

עֲזְרֵי מַעַם ה' עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֶּהָר

חֵלֶק א'

וְהוּא סֵפֶר הַזֶּהָר שֶׁחִבֵּר הַתַּנָּא הָאֱלֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ לְמַעַן יִרוּץ הַקּוֹרֵא בּוֹ
מִנְקֵד וּמְחוּלָק לְלַמּוֹד יוֹמֵי
לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה

מְזוּהָר פֶּרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית דָּף א עַד דָּף יג

מוֹפָץ לְלֹא מִטְרַת רוּחַ כָּלֶל - לְקִירוּב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים
וְכָךְ נְסִיִּים יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אֶת סֵפֶר הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ שָׁנָה בְּשָׁנָה
בְּהִילּוּלַת הַרְשָׁב"י

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֶּהָר הָעוֹלָמִי"
בְּעִיָּה"ק בֵּית שְׁמֶשׁ תּוֹבֵב"א
שְׁבֵט תִּשְׁעִ"ד לִפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין-בית שמש
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

מפעל
**הזוהר
העולמי**
סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובשמחות ולכל החברים וידידים לזיכוי הרבים ולזכות ללמוד תורה לשמה, וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים, ועליו נאמר "אם תוציא היקר מזולל כפי תהיה", הוא מברך והקב"ה מסכים אתו אכי"ר.

הרשב"י קובע:

"בספר הזוהר יצאו בני ישראל מהגלות ברחמים"
מחפשים מפיצים למליוני דפי הזוהר בכל העולם
מחפשים תורמים להדפיס מיליוני דפי הזוהר לחלקם
ל-15 מליון יהודים בחנם

האם יש מחשב שיוכל לחשב את הזכות הגדולה שיכולים
לזכות בכסף קטן?

גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות
לדפוס) והיו שותפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר
היומי, ספרים ועלונים בחינם: 0527-651911

סדר הלימוד ליום א תשרי [יום 1 בשנה]

בס"ד ליקב"ו

הקדמה (דף א' ע"א - דף יד' ע"ב)

רבי חזקיה (נ"א רבי אלעזר) **פָּתַח**, **כָּתוּב** (שיר השירים ב)
כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין הַחוּחִים. מִי הַשׁוֹשָׁנָה? זֶה
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל [מִשׁוֹם שֵׁיִשׁ שׁוֹשָׁנָה וְיֵשׁ שׁוֹשָׁנָה].
מָה הַשׁוֹשָׁנָה שֶׁהִיא בֵּין הַחוּחִים יֵשׁ בָּהּ אָדָם
וְלִבָּן - אֵף כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בָּהּ דִּין וְרַחֲמִים. מָה
שׁוֹשָׁנָה יֵשׁ בָּהּ שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר עָלִים - אֵף בְּכְנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל יֵשׁ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת רַחֲמִים שֶׁמְקִיפּוֹת
אוֹתָהּ מִכָּל צְדָדֶיהָ. אֵף אֱלֹהִים שֶׁל כָּאֵן, מִשְׁעָה
שָׁנִזְכָּר, הוֹצִיא שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תְבוֹת לְהַקִּיף אֶת
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וּלְשַׁמֵּר אוֹתָהּ.

וְאַחֵר כֶּךָ נִזְכָּר פְּעַם אַחֲרָת. לָמָּה נִזְכָּר בְּפַעַם
אַחֲרָת? כְּדֵי לְהוֹצִיא חֲמֻשָּׁה עָלִים חֲזָקִים
שְׁסוּבָבִים אֶת הַשׁוֹשָׁנָה. וְאוֹתָם הִחְמִשָּׁה נִקְרָאִים
יְשׁוּעוֹת, וְהֵם [חֲמֻשָּׁה] [חֲמֻשִׁים] שְׁעָרִים. וְעַל זֶה
הַסּוּד כָּתוּב (תהלים קטז) כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא, זֶה כּוֹס
שֶׁל בְּרָכָה. הַכּוֹס שֶׁל בְּרָכָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת עַל
חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת וְלֹא יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁהַשׁוֹשָׁנָה
שְׁיוֹשֶׁבֶת עַל חֲמֻשָּׁה עָלִים חֲזָקִים בְּדַגְמָא שֶׁל

חֲמֵשׁ אֶצְבָּעוֹת. וְהַשּׁוֹשְׁנָה הַזֹּה הִיא כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה. מִ"אֱלֹהִים" הַשְּׁנִי עַד "אֱלֹהִים" הַשְּׁלִישִׁי – חֲמֵשׁ תְּבוֹת. מִכָּאן וְהַלָּא הָאֹר שֶׁנִּבְרָא וְנִגְנַז וְנִכְלָל בַּבְּרִית הַהוּא שֶׁנִּכְנַס בַּשּׁוֹשְׁנָה [ס"א זו] וְהוֹצִיא בָּהּ זֶרַע, וְזֶה נִקְרָא עֵץ עֲשֵׂה פְרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ. וְאוֹתוֹ הַזֶּרַע קִיָּם בְּאוֹת הַבְּרִית מִמֶּשׁ. וְכִמוֹ שֶׁדְמוּת הַבְּרִית נִזְרַע בְּאַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם זְווגִים [שֶׁל אוֹתוֹ] הַזֶּרַע הַהוּא, כִּךְ נִזְרַע הַשֵּׁם הַחֲקוּק מִפְּרֵשׁ בְּאַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

בְּרֵאשִׁית. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (שיר ב) הַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ. הַנְּצָנִים – זֶה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. מָתִי נִרְאוּ בְּאֶרֶץ? בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שְׁכָתוֹב וְתוֹצֵא הָאֶרֶץ, אִז נִרְאוּ בְּאֶרֶץ. עֵת הַזְמִיר הַגִּיעַ – זֶה הַיּוֹם הָרְבִיעִי שֶׁהָיָה בוֹ זְמִיר עָרִיצִים, מְאֹרֶת חָסֵר. וְקוֹל הַתּוֹר – זֶה הַיּוֹם הַחֲמִישִׁי, שְׁכָתוֹב יִשְׂרָצוּ הַמִּים וְגו', לַעֲשׂוֹת תּוֹלְדוֹת. נִשְׁמַע – זֶה הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי, שְׁכָתוֹב נַעֲשֵׂה אָדָם, שֶׁהָיָה עֲתִיד לְהַקְדִּים עֲשִׂיהָ לְשִׁמְיעָה, שְׁכָתוֹב כִּכָּן נַעֲשֵׂה אָדָם, וְכָתוֹב שֵׁם נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע. בְּאַרְצָנוּ – זֶה יוֹם הַשַּׁבָּת, שֶׁהוּא דְגַמְתָּ אֶרֶץ

הַחַיִּים (שֶׁהוּא עוֹלָם הַבָּא, עוֹלָם הַנְּשֻׁמוֹת, עוֹלָם הַנְּחֻמוֹת).

נ"א דְּבַר אַחַר] הַנְּצָנִים – אֵלוּ הֵם הָאֲבוֹת
 שֶׁנִּכְנְסוּ בַּמַּחֲשָׁבָה וְנִכְנְסוּ לְעוֹלָם הַבָּא
 וְנִגְנְזוּ שָׁם, וּמִשָּׁם יֵצְאוּ בַּגְּנִיזוֹת וְיִסְתְּרוּ בְּתוֹךְ
 נְבִיאֵי הָאָמֶת. נוֹלַד יוֹסֵף וְנִטְמְנוּ בוֹ. נִכְנְסוּ יוֹסֵף
 לְאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה וְהֵצִיב אוֹתָם שָׁם, וְאָז נִרְאוּ בְּאָרֶץ
 וְנִגְלוּ שָׁם. וּמִתִּי הֵם נִרְאוּ? בְּשַׁעַת שֶׁהִתְגַּלְתָּה
 הַקִּשְׁתַּת בְּעוֹלָם. שֶׁהָרִי בְּשַׁעַת שֶׁנִּרְאִית הַקִּשְׁתַּת, אִז
 הֵם מִתְגַּלִּים, וּבְשַׁעַת הַהִיא עֵת הַזְּמִיר הַגִּיעַ
 לְקֶצֶץ אֶת הָרְשָׁעִים מִן הָעוֹלָם. לָמָּה נִצְלוּ? מִשּׁוֹם
 שֶׁהַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאָרֶץ, וְאֵלְמָלָא שֶׁנִּרְאוּ, לֹא הָיוּ
 נִשְׁאָרִים בְּעוֹלָם, וְהָעוֹלָם לֹא הָיָה מִתְקַיֵּם.

וּמִי מְקַיֵּם אֶת הָעוֹלָם וְגוֹרֵם לְאֲבוֹת לְהִתְגַּלוּת?
 קוֹל הַתִּינּוּקוֹת שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה. וּבְגִלְלַת
 אוֹתָם הַתִּינּוּקוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, הָעוֹלָם נִצֵּל. כְּנֶגְדָּם
 (שִׁיר א) תוֹרֵי זָהָב נֶעֱשֶׂה לָךְ, אֵלוּ הֵם תִּינּוּקוֹת
 יְלָדִים עֲלָמִים, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת כה) וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם
 כְּרִבִּים זָהָב.

בְּרֵאשִׁית. רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח, (יִשְׁעִיָּה מ) שְׂאוּ מְרוֹם
 עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהֵי. שְׂאוּ
 מְרוֹם עֵינֵיכֶם, לְאִיזָה מְקוֹם? לְמָקוֹם שֶׁכָּל הָעֵינַיִם
 תְּלוּיִים בוֹ, וּמִי הוּא? פְּתַח עֵינַיִם, וְשָׁם תִּדְעוּ
 שֶׁהַסֶּתֶם הָעֵתִיק הַזֶּה שְׁעוֹמֵד לְשִׂאלָה בָרָא אֱלֹהֵי.

ומי הוא? "מי", ההוא שנקרא מקצה השמים למעלה, שהכל עומד ברשותו. ועל שהוא עומד לשאלה והוא בדרך נסתר ולא גלוי נקרא "מי", שהרי למעלה אין שם שאלה. וקצה השמים הזה נקרא "מי".

ויש אחר למטה שנקרא "מה". מה בין זה לזה? אלא הראשון הנסתר שנקרא "מי" עומד לשאלה. כיון ששואל אדם ומפשפש להסתכל ולדעת מדרגה לדרגה עד סוף כל הדרגות, כיון שמגיע לשם – "מה". מה ידעת? מה הסתכלת? מה פשפשת? הרי הכל נסתר כבראשונה.

ועל הסוד הזה כתוב (איכה ב) מה אעידך מה אדמה לך. כשנחרב בית המקדש, יצא קול ואמר, מה אעידך [נ"א (ומה) מה אדמה לך, באותו מ"ה אעידך] בכל יום ויום, [ונהרי] העידתי בך מימים ראשונים, שכתוב (דברים ל) העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ. ומה אדמה לך, באותו גון ממש עטרתי אותך בעטרות קדושות, עשיתי לך שלטון על העולם, שכתוב (איכה ב) הזאת העיר שיאמרו "כלילת"יפי" וגו'. קראתי לך (תהלים קכב) ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה.

מה אשוה לך - כמו שאת יושבת כך, כך הוא כביכול למעלה. כמו שלא נכנסים כך עכשו העם הקדוש בסדרים קדושים, כך נשבעתי לך שאיני נכנס למעלה עד שיכנסו כך אוכלוסיך למטה. וזוהי נחמתך, הואיל שהדרגה הזו אשוה לך בכל. ועכשו שאת כאן, גדול כים שברך. ואם תאמר שאין לך קיום ורפואה - מ"י ירפא לך. ודאי שאותה הדרגה הנסתרת העליונה שהכל עומד בה, תרפא לך ותקים אותך.

מ"י - קצה השמים למעלה, מ"ה - ועד קצה השמים למטה [קצה השמים למטה]. וזה ירש יעקב, שהוא מברית מן הקצה אל הקצה. מהקצה הראשון שהוא מ"י, אל הקצה האחרון שהוא מ"ה, משום שעומד באמצע. ועל זה מי ברא אלה.

אמר רבי שמעון, אלעזר [בני], פסק דבריה ויתגלה הסתר של הסוד העליון שאין בני אדם יודעים. שתק רבי אלעזר. בכה רבי שמעון ועמד רגע [נ"א שעה] אחד.

אמר רבי שמעון, אלעזר, מה זה "אלה"? אם תאמר כוכבים ומזלות - הרי הם תמיד נראים שם, ובמ"ה נבראו כמו שנאמר (תהלים לג)

בְּדָבָר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ. אִם עַל דְּבָרִים נִסְתָּרִים,
שְׁלֹא יִכְתֹּב אֱלֹהִים, שֶׁהָרִי הוּא גְלוּי! אֲלֵא זֶה הַסּוּד
לֹא הִתְגַּלָּה רַק יוֹם אֶחָד שֶׁהֵייתִי עַל חוֹף הַיָּם,
וּבֹא אֵלַיהוּ וְאָמַר לִי, רַבִּי, יִדְעָתָּ מָה זֶה "מִי בָרָא
אֱלֹהִים"? אֲמַרְתִּי לוֹ, אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְצַבָּאוֹתָם,
הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁשׁ לְאָדָם
לְהִסְתַּכֵּל בָּהֶם וּלְבָרֵךְ אוֹתוֹ, שֶׁכְּתוּב (שם ח) כִּי
אֲרָאָה שָׁמַיִךְ מַעֲשֵׂה אֲצַבְעֶיךָ וְגו', ה' אֲדַנְנוּ מָה
אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל הָאָרֶץ.

אָמַר לִי, רַבִּי, דְּבָר נִסְתָּר הָיָה לִפְנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְגִלָּה בִּישִׁיבָה הָעֲלִיוֹנָה, וְזֶה הוּא.
בְּשַׁעֲה שֶׁנִּסְתָּר כָּל הַנִּסְתָּרִים רָצָה לְהִתְגַּלּוֹת, עָשָׂה
בְּרֵאשׁ נִקְדָּה אַחַת, וְזוֹ עָלְתָה לְהֵיוֹת מַחֲשָׁבָה.
צִיר בָּה אֶת כָּל הַצִּיּוּרִים, חָקַק בָּה כָּל הַחֲקוּקִים.
וְחָקַק בְּתוֹךְ הַמְּאוֹר הַקְּדוּשׁ הַנִּסְתָּר חֲקִיקָה שֶׁל
צִיּוֹר אֶחָד נִסְתָּר, קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, בְּנִיץ עֶמֶק
שֵׁי צֵא מִתּוֹךְ הַמַּחֲשָׁבָה וְנִקְרָאת מ"י תְּחִלָּה [נ"א
רֵאשִׁית] לְבִנְיָן. עוֹמֵד וְלֹא עוֹמֵד. עֶמֶק וְנִסְתָּר
בְּשֵׁם. לֹא נִקְרָא אֱלֹהִים מ"י. רָצָה לְהִתְגַּלּוֹת
וְלִהְיוֹת בְּשֵׁם [הַזֶּה], וְהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ יָקָר
שְׁמַאִיר וּבְרָא אֱלֹהִים, וְעָלָה אֱלֹהִים בְּשֵׁם. הִתְחַבְּרוּ
הָאוֹתִיּוֹת אֱלֹהִים בְּאֱלֹהִים, וְנִשְׁלְמוּ בְּשֵׁם אֱלֹהִים (מ"י

אלה). וְטָרַם שְׁבָרָא אֱלֹהֵי, לֹא עָלָה בְּשֵׁם אֱלֹהִים,
וְהֵם שְׁחָטָאוּ בְּעֵגֶל [נ"א בְּעוֹלָם], וְעַל סוּד זֶה
אָמְרוּ (שמות לב) אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל.

וּכְמוֹ שֶׁמִּשְׁתַּתַּף מ"י בְּאֱלֹהֵי, כִּף הוּא הַשֵּׁם
שֶׁמִּשְׁתַּתַּף תָּמִיד, וּבְסוּד הַזֶּה הַתְּקִים
הָעוֹלָם. וּפְרַח אֱלִיָּהוּ וְלֹא רָאִיתִי אוֹתוֹ, וּמִמֶּנּוּ
יָדַעְתִּי הַדְּבָר [הַזֶּה] [שֶׁהַעֲמַדְתִּי] עַל הַסּוּד וְהַסְּתַר
שָׁלָה. בָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְכָל הַחֲבָרִים וְהַשְׁתַּטְחוּ
לְפָנָיו. בָּכוּ וְאָמְרוּ, אֲלֵמָּלָא לֹא בָּאנוּ לְעוֹלָם אֶלָּא
לְשִׁמְעַת זֶה – דִּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַל זֶה הַשָּׁמַיִם וְצַבָּאָם נִבְרָאוּ
בְּמ"ה, שְׁכַתוּב (תהלים ח) כִּי אֶרְאֶה שָׁמַיִךְ
מַעֲשֵׂה אֲצַבְעֹתֶיךָ וְגו'. וְכַתוּב (שם) מ"ה אֲדִיר
שָׁמַיִךְ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּנָה " הוֹדִיךָ " עַל
הַשָּׁמַיִם". עַל הַשָּׁמַיִם הוּא לְעֹלֹת בְּשֵׁם, מִשּׁוֹם
שְׁבָרָא אוֹר לְאוֹרוֹ וְהַתְּלַבֵּשׁ זֶה בְּזֶה וְעָלָה בְּשֵׁם
עֲלִיּוֹן. וְעַל כֵּן בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים – זֶה אֱלֹהִים
הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהָרִי מ"ה לֹא הָיָה כִּף וְלֹא נִבְּנָה.

אָרְא, בְּשַׁעָה שֶׁנִּמְשְׁכוּ הָאוֹתִיּוֹת הַלָּלוּ [מֵאֵלּוּ]
אֶל"ה מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה. וְהָאֵם הַלּוֹתָה
לִבַּת בְּגִדֶיהָ וְקִשְׁטָה אוֹתָהּ בְּתַכְשִׁיטֶיהָ. וּמִתִּי

קִשְׁטָה אוֹתָהּ בְּתַכְשִׁיטֶיהָ כָּרְאוּי? בְּשַׁעָה שְׁנֵרְאוּ
 לְפָנֶיהָ כָּל זָכָר, שְׁכָתוּב (שמות כג) אֶל פְּנֵי הָאֲדוֹן ה' .
 וְזֶה נִקְרָא אֲדוֹן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ג) הִנֵּה אֲרוֹן
 הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. וְאִזּוּ יֵצֵאָה ה' וְנִכְנְסָה י',
 וְהִתְקַשְׁטָה בְּכִלִּים שֶׁל זָכָר כְּנִגְדָם שֶׁל כָּל זָכָר
 בְּיִשְׂרָאֵל.

וְאוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת מוֹשְׁכִים אוֹתָם יִשְׂרָאֵל
 מְלַמְעֵלָה לְמָקוֹם הַזֶּה. (תהלים מב)

אֵלֶּה אֲזַכְּרֶה. אֲזַכֵּיר בְּפִי וְאֶשְׁפֹּךְ דִּמְעוֹתַי [בְּרִצוֹן
 נַפְשִׁי כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹתִיּוֹת הַלְלוֹן], וְאִזּוּ אֲדַדֵּם
 מְלַמְעֵלָה עַד בֵּית אֱלֹהִים, שְׁיִהְיֶה אֱלֹהִים כְּמוֹ
 שֶׁהוּא. וּבַמָּה? (שם) בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הַמוֹן חוֹגֵג.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַשְּׁתִּיקָה שְׁלִי בְּנִתָּה מְקַדָּשׁ
 לְמַעְלָה וּבְנִתָּה מְקַדָּשׁ לְמַטָּה, וּבּוֹדָאֵי
 דְּבוּר בְּסַלְעַ וּשְׁתִּיקָה בְּשִׁתִּים. מְלָה בְּסַלְעַ – מָה
 שֶׁאִמַּרְתִּי וְהִתְעוֹרַרְתִּי בּוֹ, שְׁתִּיקָה בְּשִׁתִּים – מָה
 שֶׁשְׁתַּקְתִּי שֶׁנִּבְרָאוּ וְנִבְנוּ שְׁנֵי עוֹלָמוֹת יַחַד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִכָּאן וְהִלָּאָה שְׁלֵמוֹת
 הַכְּתוּב, שְׁכָתוּב (ישעיה מ) הַמוֹצִיא
 בְּמִסְפָּר צְבָאָם. שְׁתֵּי דְרָגוֹת הֵן שֶׁצָּרִיךְ לְהִיּוֹת
 רְשׁוּמָה כָּל אַחַת מֵהֶן. אַחַת זֶה שֶׁנֶּאֱמַר מ"ה,
 וְאַחַת מ"י. זו עֲלִיוֹנָה וְזוּ תַּחְתּוֹנָה. זוּ הַעֲלִיוֹנָה

רְשׁוּמָה, וְאוֹמֵר הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם. הַמוֹצֵיא – אוֹתוֹ הַנּוֹדֵעַ וְאֵין כְּמוֹתוֹ. כְּמוֹ זֶה הַמוֹצֵיא לָחֵם מִן הָאָרֶץ. הַמוֹצֵיא – הֵהוּא שְׁנוּדֵעַ. זֹו הַדְרָגָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהַכֹּל אֶחָד. בְּמִסְפָּר – שְׁשִׁים רְבוּא הֵם שְׁעוּמָדִים יָחַד, וְהוֹצִיאוּ צְבָאוֹת לְמִינֵיהֶם שְׂאֵין לָהֶם חֲשִׁבוֹן.

[נ"א כְּמוֹ זֶה]. לְכֻלָּם – בֵּין אוֹתָם הַשְּׁשִׁים, בֵּין כָּל צְבָאוֹתָם – בְּשֵׁם יִקְרָא. מֵה זֶה בְּשֵׁם יִקְרָא? אִם תֹּאמַר שֶׁקָּרָא לָהֶם בְּשֵׁמוֹתֵיהֶם – זֶה אֵינוֹ כֶּף, שְׂאֵם כֶּף, הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּשֵׁמוֹ. אֶלָּא בְּזִמְן שֶׁהַדְרָגָה הַזֹּו לֹא עוֹלָה בְּשֵׁם [לְמַעַלָּה] וְנִקְרְאת מ"י, לֹא מוֹלִידָה וְלֹא מוֹצִיאָה נִסְתָּרִים לְמִינָהּ, אֶף עַל גַּב שְׁכָלָם הָיוּ טְמוּנִים בָּהּ. כִּיּוֹן שֶׁבָּרָא אֱלֹה וְהִתְעַלָּה בְּשֵׁמוֹ וְנִקְרָא אֱלֹהִים, אִזּוֹ בְּכַח הַשֵּׁם הַזֶּה הוֹצִיא אוֹתָם בְּשִׁלְמוֹת. וְזֶה הוּא בְּשֵׁם יִקְרָא, בְּאוֹתוֹ הַשֵּׁם שְׁלוֹ קָרָא וְהוֹצִיא כָּל מִין וּמִין שֶׁיִּתְקַיְּמוּ בְּשִׁלְמוֹתוֹ. כְּמוֹ זֶה (שְׁמוֹת לֵא) רֵאָה קָרָאתִי בְּשֵׁם. הַזְכַּרְתִּי שְׁמִי שֶׁיִּתְקַיֵּם בְּצִלְאֵל עַל קִיּוֹם שְׁלֵמוֹתוֹ.

מֵרֵב אוֹנִים (יִשְׁעִיָּה מ). מֵה זֶה מֵרֵב אוֹנִים? זֶה רֵאשׁ הַדְרָגוֹת, שְׁעוֹלִים בּוֹ כָּל הַרְצוֹנוֹת וְעֲלִיתָם בּוֹ בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר. וְאִמִּין כַּח – זֶה סוּד

הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהִתְעַלָּה בְּשֵׁם אֱלֹהִים כְּמוֹ
שְׂאֵמָרְנוּ. אִישׁ לֹא נֶעְדָּר – מֵאוֹתָם שְׁשִׁים רְבוּא
שֶׁהוֹצִיא בְּכַח הַשֵּׁם. וּמִשׁוֹם שְׂאִישׁ לֹא נֶעְדָּר,
בְּכָל מְקוֹם שִׁמְתוֹ יִשְׂרָאֵל וְנִעְנְשׁוּ בַּחֲטָאֵיהֶם,
נִמְנוּ וְלֹא נֶעְדָּר מֵאוֹתָם שְׁשִׁים רְבוּא אֲפֵלוּ אֶחָד
כְּדִי לְהִיּוֹת הַכֹּל צוּרָה אַחַת. כְּמוֹ שְׂאִישׁ לֹא נֶעְדָּר
לְמַעַלָּה, אִף כִּן לֹא נֶעְדָּר לְמַטָּה.

בְּרֵאשִׁית. רַב הַמְּנוּנָא הִזְקֵן אָמַר, מְצֵאנוּ
אוֹתִיּוֹת בַּהַפּוּךְ. בֵּי"ת בַּהֲתַחֲלָה
וְאַחַר כֵּן. ב' בַּהֲתַחֲלָה – הֵינּוּ בְּרֵאשִׁית. בְּרֵא
לְאַחַר מִכֵּן. אֶל"ף בַּהֲתַחֲלָה וְאַחַר כֵּן. אֶל"ף
בַּהֲתַחֲלָה – הֵינּוּ אֱלֹהִים, אֵת לְאַחַר מִכֵּן. אֶלֹא
כְּשֶׁרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת אֵת הָעוֹלָם,
כָּל הָאוֹתִיּוֹת הָיוּ נִסְתָּרוֹת. וְאֶלְפִים שָׁנָה טָרַם
שֶׁבְרֵא אֵת הָעוֹלָם הָיָה מִסְתַּכֵּל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּמִשְׁתַּעֲשֵׂע בָהֶם.

כְּשֶׁרָצָה לְבְרֵא אֵת הָעוֹלָם, בָּאוּ לְפָנָיו כָּל
הָאוֹתִיּוֹת מְסוּפָם לְרֵאשֵׁם. הֲתַחֲלִיָּה
הָאוֹת ת' לְהַכְּנִס בְּרֵאשׁ. אָמַרָה: רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
נּוּחַ לְפָנֶיךָ לְבְרֵא בִי אֵת הָעוֹלָם, שְׂאֲנִי תִשְׁלוּם
חוֹתָם שְׁלֶךְ אָמ"ת, וְאַתָּה נִקְרֵאתָ אָמ"ת, רְאוּי
לְמֶלֶךְ [אָמַת] לְהֲתַחֲלִיל בְּאוֹת אָמ"ת וְלְבְרֵא בִי אֵת

הָעוֹלָם. אָמַר לָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְאוּיָה אֶת
וּזְכָאִית אֶת, אֶלָּא שְׂאִינְךָ כְּדָאִית לְבְרָא בְךָ אֶת
הָעוֹלָם, הוֹאִיל וְאֶת עֲתִידָהּ לְהִיּוֹת רְשׁוּמָה עַל
מְצַחֵי הָאֲנָשִׁים הַנְּאֻמָּנִים שְׂקִימוּ אֶת הַתּוֹרָה
מֵאֶלְיָף וְעַד תִּי"ו, וּבְרִשָׁם שְׁלָךְ יָמוּתוּ. וְעוֹד,
שְׂאֶת חוּתָם הַמּוֹת. וְהוֹאִיל וְאֶת כֶּךָ, אִינְךָ כְּדָאִית
לְבְרָא בְךָ אֶת הָעוֹלָם. מִיַּד יִצְאָהּ.

נְכַנְסָה הָאוֹת ש' לְפָנָיו. אָמְרָה לְפָנָיו: רְבוּן
הָעוֹלָמִים, נוּחַ לְפָנֶיךָ לְבְרָא בִּי אֶת
הָעוֹלָם, שְׂבִי נִקְרָאת שְׂמֵךְ שְׂדִי, וְרָאוּי לְבְרָא אֶת
הָעוֹלָם בְּשֵׁם קָדוֹשׁ. אָמַר לָהּ: רְאוּיָה אֶת וְטוֹבָה
אֶת וְאַמֶּת אֶת, אֲבָל הוֹאִיל וְהָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַזִּינְיָף
נוֹטְלִים אוֹתָךְ לְהִיּוֹת עִמָּהֶם, אִינִי רוֹצֶה לְבְרָא בְךָ
אֶת הָעוֹלָם, שְׂכַדִּי שְׁלֵא יִתְקִים הַשְּׂקָר אֶלָּא אִם
יִטְלוּ אוֹתָךְ ק ר.

מְכַאֵן, שְׂמִי שְׂרוּצָה לוֹמַר שְׂקָר, יִטַל יִסוּד שֶׁל
אַמֶּת בְּהַתְּחִלָּה וְאַחַר כֶּךָ יִקִּים אֶת
הַשְּׂקָר. שְׂהֲרִי הָאוֹת ש' הִיא אוֹת אַמֶּת, אוֹת
הָאַמֶּת שְׂהַתְּיַחֲדוּ בָּהּ הָאֲבוֹת. ק' ר' הָאוֹתִיּוֹת
שְׂנִרְאוּ עַל הַצַּד הָרַע הֵם, וּכְדִי לְהַתְּקִים נְטְלוּ אֶת
הָאוֹת ש' בְּתוֹכָן וְנִהְיָה קָשֶׁר. כִּיּוֹן שְׂרָאָתָהּ כֶּךָ,
יִצְאָה מִלְּפָנָיו.

נְכַנְסָה הָאוֹת צ'. אַמְרָה לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָם,
 נוֹחַ לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׂאֲנִי
 [נ"א שְׁבִין] חֲתוּמִים הַצְדִּיקִים, וְאַתָּה שְׁנַקְרַאתָ
 צְדִיק רְשׁוּם בִּי, שְׁכָתוּב (תהלים יא) כִּי צְדִיק ה'
 צְדָקוֹת אָהֵב, וּבִי רְאוּי לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם. אֲמַר
 לָהּ: צְדִי, צְדִי אֶת וְצְדִיק אֶת, אֲבָל אֶת צְרִיכָה
 לְהִיּוֹת טְמוּנָה, אֵינְךָ צְרִיכָה לְהִתְגַּלּוֹת כָּל כֶּף כְּדִי
 שְׁלֹא לָתֵת פְּתֻחוֹן פֶּה לְעוֹלָם. מֵהוּ הַטַּעַם? נ'
 הִיא. בָּאָה הִי שֶׁל הַשֵּׁם שֶׁל הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ
 וְרוֹכֵב עָלֶיהָ וְנֶאֱחָז עִמָּהּ. וְזֶה הַסּוּד, כְּשֶׁבָרָא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הָרֵאשׁוֹן, בָּרָא אוֹתוֹ
 דוּ פְּרָצוּפִים, וּמִשׁוּם כֶּף הַפָּנִים שֶׁל יו"ד חוּזֵר
 לְאַחֹר כְּמוֹ זֶה: (ציור למעלה) וְלֹא חוּזְרִים פָּנִים
 בְּפָנִים כְּמוֹ זֶה: מְסַתְּכָל לְמַעְלָה כְּמוֹ זֶה: (ציור
 למעלה) מְסַתְּכָל לְמַטָּה כְּמוֹ זֶה: (ציור למעלה) אֲמַר לָהּ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹד, שְׂאֲנִי עֲתִיד לְנַסֵּר אוֹתְךָ
 וּלְעֲשׂוֹת אוֹתְךָ פָּנִים בְּפָנִים, אֲבָל בְּמָקוֹם אַחֵר
 תִּתְעַלִּי. יִצְאָה מִלְּפָנָיו וְהִלְכָה.

נְכַנְסָה הָאוֹת פ'. אַמְרָה לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 נוֹחַ לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׂהֲרִי
 הַפְּדוֹת שְׂאֲתָה עֲתִיד לְעֲשׂוֹת בְּעוֹלָם רְשׁוּמָה בִּי,
 וְזוֹ הִיא פְּדוּת, וּבִי רְאוּי לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם. אֲמַר

לָהּ: רְאוּיָה אֶתְּ, אֲבָל בְּךָ רְשׁוּם פִּשְׁע בִּסְתֵר. כְּמוֹ
שֶׁהִנְחָשׁ שְׁמֵכָה וּמִכְנִיס רֵאשׁוּ בֵּין גּוֹפּוֹ, כְּךָ מִי
שְׁחוּטָא, כּוֹפֵף רֵאשׁוּ וּמוֹצִיא יָדָיו. וְכֵן ע' עוֹן, אִף
עַל גַּב שְׁאֲמָרָה שְׁיֵשׁ בָּהּ עֲנוּה, אֲמַר לָהּ הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא: לֹא אֲבָרָא בְּךָ אֶת הָעוֹלָם. יִצְאָה
מִלְּפָנָיו.

נְכַנְסָה הָאוֹת ס'. אֲמָרָה לְפָנָיו: רְבוּן הָעוֹלָמִים,
נוּחַ לָךְ לְבָרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׁיֵשׁ בִּי
סְמִיכָה לְנוֹפְלִים, שְׁכָתוּב (תהלים קמה) סוֹמֵךְ ה' לְכָל
הַנוֹפְלִים. אֲמַר לָהּ: עַל כֵּן אֶת צְרִיכָה אֶת מְקוֹמָךְ
וְאֵל תְּזוּזִי מִמְּנֹה. אִם אֶת יוֹצֵאת מִמְּקוֹמָךְ, מַה
יְהִיָּה עַל אוֹתָם הַנוֹפְלִים, הוֹאִיל וְהֵם סוֹמְכִים
עָלֶיךָ? מִיָּד יִצְאָה מִלְּפָנָיו.

נְכַנְסָה הָאוֹת נ'. אֲמָרָה לְפָנָיו: רְבוּן הָעוֹלָם, נוּחַ
לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׁבִי כְּתוּב
נוֹרָא תְהִלַּת וְתְהִלָּה לְצַדִּיקִים נְאוּה תְהִלָּה. אֲמַר
לָהּ: נוּ"ן שׁוֹבֵי לְמְקוֹמָךְ, שְׁהָרִי בְּשִׁבִילְךָ שָׁבָה
סְמ"ךְ לְמְקוֹמָהּ וְתְהִי סְמוּכָה עָלֶיהָ. מִיָּד שָׁבָה
לְמְקוֹמָהּ וַיִּצְאָה מִלְּפָנָיו.

נְכַנְסָה הָאוֹת מ'. אֲמָרָה לְפָנָיו: רְבוּן הָעוֹלָם,
נוּחַ לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׁבִי

נְקִרְאָתָּ מְלִךְ. אָמַר לָהּ: כִּי הוּא וְדַאי, אֲבָל לֹא
 אֲבֵרָא בְּךָ אֶת הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ מְלִךְ.
 שׁוּבִי לְמִקְוֵיךָ אֶת וְל' וְך', שֶׁהָרִי לֹא רָאוּי לְעוֹלָם
 לְעֵמֶד בְּלִי מְלִךְ.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יִרְדֶּה מִלְּפָנָיו הָאוֹת כ' מֵעַל כֶּסֶף
 כְּבוֹדוֹ. הַזְדַּעְזְעָה וְאָמְרָה לְפָנָיו: רְבוּן
 הָעוֹלָם, נוּחַ לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׂאֲנִי
 כְּבוֹדֶךָ. וְכִשְׂיִרְדֶּה כ' מֵעַל כֶּסֶף כְּבוֹדוֹ, הַזְדַּעְזְעוּ
 מֵאֲתִים אֶלְף עוֹלָמוֹת, וְהַזְדַּעְזְעוּ הַכֶּסֶף, וְכֹל
 הָעוֹלָמוֹת הַזְדַּעְזְעוּ לְפָל. אָמַר לָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא: כָּ"ף כָּ"ף, מָה אֶת עוֹשֶׂה כָּאֵן? שְׁלֹא אֲבֵרָא
 בְּךָ אֶת הָעוֹלָם. שׁוּבִי לְמִקְוֵיךָ, שֶׁהָרִי בְּךָ כְּלָיָה,
 כְּלָה וְנִחְרָצָה (ישעיה י') נִשְׁמַע. שׁוּבִי לְכֶסֶף וְתִהְיִי
 שָׁם. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יֵצֵאָה מִלְּפָנָיו וְשָׁבָה לְמִקְוֵמָהּ.
נְכַנְסָה הָאוֹת י'. אָמְרָה לְפָנָיו: רְבוּן הָעוֹלָם, נוּחַ
 לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׂאֲנִי
 רֵאשִׁית הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְרָאוּי לְךָ לְבָרָא בִּי אֶת
 הָעוֹלָם. אָמַר לָהּ: דִּי לָךְ שְׂאֵת חִקּוּקָה בִּי וְאֵת
 רְשׁוּמָה בִּי, וְכֹל רְצוֹנֵי עוֹלָה בְּךָ. אֵינְךָ רְאוּיָה
 לְהַעֲקֹר מִשָּׁמַי.

נְכַנְסָה הָאוֹת ט'. אָמְרָה לְפָנָיו: רְבוּן הָעוֹלָם,
 נוּחַ לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׂאֵתָהּ

נְקַרְאֵת בֵּי טוֹב וַיִּשְׂר. אָמַר לָהּ: לֹא אֶבְרָא בְּךָ אֶת
הָעוֹלָם, שֶׁהָרִי טוֹבְךָ נִסְתָּר בְּתוֹכְךָ וְצָפוֹן בְּתוֹכְךָ,
זֶהוּ שְׁפָתוֹב (תהלים לא) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ
לִירֵאִיךָ. הוֹאִיל וְגָנוּז בְּתוֹכְךָ, אֵין בּוֹ חֶלֶק לְעוֹלָם
הַזֶּה שְׁאֲנִי רוֹצֵה לְבְרָא, אֲלֵא בְּעוֹלָם הַבָּא. וְעוֹד,
שְׁעַל שְׁטוֹבְךָ גָנוּז בְּתוֹכְךָ, יִטְבְּעוּ שְׁעָרֵי הַהִיכָל,
זֶהוּ שְׁפָתוֹב (איכה ב) טְבָעוּ בְּאֶרֶץ שְׁעָרֶיהָ. וְעוֹד,
שְׁח' כְּנַגְדְּךָ, וּכְשֶׁתִּחַבְּרוּ יַחַד הֵינָה ח"ט, וְעַל כֵּן
הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ לֹא רְשׁוּמוֹת בְּשִׁבְטִים הַקְּדוּשִׁים.
מִיָּד יֵצְאָה מִלְּפָנָיו.

נְכַנְסָה הָאוֹת ז'. אָמְרָה לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, נוֹחַ
לְפָנֶיךָ לְבְרָא בֵּי אֶת הָעוֹלָם, שְׁבִי
שׁוֹמְרִים בְּנִיךָ אֶת הַשֶּׁבֶת, שְׁפָתוֹב (שמות כ) זְכוֹר
אֶת יוֹם הַשֶּׁבֶת לְקַדְּשׁוֹ. אָמַר לָהּ: לֹא אֶבְרָא בְּךָ
אֶת הָעוֹלָם, שְׁבְךָ יֵשׁ קָרֵב, וְחָרֵב שְׁנוֹנָה, וְרַמַּח
שֶׁל קָרֵב כְּמוֹ שְׁלֵנוֹן. מִיָּד יֵצְאָה מִלְּפָנָיו.

נְכַנְסָה הָאוֹת ו'. אָמְרָה לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָם, נוֹחַ
לְפָנֶיךָ לְבְרָא בֵּי אֶת הָעוֹלָם, שְׁאֲנִי אוֹת
מִשְׁמֶךָ. אָמַר לָהּ: וָא"ו, אֶת וְה' דִּי לְכֶם שְׁאַתָּן
אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמִי, שְׁאַתָּן בְּסוּד שֶׁל שְׁמִי וְחִקּוּקוֹת
וְגִלּוּפוֹת בְּשְׁמִי, וְלֹא אֶבְרָא בְּכֵן אֶת הָעוֹלָם.

נְכַנְסָה הָאוֹת ד' וְהָאוֹת ג', אָמְרוּ אַף כָּךְ. אָמַר
 אַף לָהֶן: דִּי לָכֵן לְהִיּוֹת זֹו עִם זֹו,
 שְׁהָרִי הָעֲנִיִּים לֹא יִתְבַטְּלוּ מִן הָעוֹלָם, וְצָרִיכִים
 לְגַמֵּל עִמָּהֶם חֶסֶד. דְּלִ"ת הוּא הָעֲנִי (דל), גִּימֵל
 גּוֹמֵלֵת לָהּ חֶסֶד. אֵל תִּפְרְדוּ זֹו מִזֹּו, וְדִי לָכֵן
 לָזוֹן זֹו אֶת זֹו.

נְכַנְסָה הָאוֹת ב'. אָמְרָה לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, נוֹחַ
 לְפָנֶיךָ לְבָרָא בִּי אֶת הָעוֹלָם, שְׂבִי
 מְבָרְכִים אוֹתְךָ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. אָמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא: הָרִי וְדַאי שְׂבַךְ אֶבְרָא אֶת הָעוֹלָם,
 וְאֵת תְּהִי הִרְאֵשִׁית לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם.

עֲמֻדָה הָאוֹת א' וְלֹא נְכַנְסָה. אָמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא: אֶל"ף אֶל"ף, לָמָּה אֵינְךָ
 נְכַנְסֵת לְפָנַי כְּשֶׁאַר כָּל הָאוֹתִיּוֹת? אָמְרָה לְפָנָיו:
 רַבּוֹן הָעוֹלָם, מִשּׁוֹם שְׁרָאִיתִי שְׂכָל הָאוֹתִיּוֹת יֵצְאוּ
 מִלְּפָנֶיךָ בְּלִי תוֹעֵלֶת, מָה אֲנִי אַעֲשֶׂה שָׁם? וְעוֹד,
 שְׁהָרִי נִתְּתָ לָאוֹת ב' אוֹצֵר גְּדוֹל זֶה, וְלֹא רָאוִי
 לְמַלְךְ עֲלִיוֹן לְהַעֲבִיר אוֹצֵר שְׁנַתֵּן לְעַבְדוֹ וּלְתַת
 לְאַחַר. אָמַר לָהּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֶל"ף אֶל"ף,
 אַף עַל גַּב שְׂאֶבְרָא אֶת הָעוֹלָם בְּאוֹת בִּי"ת, אֵת
 תְּהִי הִרְאֵשׁ לְכָל הָאוֹתִיּוֹת. אֵין בִּי יַחּוּד אֶלָּא בְּךָ.

בְּךָ יִתְחִילוּ כָּל הַחֲשׁוֹנוֹת וְכָל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם, וְכָל יַחֲוֹד לֹא יִהְיֶה אֲלָא בְּאוֹת אֲלִ"ף.

וַעֲשֵׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתִיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת גְּדוּלוֹת, וְאוֹתִיּוֹת תַּחְתּוֹנוֹת קְטַנּוֹת. וּמִשּׁוֹם כֵּךְ בֵּי"ת בֵּי"ת – בְּרֵאשִׁית בְּרָא. אֲלִ"ף אֲלִ"ף – אֱלֹהִים אַתָּה. אוֹתִיּוֹת מְלַמְעֵלָה וְאוֹתִיּוֹת מְלַמְטָה, וְכֵן יַחַד הֵם מֵהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וּמֵהָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן.

בְּרֵאשִׁית. רַבִּי יוֹדָאִי אָמַר, מַה זֶה בְּרֵאשִׁית? בְּחֻכְמָה. זֶה הַחֻכְמָה שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עָלֶיהָ, לְהַכְנִס לְתוֹךְ סוּדוֹת נִסְתָּרִים עֲלִיוֹנִים. וְכֵן נִחְקְקוּ שָׂשָׂה צְדָדִים גְּדוּלִים עֲלִיוֹנִים שְׂמֵהֶם הַכֹּל יוֹצֵא, שְׂמֵהֶם נַעֲשׂוּ שָׂשָׂה מְקוֹרוֹת וּנְחָלִים לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַיָּם הַגְּדוֹל. וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית מִכָּאן נִבְרָאוּ. מִי בְּרָא אוֹתָם? הֵהוּא שְׂלֵא נִזְכָּר, הֵהוּא הַנִּסְתָּר שְׂאִינוּ יְדוּעַ.

רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְשָׂדֵה אֶחָד, אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי, זֶה שְׂאִמְרָתָם בְּרֵאשִׁית – וְדָאִי זֶה כֵּךְ, מִשּׁוֹם שְׂשָׂשָׂה יָמִים עֲלִיוֹנִים אֶצֶל הַתּוֹרָה וְלֹא יוֹתֵר. הָאֲחֵרִים הֵם נִסְתָּרִים.

אבל ראינו בתוך צדדי בראשית שאמר כף. חקיקות חקק אותו הנסתר הקדוש בתוך מעיו של סתר אחד שנקוד בנקודה שנעץ. ההוא חקק חקוקים ונסתר בו, כמי שגונז הכל תחת מפתח אחד, ואותו המפתח גונז הכל בהיכל אחד. ואף על גב שהכל גנוז בהיכל ההוא – העקר של הכל הוא באותו המפתח. אותו המפתח סוגר ופותח.

באותו ההיכל יש גנזים נסתרים רבים אלו על אלו. באותו ההיכל יש שערים מעשה סתר, והם חמשים. נחקקו לארבעה צדדים והיו לארבעים [ס"א ותשעה]. לשער אחד אין צד, לא ידוע אם הוא למעלה אם הוא למטה [ס"י הוא למעלה הוא למטה]. ומשום כף אותו השער סתום.

בתוך אותם השערים יש מנעול אחד, ומקום אחד קטן להכניס אותו המפתח בו, ואינו נרשם אלא ברשם של המפתח. אין יודעים בו אלא אותו המפתח [ס"י של הפתח] לבדו. ועל זה הסוד בראשית ברא אלהים.

בראשית זה המפתח שהכל נסתר בו, והוא סוגר ופותח, וששה שערים כלולים

בו באותו המפתח שסוגר ופותח. כִּשְׁסוּגְר אֶת
 אוֹתָם הַשְּׁעָרִים וְכוּלֵל אוֹתָם בְּתוֹכוֹ (נ"א וְכוּלֵא
 בְּתוֹכוֹ), אִזּוּ וְדַאי כְּתוּב בְּרֵאשִׁית, דְּבַר גְּלוּי בְּכָלֵל
 דְּבַר נִסְתָּר. וּבְכָל מְקוֹם בְּר"א – זֶה דְּבַר נִסְתָּר.
 סוּגְר וְלֹא פוֹתֵחַ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי זֶה כֶּן, וְשָׁמַעְתִּי אֶת הַמָּאוֹר
 הַקְּדוֹשׁ (רְשָׁב"י) שְׂאוֹמֵר כֶּן, שְׁדַבֵּר נִסְתָּר
 הוּא בְּרֵא, סוּגְר וְלֹא פוֹתֵחַ. וּבַעוֹד שֶׁהִיָּה סוּגְר
 בְּמֵלֶת בְּרֵא, לֹא הִיָּה הָעוֹלָם וְלֹא הַתְּקִיָּם, וְהִיָּה
 מְכֻסָּה עַל הַכֹּל תַּה"ו. וְכִשְׁשׁוּלֵט הַתַּה"ו הַזֶּה, אֵין
 עוֹלָם וְלֹא מַתְקִיָּם.

מֵתִי אוֹתוֹ הַמְּפָתֵחַ פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּמְזַדְמֵן
 לְשִׁמוּשׁ וְלַעֲשׂוֹת תּוֹלְדוֹת? כְּשֶׁבֹא
 אֲבִרְהֵם, שְׁכַתּוּב אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
 בְּהַבְּרָאָה, וְשָׁנִינוּ בְּאֲבִרְהֵם. וּמֵה שֶׁהַכֹּל הִיָּה
 סְתוּם בְּמֵלֶת בְּרֵא – חָזְרוּ הָאוֹתִיּוֹת לְשִׁמְשׁ, וַיִּצָּא
 עֲמוּד שְׁעֵשָׂה תּוֹלְדוֹת, אֲבֵר הַיְסוּד הַקְּדוֹשׁ
 שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו.

כְּשֶׁהָאֲבֵר הַזֶּה נִרְשַׁם בְּמֵלֶת בְּרֵא, אִזּוּ רְשַׁם
 הַנִּסְתָּר הָעֲלִיּוֹן [נ"א הַקְּדוֹשׁ לְגִלּוֹת]
 רְשַׁם אַחַר לְשִׁמוֹ וְלִכְבוֹדוֹ. וְזֶה הוּא מ"י. בְּרֵא

אֵלֶּה, וְגַם כֵּן הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁמִּתְבָּרַךְ שֶׁהוּא מִ"ה
שְׁנֵי שָׁמַיִם. וְהוֹצִיא מִן בְּרָא אֲבָר, וְהוּא רְשׁוּם בְּאֵלֶּה
מִצַּד זֶה וְאֲבָר מִצַּד זֶה. הַנִּסְתָּר הַקְּדוֹשׁ. אֵלֶּה
עוֹמֵד. אֲבָר עוֹמֵד. כְּשֵׁנִשְׁלָם זֶה - נִשְׁלָם זֶה.
חֻקֵּק לְאֲבָר הַזֶּה ה', וְחֻקֵּק לְ"אֵלֶּה" הַזֶּה י'.

מִתְעוֹרְרוֹת הָאוֹתִיּוֹת לְהַשְׁלִים אֶת הַצַּד הַזֶּה
וְאֵת הַצַּד הַזֶּה, וְאִזּוּ מוֹצִיא מִ"ם.
נוֹטֵל אֶחָד לְצַד הַזֶּה וְאֶחָד לְצַד הַזֶּה. נִשְׁלָם הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ וְנִעְשָׂה אֱלֹהִים גַּם כֵּן הַשֵּׁם שֶׁל אֲבָרָהֶם.
כְּשֵׁנִשְׁלָם זֶה - נִשְׁלָם זֶה.

וַיֵּשׁ אֹמְרִים שֶׁנִּטְלַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִ"י וְזָרַק
בְּאֵלֶּה וְנִעְשָׂה אֱלֹהִים. וְנִטְלַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מִ"ה וְזָרַק בְּאֲבָר וְנִעְשָׂה אֲבָרָהֶם. (ומלת מ"י
רומזת לחמשים שערי בינה, ויש בה יו"ד, האות הראשונה של השם
הקדוש. ומלת מ"ה רומזת למנין השם הקדוש, ויש בה האות השנייה
של השם הקדוש יהו"ה, כמו שנאמר (תהלים קמד) אֲשֶׁרֵי הַעַם שֶׁכָּכָה
לוֹ וְגו', (איוב כו) תוֹלֵה אֶרֶץ עַל בְּלֵי מִ"ה. וְאִזּוּ הִתְקַיְּמוּ שְׁנֵי עוֹלָמוֹת.
בְּיוֹד הָעוֹלָם הַבָּא, וּבְהִ"א הָעוֹלָם הַזֶּה. כְּלוּמַר בְּמִ"י בְּרָא אֶת הָעוֹלָם
הַבָּא, וּבְמִ"ה בְּרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה. וְזֶהוּ רִמְזוּ מַעֲלָה וּמִטָּה).

וְאִזּוּ עָשָׂה תוֹלְדוֹת וַיִּצָּא שֵׁם שְׁלָם מֵה שְׁלָא
הִי מִקְדָּם לְכֵן. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית ב) אֵלֶּה

תולדות השמים והארץ בהבראם. כלם היו
 תלויים עד שנברא שמו של אברהם. כיון
 שנשלם השם הזה של אברהם, נשלם השם
 הקדוש. זהו שכתוב ביום עשות ה' אלהים
 ארץ ושמים.

השתטח רבי חייא בארץ ונשק את העפר,
 ובכה ואמר: עפר, עפר, כמה אתה
 קשה ערף, כמה אתה בחצפה, שכל מחמדי העין
 ירקבו בך, כל עמודי אורות העולם תאכל
 ותשחק. כמה אתה חצוף, המאור הקדוש (רשב"י)
 שהיה מאיר את העולם, השליט הגדול שממנה,
 שזכותו מעמידה את העולם, ירקב בך. רבי
 שמעון, אור המאור, אור העולמות, אתה נרקב
 בעפר ואתה מקיים ומנהיג את העולם. השתומם
 רגע אחד, ואמר: עפר, עפר, אל תתגאה, שלא
 ימסרו בך עמודי העולם, שהרי רבי שמעון לא
 ירקב בך.

קם רבי חייא והיה בוכה. הלך ורבי יוסי עמו.
 מאותו היום התענה ארבעים ימים לראות
 את רבי שמעון. אמרו לו, אינך רשאי לראות
 אותו. בכה והתענה ארבעים ימים אחרים, הראו
 לו במחזה את רבי שמעון ורבי אלעזר בנו שהיו

עוֹסְקִים בְּדָבָר הַזֶּה שְׁאָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְהָיוּ כַּמָּה
 אֲלָפִים שׁוֹמְעִים לְדַבְּרוֹ. בֵּינֵתִים רָאָה כַּמָּה
 כַּנְּפִים גְּדוֹלוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וּמַעֲלִים עֲלֵיהֶם אֶת רַבִּי
 שְׂמֵעוֹן וְאֶת רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, וְעוֹלִים לִישִׁיבַת
 הָרְקִיעַ, וְכָל אֵלוּ הַכַּנְּפִים הָיוּ מְחַכּוֹת לָהֶם. רָאָה
 שְׁחוֹזְרִים וּמִתְחַדְּשִׁים וּמְאִירִים יוֹתֵר מֵהָאוֹר שֶׁל
 זֵיו הַשֶּׁמֶשׁ.

פְּתַח רַבִּי שְׂמֵעוֹן וְאָמַר, יִכְנַס רַבִּי חִיָּא וְיִרְאֶה
 בְּמָה שְׂעֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחַדֵּשׁ אֶת
 פְּנֵי הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד לָבֵא. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁנִכְנַס
 לְכָאן בְּלִי בּוֹשָׁה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂעוֹמֵד בְּאוֹתוֹ
 הָעוֹלָם כְּעוֹמֵד חֲזֹק בְּכָל. וְרָאָה שְׁהִיָּה נִכְנַס
 וְעוֹמֵד רַבִּי אֶלְעָזָר, וּשְׁאָר הָעַמּוּדִים שְׂיֹשְׁבִים
 שָׁם. וְהוּא הָיָה מִתְבַּיֵּשׁ, וְהִשְׁמִיט אֶת עֲצָמוֹ,
 וְנִכְנַס וַיֵּשֶׁב לְרַגְלֵי רַבִּי שְׂמֵעוֹן.

יֵצֵא קוֹל וְאָמַר: הַנְּמִךְ עֵינֶיךָ וְאֵל תָּרִים רֵאשֶׁךָ
 וְאֵל תִּסְתַּכֵּל. הַנְּמִיךְ עֵינָיו וְרָאָה אוֹר
 שְׂמֵאִיר לְמִרְחוֹק. חֲזֹר הַקּוֹל כְּמִקְדָּם וְאָמַר:
 עֲלִיוֹנִים טְמוּנִים נִסְתָּרִים, פְּקוּחֵי הָעֵינַן, אוֹתָם
 שְׂמֵשׁוּטְטִים בְּכָל הָעוֹלָם, הִסְתַּכְּלוּ וְרֵאוּ!
 תַּחְתּוֹנִים [נ"א תְּנָאִים] יִשְׁנִים נִסְתָּרִים בְּחוֹרֵיכֶם
 הַתְּעוֹרְרוּ!

מִי מִכֶּם שֶׁהוֹפְכִים חֶשֶׁף לְאוֹר וְטוֹעֲמִים מֵר
 לְמִתּוֹק טָרֵם בּוֹאֵם לְכֹאֵן? מִי מִכֶּם שֶׁמַּחֲכִים
 בְּכָל יוֹם לְאוֹר שֶׁמְאִיר בְּשַׁעַה שֶׁהַמֶּלֶךְ פּוֹקֵד אֶת
 הָאֵילָה, וּמִתְכַבֵּד וְנִקְרָא מֶלֶךְ מְכַל מַלְכֵי הָעוֹלָם?
 מִי שֶׁלֹּא מִצְפֶּה לְזֶה בְּכָל יוֹם בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם – אֵין
 לוֹ כֹּאֵן חֶלֶק!

בִּינְתָיִם רְאֵה כִּמָּה מִן הַחֲבֵרִים סְבִיבוֹ, כָּל אוֹתָם
 הַעֲמוּדִים שֶׁקִּיָּמִים, וְרְאֵה שֶׁמַּעֲלִים
 אוֹתָם לִישִׁיבַת הָרְקִיעַ. אֵלוֹ עוֹלָיִם וְאֵלוֹ יוֹרְדִים.
 וּמַעַל כָּלֵם רְאֵה בַּעַל הַכְּנָפִים שֶׁהִיָּה בָּא, וְהוּא
 נִשְׁבַּע שְׁבוּעָה שֶׁשָּׁמַע מֵאַחֲוָרֵי הַפְּרָגוֹד, שֶׁהַמֶּלֶךְ
 פּוֹקֵד בְּכָל יוֹם וְזוֹכֵר אֶת הָאֵילָה שֶׁשׁוֹכַבַת לְעַפְרָה,
 וּבוֹעֵט בְּעִיטוֹת בְּאוֹתָהּ שַׁעַה בְּשֵׁלֶשׁ מְאוֹת
 וְתִשְׁעִים רְקִיעִים, וְכָלֵם מִפְּחָדִים וְרוֹעֲדִים לְפָנָיו.
 וּמוֹרִיד עַל זֶה דְּמַעוֹת, וְנוֹפְלוֹת אוֹתָן הַדְּמַעוֹת
 הַרוֹתְחוֹת כְּאֵשׁ לְתוֹךְ הַיָּם הַגָּדוֹל, וּמְאוֹתָן
 הַדְּמַעוֹת עוֹמֵד אוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה שֶׁל הַיָּם, וּמִתְקַיֵּם
 וּמְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, וּמְקַבֵּל עָלָיו
 לְבַלַּע אֶת כָּל מֵימֵי בְּרֵאשִׁית וְכוֹנֵס אוֹתָם לְתוֹכוֹ
 בְּשַׁעַה שֶׁיִּתְקַבְּצוּ כָּל הָעַמִּים עַל הָעַם הַקָּדוֹשׁ,
 וַיִּתִּיבְשׁוּ הַמַּיִם, וַיַּעֲבְרוּ בִּיבֶשׁ.

בֵּין כֶּךָ שָׁמַע קוֹל שְׁאוֹמֵר: פָּנּוּ מִקוֹם, פָּנּוּ מִקוֹם,

שְׁהֵנָּה הַמְּלִךְ הַמְּשִׁיחַ בָּא לְיִשְׁבִּיבַת רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 הָיִיתָ שְׂכָל הַצְּדִיקִים שְׁשָׁם וְרָאִשֵׁי הַיְּשִׁיבָה,
 וְאוֹתָן יְשִׁיבוֹת שְׁשָׁם הֵן רְשׁוּמוֹת, וְכָל אוֹתָם
 חֲבָרִים שְׂבָכָל יְשִׁיבָה עוֹלָיִם מִהַיְּשִׁיבָה שֶׁל כָּאן
 לְיִשְׁבִּיבַת הָרְקִיעַ, וְהַמְּשִׁיחַ בָּא בְּכָל אוֹתָן הַיְּשִׁיבוֹת
 וְחוֹתָם תּוֹרָה מִפִּי הַחֲכָמִים. וּבְאוֹתָהּ הַשְּׁעָה בָּא
 הַמְּשִׁיחַ מִתְעַטֵּר [נ"א מְרָאשׁ] מִרִּיחוֹת הַיְּשִׁיבוֹת
 בְּעֵטְרוֹת עֲלִיּוֹנוֹת.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה קָמוּ כָּל אוֹתָם הַחֲבָרִים, וְקָם רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, וְהָיָה עוֹלָה אוֹרוֹ עַד רוֹם
 [הָרְקִיעַ]. אָמַר לוֹ, רַבִּי, אֲשַׁרְיָךְ שְׁתוֹרְתָךְ עוֹלָה
 בְּשֵׁלֶשׁ מְאוֹת וְשִׁבְעִים אוֹרוֹת, וְכָל אוֹר וְאוֹר
 נִפְרָד לְשֵׁשׁ מְאוֹת וְשֵׁלֶשָׁה עָשָׂר טְעָמִים שְׁעוֹלָיִם
 וְרוֹחֲצִים בְּנִהְרוֹת אֶפְרָסִמוֹן טָהוֹר. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְאֹשֵׁר תּוֹרָה מִיְּשִׁיבַתְךָ, וּמִיְּשִׁיבַתּוֹ שֶׁל
 חֲזַקְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה, וּמִתּוֹךְ יְשִׁיבַתּוֹ שֶׁל אַחֲזִיָּה
 הַשִּׁילְנִי. וְאֲנִי לֹא בָאתִי לְאֲשֹׁר מִיְּשִׁיבַתְךָ, אֲלֵא
 בְּעַל הַכְּנָפִים בָּא לְכָאן, שֶׁהָרִי יִדְעָתִי שֶׁלֹּא יִכְנָס
 לְתוֹךְ הַיְּשִׁיבוֹת הָאֲחֵרוֹת אֲלֵא לְיִשְׁבִּיבַתְךָ.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה סִפַּר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹתָהּ
 הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּע בְּעַל הַכְּנָפִים. אַז
 הִזְדַּעְזַע הַמְּשִׁיחַ וְהָרִים קוֹלוֹ, וְהִזְדַּעְזַעוּ

הַרְקִיעִים, וְהִזְדַּעַזְעוּ הַיָּם הַגְּדוֹל, וְהִזְדַּעַזְעוּ
הַלְוִיִּתָּן, וְחָשַׁב הָעוֹלָם לְהִתְהַפֵּךְ. בֵּין כֶּךָ רָאָה אֶת
רַבִּי חֲיִיא לְרַגְלֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר, מִי נָתַן כָּאֵן
אָדָם שְׁלִבּוֹשׁ מִדֵּי אוֹתוֹ הָעוֹלָם? אָמַר לוֹ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, זֶה הוּא רַבִּי חֲיִיא, הָאוֹר שֶׁל מְאוֹר
הַתּוֹרָה. אָמַר לוֹ, יִתְכַנֵּס הוּא וּבְנָיו וְיִהְיוּ
מִהִישִׁיבָה שְׁלֶפֶךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְמַן יִנָּתֵן לוֹ.
נִתְּנוּ לוֹ זְמַן, וַיֵּצֵא מִשָּׁם מְזַעְזַע וְעֵינָיו זוֹלְגוֹת
דְּמָעוֹת. הִזְדַּעַזְעוּ רַבִּי חֲיִיא וּבְכָה, וְאָמַר, אֲשֶׁרִי
חֶלְקִים שֶׁל הַצְּדִיקִים בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ
שֶׁל בַּר יוֹחָאֵי שְׁזָכָה לְכֶךָ. עָלִיו כָּתוּב (משלי ח)

לְהִנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ וְאַצְרַתִּיהֶם אֲמֵלֵא.

סדר הלימוד ליום ב תשרי [יום 2 בשנה]

בְּרֵאשִׁית. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (ישעיה נא) וְאֲשֶׁם
דְּבָרֵי בְּפִיךָ. כִּמָּה יֵשׁ לְאָדָם
לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה, מִשׁוּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְקַשֵּׁיב לְקוֹלוֹת אוֹתָם שְׁמַתְעִסְקִים
בַּתּוֹרָה. וּבְכָל דְּבַר שְׁמַתְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה עַל יְדֵי אוֹתוֹ
שְׁמַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, עוֹשֶׂה רְקִיעַ אֶחָד.
שְׁנַיִנוּ, בְּשַׁעָה הַהִיא שֶׁדְּבַר תּוֹרָה מְתַחַדֵּשׁ מִפִּי
אָדָם, הַדְּבַר הַהוּא עוֹלָה וּמְזַדְמֵן לְפָנָי

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹטֵל אֶת
 אוֹתוֹ הַדְּבָר [תּוֹרָה] וּמַנְשֵׁק אוֹתוֹ, וּמַעֲטָר אוֹתוֹ
 בְּשִׁבְעִים עֶטְרוֹת גְּלוּפוֹת וּמְחַקְקוֹת. וְדָבַר חֲכָמָה
 שֶׁהִתְחַדַּשׁ, עוֹלָה וְיוֹשֵׁב עַל רֹאשׁ הַצַּדִּיק חֵי
 הָעוֹלָמִים, וְטָס מִשָּׁם וּמִשׁוֹטֵט בְּשִׁבְעִים אֲלֶף
 עוֹלָמוֹת וְעוֹלָה אֶל עֵתִיק הַיָּמִים. וְכָל הַדְּבָרִים
 שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים, דְּבָרֵי חֲכָמָה הֵם בְּסוּדוֹת
 נִסְתָּרִים עֲלִיוֹנִים.

וְאוֹתוֹ הַדְּבָר הַנִּסְתָּר שֶׁל חֲכָמָה שֶׁהִתְחַדַּשׁ כָּאֵן,
 כְּשֶׁהוּא עוֹלָה, מִתְחַבֵּר עִם אוֹתָם
 הַדְּבָרִים שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים, וְעוֹלָה וְיוֹרֵד עִמָּהֶם
 וְנִכְנָס בְּשִׁמוֹנֵה עֶשֶׂר עוֹלָמוֹת גְּנוּזִים שְׁעֵין לֹא
 רָאָתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ (שם סד). יוֹצְאִים מִשָּׁם
 וּמִשׁוֹטְטִים וְהוֹלְכִים מְלָאִים וּשְׁלָמִים וּמְזַדְמָנִים
 לְפָנָי עֵתִיק הַיָּמִים.

בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה מְרִיחַ עֵתִיק הַיָּמִים אֶת הַדְּבָר
 הַזֶּה, וְזֶה נוֹחַ לְפָנָיו מִן הַכֹּל. נוֹטֵל אֶת
 אוֹתוֹ הַדְּבָר, וּמַעֲטָר אוֹתוֹ בְּשִׁלְשׁ מֵאוֹת וְשִׁבְעִים
 אֲלֶף עֶטְרוֹת. אוֹתוֹ הַדְּבָר טָס וְעוֹלָה וְיוֹרֵד,
 וְנִעְשָׂה רְקִיעַ אֶחָד. וְכֵן כָּל דְּבָר וְדָבַר שֶׁל חֲכָמָה
 (ס"א נְעֻשִׁים) (ס"א רְקִיעִים) עוֹמְדִים בְּקִיּוֹם שְׁלָם לְפָנָי
 עֵתִיק הַיָּמִים. וְהוּא קוֹרָא לָהֶם שְׁמִים חֲדָשִׁים,

שָׁמַיִם מְחַדָּשִׁים, נִסְתָּרִים שֶׁל סוּדוֹת שֶׁל חֻכְמָה
עָלְיוֹנָה. וְכָל אוֹתָם שָׂאָר דְּבַרֵי הַתּוֹרָה
שֶׁמִתְחַדָּשִׁים, עוֹמְדִים לְפָנַי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְעוֹלָיִם וְנִעְשִׂים אַרְצוֹת הַחַיִּים, וַיּוֹרְדִים
וּמִתְעַטְרִים לְאַרְץ אַחַת, וּמִתְחַדָּשׁ וְנִעְשֶׂה הַכֹּל
אַרְץ חֲדָשָׁה מֵאוֹתוֹ הַדָּבָר שֶׁהִתְחַדָּשׁ בַּתּוֹרָה.

וְעַל זֶה כָּתוּב (ישעיה 10) כִּי כִאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם
הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה
עֹמְדִים לְפָנַי וְגו'. עָשִׂיתִי לֹא כָּתוּב, אֲלֵא עוֹשֶׂה.
שֶׁעוֹשֶׂה תָּמִיד מֵאוֹתָם הַחֲדוּשִׁים וְהַסּוּדוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה. וְעַל זֶה כָּתוּב (שם נא) וְאִשֶׁם דְּבַרֵי בְּפִיךָ
וּבְצֵל יָדַי כְּפִיתִיךָ לְנִטְעַע שָׁמַיִם וְלִיסַד אָרֶץ. לֹא
כָּתוּב הַשָּׁמַיִם, אֲלֵא שָׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מַה זֶה וּבְצֵל יָדַי כְּפִיתִיךָ?
אָמַר לוֹ, בְּשַׁעֲהַ שְׁנַמְסְרָה הַתּוֹרָה לְמִשָּׁה,
בָּאוּ כַּמָּה רַבּוֹאוֹת שֶׁל מְלָאָכִים עָלְיוֹנִים לְשׂוֹרֵף
אוֹתוֹ בְּשִׁלְהֶבֶת פִּיהֶם, עַד שֶׁכִּפְּסָה עָלָיו הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. וְכָעֵת שֶׁהִדְבָּר הַזֶּה עוֹלָה וּמִתְעַטֵּר
וְעוֹמֵד לְפָנַי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מְכַסֶּה עַל
אוֹתוֹ הַדָּבָר, וּמְכַסֶּה עַל אוֹתוֹ הָאָדָם שֶׁלֹּא יִכַּר
אֲלֵיהֶם אֲלֵא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא יִקְנָאוּ לוֹ, עַד
שֶׁנִּעְשֶׂה מִהַדְבָּר (תּוֹרָה) הַהוּא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאַרְץ

חֲדָשָׁה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּבְצֵל יָדַי כְּפִיתִיךָ לְנֹטַע
 שָׁמַיִם וְלִיסַד אָרֶץ. מִכָּאן שְׁכָל דְּבַר שְׁנִסְתָּר מִן
 הָעֵינַן, עוֹלָה לְתוֹעֵלַת עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּבְצֵל
 יָדַי כְּפִיתִיךָ. וְלָמָּה נֶעְלַם וּמִתְכַּסֶּה מִן הָעֵינַן?
 בְּשִׁבִיל תוֹעֵלַת עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב לְנֹטַע שָׁמַיִם
 וְלִיסַד אָרֶץ, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ.

וַיֹּאמֶר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה. וְלֹאמַר – לְאוֹתָם
 הַשְּׁעָרִים וְהַדְּבָרִים הַמְצַיְנִים אֵלָיו עַל
 אֵלָיו – עֲמִי אֲתָה. אֵל תִּקְרִי עֲמִי אֵלָּא עֲמִי אֲתָה,
 לְהִיּוֹת שְׁתָּף עֲמִי. מָה אֲנִי בְּדַבּוֹר שְׁלִי עֲשִׂיתִי
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר (תהלים לג) בְּדַבַּר ה'
 שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ – אֵף כֵּן אֲתָה. אֲשֶׁרִי אוֹתָם
 שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה. וְאִם תֹּאמַר שְׁדַבּוֹר שֶׁל כָּל
 אָדָם שְׁלֹא יוֹדֵעַ עוֹשֶׂה כֵּזֶה.

בֵּא רְאֵה, אוֹתוֹ שְׁאִין דְּרָכוֹ בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה
 וּמִחֲדָשׁ דְּבָרִים שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ עַל בְּרִים
 כְּרֹאוֹי, אוֹתוֹ הַדְּבָר עוֹלָה וַיּוֹצֵא לְאוֹתוֹ הַדְּבָר
 אִישׁ תְּהִפּוּכוֹת לְשׁוֹן שְׁקַר מִתּוֹךְ נִקְבַּת הַתְּהוֹם
 הַגְּדוֹל, וּמִדְּלַג חֲמֵשׁ מֵאוֹת פְּרָסָאוֹת לְקַבֵּל אֶת
 אוֹתוֹ הַדְּבָר. וְנוֹטֵל אוֹתוֹ, וְהוֹלֵךְ עִם אוֹתוֹ הַדְּבָר
 לְתוֹךְ הַנִּקְבַּת שְׁלוֹ, וְעוֹשֶׂה בוֹ רְקִיעַ שֶׁל שְׁוֹא
 שְׁנִקְרָא תְּהוֹ. וְטָס בְּאוֹתוֹ הַרְקִיעַ אוֹתוֹ אִישׁ

תְּהִפּוּכוֹת שֵׁשֶׁת אֲלָפִים פְּרָסָאוֹת בְּפַעַם אַחַת.
 וְכִיּוֹן שֶׁהֲרָקִיעַ הַזֶּה שֶׁל שׁוֹא עוֹמֵד, מִיַּד יוֹצֵאת
 אֶשֶׁת זְנוּנִים וּמִתְחַזְּקֵת בְּאוֹתוֹ הֲרָקִיעַ שֶׁל שׁוֹא
 [נ"א היא] [נ"א וְאִישׁ תְּהִפּוּכוֹת] וּמִשְׁתַּתַּפֵּת
 עִמוֹ, וּמִשָּׁם יוֹצֵאת וְהוֹרֶגֶת כַּמָּה אֲלָפִים
 וּרְבֻבוֹת. מִשּׁוּם שֶׁכָּאֲשֶׁר הִיא עוֹמֶדֶת בְּרָקִיעַ
 הַהוּא, יֵשׁ לָהּ רְשׁוֹת וְיִכְלֹת לְהִיּוֹת טָסָה אֶת כָּל
 הָעוֹלָם בְּרִגְעַ אֶחָד.

וְעַל זֶה כָּתוּב (ישעיה ה) הוּי מִשְׁכִּי הָעוֹן בְּחִבְלֵי
 הַשָּׂוֵא. הָעוֹן זֶה הַזְּכָר. וְכַעֲבוֹת הָעֵגְלָה
 חֲטָאָה, מִי הַחֲטָאָה? זוֹ הַנִּקְבָּה שֶׁנִּקְרֵאת חֲטָאָה.
 הוּא מוֹשֵׁךְ אֶת אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא עוֹן בְּאוֹתָם חִבְלֵי
 הַשָּׂוֵא. וְאַחַר כֵּן כַּעֲבוֹת הָעֵגְלָה חֲטָאָה, אֶת
 אוֹתָהּ הַנִּקְבָּה שֶׁנִּקְרֵאת חֲטָאָה, שֶׁשָּׁם הַתְּגַבְּרָה
 לְהִיּוֹת טָסָה לְהִרְגַּ בְּנֵי אָדָם. וְעַל זֶה (משלי ז) כִּי
 רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָהּ. מִי הִפִּילָהּ? זוֹ אוֹתָהּ
 הַחֲטָאָה שֶׁהוֹרֶגֶת בְּנֵי אָדָם. מִי גָרַם אֶת זֶה?
 תְּלַמֵּיד הַחֲכָם שֶׁלֹּא הִגִּיעַ לְהוֹרָאָה וּמוֹרָה.
 הֶרְחַמֵּן יִצְיִלְנוּ.

אָמַר רַבִּי שֶׁמְעוֹן לְחֻבְרִים, בְּבִקְשָׁה מִכֶּם שֶׁלֹּא
 תּוֹצִיאוּ מִפִּיכֶם דְּבַר תּוֹרָה שֶׁלֹּא יִדְעֻתֶם
 וְלֹא שֶׁמְעֻתֶם מֵעַץ גָּדוֹל כְּרָאוּי, כִּדִּי שֶׁלֹּא תִהְיוּ

גורמים לאותה החטאה להרג המוני בני אדם לחנם. פתחו כלם ואמרו, הרחמן יצילנו, הרחמן יצילנו.

בא ראה, בתורה ברא הקדוש ברוך הוא את העולם, והנה בארוה שכתוב (שם ח) ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום. והוא הסתכל בה פעם ושתיים ושלש וארבע פעמים, ואחר כך אמר אותם, ואחר כך עשה בה מעשה, ללמד את בני אדם שלא יבאו לטעות בה, כמו שנאמר (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה ויאמר לאדם. וכנגד ארבע פעמים הים שכתוב, אז ראה, ויספרה, הכינה, וגם חקרה – ברא הקדוש ברוך הוא את מה שברא. וטרם שהוציא את המעשה שלו, הכניס בראשונה ארבע תבות, שכתוב בראשית ברא אלהים את. הנה ארבע. ואחר כך השמים – הם כנגד ארבע הפעמים שהסתכל הקדוש ברוך הוא בתורה טרם יוציא את מעשהו למלאכתו.

רבי אלעזר היה הולך לראות את רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמיו, ורבי אבא עמו, והיה מחמר איש אחד אחריהם. אמר רבי אבא,

נִפְתַּח פְּתָחַיִם שֶׁל תּוֹרָה, שֶׁהָרִי הַשְּׁעָה וְהַזְמַן הוּא
לְהִתְתַּקֵּן (לְהַסְתִּיר) בְּדַרְכָּנוּ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ויקרא ט) אֶת שַׁבְּתַתִּי
תִּשְׁמְרוּ. בֹּא רְאֵה, בְּשֵׁשֶׁת יָמִים בָּרָא
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם. וְכָל יוֹם וְיוֹם
גָּלָה אֶת מַעֲשָׂהּ, וְנָתַן כַּחוֹ בַּיּוֹם הַהוּא. מִתִּי
גָּלָה אֶת מַעֲשָׂהּ וְנָתַן כַּחוֹ? בַּיּוֹם הָרְבִיעִי,
מִשׁוֹם שְׂאוֹתֶם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים, כֻּלָּם
הָיוּ נִסְתָּרִים וְלֹא הִתְגַּלּוּ. כִּיּוֹן שָׁבָא הַיּוֹם
הָרְבִיעִי, הוֹצִיא אֶת הַמַּעֲשֵׂה וְהִכַּח שֶׁל כֻּלָּם.
שֶׁהָרִי אֵשׁ וַיִּמַּח רוּחַ, אֶף עַל גַּב שְׁהִים שְׁלֹשָׁה
יְסוּדוֹת עֲלִיוֹנִים, כֻּלָּם תְּלוּיִים, וְלֹא הִתְגַּלָּה
הַמַּעֲשֵׂה שְׁלֵהֶם עַד שֶׁהָאָרֶץ גָּלְתָה אוֹתָם, וְאִז
נִודְעָה הָאֱמֻנָה שֶׁל כָּל אֶחָד מֵהֶם.

וְאָם תֹּאמַר, הֲרִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֶה הִיָּה, שְׁכַתּוֹב
תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא, וְכַתּוֹב וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ!
אֲלֹא זֶה, אֶף עַל גַּב שְׁכַתּוֹב בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, זֶה
הִיָּה רְבִיעִי, וְנִכְלָל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁיְהִיּוּ אֶחָד
בְּלִי פְרוּד. וְאַחַר כֵּן הַיּוֹם הָרְבִיעִי הִתְגַּלָּה
מַעֲשָׂהּ לְהוֹצִיא אֶמֶן לְאֱמֻנָתוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד. מִשׁוֹם שֶׁהַיּוֹם הָרְבִיעִי הוּא הָרְגֵל
הָרְבִיעִית שֶׁל הַכֶּסֶף הָעֲלִיוֹן.

וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל כָּל־בְּיָן הַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים
 וּבֵין הַיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים, הָיוּ תְלוּיִים בְּיוֹם
 הַשַּׁבָּת. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב (בראשית ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בְּיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי. זו הַשַּׁבָּת, וְזוֹ הִיא הַרְגֵל הַרְבִּיעִית שֶׁל
 הַכֶּסֶף. וְאִם תֹּאמַר, אִם כֵּן, מָה זֶה אֶת שַׁבְּתֵי
 תְּשֻׁמוֹת, פְּעָמִים? אֲלֹא שַׁבָּת שֶׁל עֶרֶב שַׁבָּת
 וְהַשַּׁבָּת שֶׁל הַיּוֹם מִמָּשׁ אֵין לָהֶם פְּרוּד.

אָמַר [לָהֶם] אוֹתוֹ סוֹחֵר שֶׁהָיָה מְחַמֵּר אַחֲרֵיהֶם,
 וּמָה זֶה וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ? אָמַר לוֹ, זֶה
 קְדוּשַׁת שֶׁל שַׁבָּת. אָמַר לוֹ, וּמָה זֶה קְדוּשַׁת שֶׁל
 שַׁבָּת? אָמַר לוֹ, זֶה הַקְדוּשָׁה שֶׁנִּמְשָׁךְ מִלְמַעְלָה.
 אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, עָשִׂיתָ שֶׁהַשַּׁבָּת אֵינָה קְדוּשָׁה, אֲלֹא
 קְדוּשַׁת שְׁשׁוּרָה עָלָיו מִלְמַעְלָה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְכֵן זֶה, (ישעיה נח) וְקִרְאתָ
 לַשַּׁבָּת עֲנֹג לְקְדוּשַׁת ה' מְכַבֵּד. הַזְכִּיר
 שַׁבָּת לְחוּד וְקְדוּשַׁת ה' לְחוּד. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן,
 מִי זֶה קְדוּשַׁת ה'? אָמַר לוֹ, הַקְדוּשָׁה שֶׁיּוֹרֶדֶת
 מִלְמַעְלָה וְשׁוּרָה עָלָיו. אָמַר לוֹ, אִם הַקְדוּשָׁה
 שֶׁנִּמְשָׁכֶת מִלְמַעְלָה נִקְרָאת מְכַבֵּד, נִרְאֶה
 שֶׁשַּׁבָּת אֵינוֹ מְכַבֵּד, וְכֶתוּב וְכִבְדֹתוֹ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי אַבָּא, הִנֵּחַ לוֹ לְאִישׁ הַזֶּה,
 שֶׁדָּבַר שֶׁל חֲכָמָה יֵשׁ בּוֹ שֶׁאֵינָנוּ יוֹדְעִים בּוֹ.

אָמְרוּ לוֹ, אָמַר אַתָּה. פָּתַח וְאָמַר, (ויקרא יט) אַתְּ שִׁבְתָּתִי, אַתְּ – לְרַבּוֹת תַּחֲוִים שִׁבְתָּ שֶׁהוּא אֲלֵפִים אַמּוֹת לְכָל צַד, וּמִשׁוּם כֶּךָ רַבָּה אַתְּ. שִׁבְתָּתִי – [נ"א זו] שִׁבְתָּ הָעֲלִיּוֹנָה וְשִׁבְתָּ הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהֵן שְׁתֵּי כָּלּוֹלוֹת יַחַד וְנִסְתָּרוֹת יַחַד.

נִשְׂאָרָה שִׁבְתָּ אַחֲרַת שְׁלֹא נִזְכְּרָה וְהִיתָה בְּבוּשָׁה. אָמְרָה לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָם, מִיּוֹם שֶׁעָשִׂיתָ אוֹתִי נִקְרָאתִי שִׁבְתָּ, וְהַיּוֹם אֵינּוּ בְּלִי לִילָה. אָמַר לָהּ, בְּתִי, אַתְּ שִׁבְתָּ, וְשִׁבְתָּ קָרָאתִי לָךְ, אֲבָל הָרִינִי מֵעֵטֶר אוֹתָךְ בְּעֵטְרָה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה. הָעֵבִיר כְּרוֹז וְאָמַר מְקַדְּשֵׁי תִירָאוּ.

זוֹ שִׁבְתָּ שֶׁל עָרַב שִׁבְתָּ שֶׁהִיא יִרְאָה, וְשׁוֹרָה בָּהּ יִרְאָה. וּמִי הוּא שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַכִּלְיִל וְאָמַר אָנִי ה' ? וְאֲנִי שָׁמַעְתִּי מֵאַבָּא שֶׁאָמַר כֶּךָ, וְדִיק אַתְּ – לְרַבּוֹת תַּחֲוִים שִׁבְתָּ. שִׁבְתָּתִי – זֶה הָעֵגוּל וְהָרְבוּעַ שֶׁבְּפָנִים, וְהֵם שְׁנַיִם. וְכִנְגַד אוֹתָם הַשְּׁנַיִם יֵשׁ שְׁתֵּי קִדְשׁוֹת שֵׁישׁ לָנוּ לְהִזְכִּיר, אֶחָד וְיִכְלוּ, וְאֶחָד קְדוּשׁ.

וְיִכְלוּ יֵשׁ בּוֹ שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ תִּבּוֹת, וּבִקְדוּשׁ שְׁאָנוּ מְקַדְּשִׁים יֵשׁ שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ תִּבּוֹת, וְהַכֹּל עוֹלָה לְשִׁבְעִים שְׁמוֹת שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

וּכְנָסַת יִשְׂרָאֵל מִתְעַטְרִים בָּהֶם. וּמִשׁוּם שֶׁהֶעֱגוּל
וְהֶרְבּוּעַ הַזֶּה הֵם שִׁבְתִּי, שְׁנִיָּהֶם כָּלוּלִים
בְּשִׁמּוֹר, שִׁכְתוֹב תִּשְׁמְרוּ. שְׁהָרִי הַשְּׁבַת הֶעֱלִינָה
כָּאֵן לֹא נִכְלְלָה בְּשִׁמּוֹר, אֲלֹא בְּזִכּוֹר, שְׁהָרִי הַמְּלֶךְ
הֶעֱלִיזוֹן מִסְתִּים בְּזִכּוֹר, וְעַל זֶה נִקְרָא מְלֶךְ
שֶׁהַשְּׁלוֹם שָׁלוֹ. וְהַשְּׁלוֹם שָׁלוֹ הוּא זְכוֹר, וְעַל כֵּן
אֵין מִחְלָקַת לְמַעְלָה.

מִשׁוּם שְׁשֵׁנִי שְׁלוֹמוֹת לְמַטָּה – אֶחָד יַעֲקֹב,
וְאֶחָד יוֹסֵף. וּמִשׁוּם כֶּף כְּתוֹב פְּעָמִים
(ישעיה נד) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחֵק וּלְקָרוֹב. לְרַחֵק – זֶה
יַעֲקֹב. וּלְקָרוֹב – זֶה יוֹסֵף. לְרַחֵק, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(ירמיה לא) מִרַחֵק ה' נִרְאָה לִי, (שמות ב) וַתִּתְצַב
אֶחָתוֹ מִרַחֵק. וּלְקָרוֹב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב)
חֲדָשִׁים מִקָּרוֹב בָּאוּ. מִרַחֵק – זֶה הַנִּקְדָּה הֶעֱלִינָה
שְׁעוֹמְדַת בְּהִיכְלוֹ.

וְעַל זֶה כְּתוֹב תִּשְׁמְרוּ, נִכְלָל בְּשִׁמּוֹר. וּמִקְדָּשֵׁי
תִּירָאוּ – זֶה הַנִּקְדָּה שְׁעוֹמְדַת בְּאֲמָצֵעַ שֵׁישׁ
לִירָא מִמֶּנָּה יוֹתֵר מִן הַכֹּל שֶׁעָנְשׁוּ מִיָּתָהּ. וְהֵינּוּ
מֵה שִׁכְתוֹב (שמות לא) מִחְלָלֶיהָ מוֹת יוֹמָת. מִי הֵם
מִחְלָלֶיהָ? מִי שֶׁנִּכְנַס לְתוֹךְ הַחֲלָל שֶׁל הֶעֱגוּל
וְהֶרְבּוּעַ לְמָקוֹם שְׁאוֹתָהּ הַנִּקְדָּה שׁוֹרָה וּפּוֹגֵם בּוֹ
– מוֹת יוֹמָת. וְעַל זֶה כְּתוֹב תִּירָאוּ. וְהַנִּקְדָּה הִיא

נִקְרָאת אָנִי, וְעָלִיָּה שׁוֹרָה אוֹתוֹ הַנִּסְתָּר הָעֲלִיּוֹן
שֶׁלֹּא הִתְגַּלָּה. וְהִינּוּ ה', וְהַכֹּל אֶחָד.

יִרְדּוּ רַבֵּי אֶלְעָזָר וְרַבֵּי אַבְא וְנִשְׁקוּ אוֹתוֹ. אָמְרוּ,
וַיְמָה כָּל הַחֲכָמָה הַזֶּה יֵשׁ תַּחַת יָדָךְ וְאַתָּה
מִחֲמַר אֲחֲרֵינוּ? אָמְרוּ לוֹ, מִי אַתָּה? אָמַר לָהֶם,
אֵל תִּשְׁאַלוּ מִי אָנִי, אֲלֵא אָנִי וְאַתֶּם גַּלְיָה וְנִתְעַסַּק
בַּתּוֹרָה, וְכָל אֶחָד יֹאמֶר דְּבַרֵּי חֲכָמָה לְהָאִיר אֶת
הַדֶּרֶךְ. אָמְרוּ לוֹ, מִי נָתַן לָךְ לְלַכֵּת כָּאֵן וְלִהְיוֹת
מִחֲמַר בַּחֲמוּרִים? אָמַר לָהֶם, יוֹ"ד עָשְׂתָה קָרֵב
עִם שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת, עִם כ"ף וְסמ"ך, לְהַקְשֵׁר עִמִּי
[נ"א יחד]. כ"ף לֹא רָצְתָה לְהִסְתַּלַּק וְלִהַקְשֵׁר
מֵאַחַר [נ"א בְּמִקּוֹם] שֶׁלֹּא יִכְלֶה לִהְיוֹת רִגְעַ
אֶחָד אֲלֵא עִמוֹ. סמ"ך לֹא רָצְתָה לְהִסְתַּלַּק, כְּדִי
לְעֹזֵר לְאוֹתָם הַנוֹפְלִים, שֶׁהָרִי בְּלִי סמ"ך לֹא
יְכוּלִים לִהְיוֹת.

יו"ד בָּאָה אֵלַי יְחִידָה, נִשְׁקָה לִי וַחֲבָקָה אוֹתִי,
בְּכַתָּה עִמִּי וְאָמְרָה לִי: בְּנִי, מָה אַעֲשֶׂה לָךְ?
אֲבָל הָרִי אָנִי מִסְתַּלְקָת, וְאָנִי מִתְמַלֵּאת מִכְּמָה
טוֹבוֹת וְאוֹתִיּוֹת נִסְתָּרוֹת עֲלִיוֹנוֹת וְנִכְבְּדוֹת. לְאַחַר
מִכֵּן אֲבֵא אֵלֶיךָ וְאֶסְעַד אוֹתְךָ, וְאַתָּן לָךְ נִחְלָה שֶׁל
שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת יוֹתֵר מֵאֵלוֹ שֶׁהִסְתַּלְקוּ,
שֶׁהֵם י"ש, יו"ד עֲלִיוֹנָה וְשִׁי"ן עֲלִיוֹנָה, שְׁיֵהִיו לָךְ

אוֹצְרוֹת מְלָאִים מְכַל. וּמְשׁוּם כָּךְ, בְּנֵי לֵךְ וְתִהְיֶה
מַחְמַר חַמּוּרִים, וְעַל כֵּן אֲנִי הוֹלֵךְ בְּכַךְ.

שְׁמַחוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא, וּבְכוּ וְאָמְרוּ, לֵךְ
רֹכֵב, וְאָנּוּ נַחְמַר אַחֲרֶיךָ. אָמַר לָהֶם, וְלֹא
אָמַרְתִּי לָכֶם שְׂמֻצוֹת הַמֶּלֶךְ הִיא עַד שְׂיָבֵא אוֹתוֹ
מַחְמַר עַל הַחַמּוּרִים? אָמְרוּ לוֹ, הֲרֵי שְׂמַךְ לֹא
אָמַרְתָּ לָנוּ, מְקוֹם בֵּית מוֹשְׁבֶךָ מַה הוּא? אָמַר
לָהֶם, מְקוֹם בֵּית מוֹשְׁבֵי הוּא טוֹב וּמַעֲלָה אֲצִלִּי,
וְהוּא מְגַדֵּל אֶחָד שְׁפוּרַח בְּאוֹר, גָּדוֹל וְנֹכְבֵּד.
וְאוֹתָם הַדְרִים בּוֹ בְּמַגְדֵּל הַזֶּה – הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְעָנִי אֶחָד, וְזֶה הוּא מְקוֹם בֵּית מוֹשְׁבֵי.
וְגִלְתִּי [נ"א וְעֲלִיתִי] מִשָּׁם, וְאֲנִי מַחְמַר עַל
חַמּוּרִים. הִסְתַּכְּלוּ בּוֹ רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי אֶלְעָזָר,
וְהִטְעִים לָהֶם אֶת דְּבָרָיו, שֶׁהֵיוּ מִתּוֹקִים כְּמוֹ מִן
וּדְבַשׁ. אָמְרוּ לוֹ, שֵׁם אָבִיךָ אִם תֹּאמַר, נִנְשָׁק אֶת
עַפְרָה רַגְלֶיךָ. אָמַר לָהֶם, וְלָמָּה? אֵין דְרָכֵי בְּכַךְ
לְהִתְגָּאוֹת בַּתּוֹרָה

אַבָּא אָבִי הֵיטָה דִּירְתוֹ בֵּינָם הַגָּדוֹל, וְהוּא הָיָה דָּג
אֶחָד שֶׁהָיָה סוֹכֵב אֶת הַיָּם הַגָּדוֹל מִצַּד זֶה
לְצַד זֶה, וְהָיָה גָדוֹל וְנֹכְבֵּד וְעֲתִיק יָמִים, עַד שֶׁהָיָה
בוֹלֵעַ אֶת כָּל שְׂאֵר הַדָּגִים שֶׁל הַיָּם, וְאַחַר כָּךְ
מוֹצִיא אוֹתָם חַיִּים וְקַיָּמִים וּמְלָאִים מְכַל הַטּוֹבוֹת

שֶׁל הָעוֹלָם. וְשֵׁט אֶת הַיָּם בְּרָגַע אֶחָד בְּכָחוֹ,
וְהוֹצִיא אוֹתִי כַחֲץ בְּיַד אִישׁ גְּבוּר, וְהִטְמִין אוֹתִי
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁאִמְרָתִי לָכֶם, וְהוּא שָׁב לְמְקוֹמוֹ
וַנִּגְנַז בְּאוֹתוֹ הַיָּם.

הַבְּחִין רַבִּי אֶלְעָזָר בְּדַבְּרָיו. אָמַר לוֹ, אַתָּה הוּא
בְּנוֹ שֶׁל הַמְּאֹר הַקְּדוֹשׁ, אַתָּה הוּא בְּנוֹ
שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא הַזְּקֵן, אַתָּה הוּא בְּנוֹ שֶׁל אוֹר
הַתּוֹרָה, וְאַתָּה מְחַמֵּר אַחֲרֵינוּ?! בְּכּוֹ יַחַד וְנִשְׁקוּ
לוֹ וְהִלְכוּ. אָמְרוּ לוֹ, הָאֵם נוֹחַ לְפָנֵי מוֹרְנוֹ לְהוֹדִיעַ
לָנוּ אֶת שְׁמוֹ?

פֶּתַח וְאָמַר, (שמואל-ב כג) וּבִנְיָהוּ בֶן יְהוֹיָדָע.
הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֵרוֹהוּ, וְהוּא יָפָה. אָבֵל
הַפְּסוּק הַזֶּה בָּא לְהִרְאוֹת סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים שֶׁל
הַתּוֹרָה. וּבִנְיָהוּ בֶן יְהוֹיָדָע – עַל סוּד הַחֲכָמָה בָּא
הַדְּבָר הַנִּסְתָּר הַהוּא, וְהַשֵּׁם גּוֹרֵם. בֶּן אִישׁ חַי –
זֶה צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים.

רַב פְּעָלִים – רַבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים וְכָל הַכַּחוֹת
הָעֲלִיוֹנִים, מִשּׁוֹם שֶׁכָּלֵם יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ, הוּא
ה' צְבָאוֹת, אוֹת הוּא בְּכָל צְבָאָיו, רָשׁוּם הוּא
וְגָדוֹל מִן הַכֹּל. רַב פְּעָלִים – הוּא מְקַבְּצָאֵל,
הָאֵילָן הַגָּדוֹל וְהַנִּכְבָּד גָּדוֹל מֵהַכֹּל. מְאִיזָה מְקוֹם

יִצְאָ? מְאִיזוּ דְרָגָה בָּא? חֲזַר הַכְּתוּב וְאָמַר,
 מְקַבְּצָאֵל. הַדְרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה הַנִּסְתָּרָת שְׁעִין לֹא
 רָאִתָּה וְגו'. הַדְרָגָה שֶׁהַכֹּל בָּהּ, וְכוּנְסַת לְתוֹכָהּ
 מְתוֹךְ הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן, וּמְמַנָּה יוֹצֵא הַכֹּל. וְהוּא
 הַיְכָל קָדוֹשׁ נִסְתָּר שֶׁכָּל הַדְרָגוֹת מְקַבְּצוֹת
 וְנִסְתָּרוֹת בְּתוֹכוֹ. וּבְגוֹף הַהֵיכָל הַזֶּה קִיָּמִים כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, וְכָל הַצְּבָאוֹת הַקְּדוֹשִׁים מְמַנּוּ גְזוּנִים
 וְעוֹמְדִים עַל קִיּוּמָם.

הוּא הִכָּה אֶת שְׁנֵי אֲרָאֵל מוֹאֵב. שְׁנֵי מְקַדְּשִׁים
 הָיוּ עוֹמְדִים בְּגִלְלוֹ וְנִזְוָנוּ מִמֶּנּוּ, מְקַדְּשׁ
 רֵאשׁוֹן וּמְקַדְּשׁ שְׁנִי. כִּיּוֹן שֶׁהוּא הַסְּתֵלֵק, נִמְנָע
 הַשֹּׁפֵעַ שֶׁהָיָה שׁוֹפֵעַ מִלְּמַעְלָה. כְּבִיכּוֹל הוּא
 הִכָּה אוֹתָם וְהִחְרִיב אוֹתָם וְהִשְׁמִיד אוֹתָם,
 וְהִכְפִּסָּה הַגְּדוֹל נָפֵל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (יחזקאל א) וְאֲנִי
 בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה. הַדְרָגָה הַזֵּה שֶׁנִּקְרָאת אֲנִי, הִיא
 בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה. לָמָּה? עַל נְהַר כְּבָר. עַל נְהַר
 שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא שֶׁהַפְּסִיק מִיָּמִיו וּמַעֲיִנוֹתָיו וְלֹא
 מִשְׁפִּיעַ כְּבָרָאשׁוּנָה.

זֶהוּ שְׁכָתוּב (איוב יד) וְנָהַר יִחְרַב וְיִבֵּשׁ. יִחְרַב –
 בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וְיִבֵּשׁ – בְּבֵית שְׁנִי. וּמִשׁוּם כֶּף
 הוּא הִכָּה אֶת שְׁנֵי אֲרָאֵל מוֹאֵב. [ס"א שְׁהָרִי
 בְּרָאשׁוּנָה] מוֹאֵב, שֶׁהָיוּ מָאֵב שְׁבַשְׁמִים, וְנִחְרְבוּ

וְהִשְׁמְדוּ בַּגִּלּוֹ, וְכָל הָאוֹרוֹת שֶׁהָיוּ מֵאִירִים
לְיִשְׂרָאֵל, כָּלָם נִחְשָׁכוּ.

וְעוֹד, הוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת הָאָרֶץ. בְּזַמְנֵים
הָרִאשׁוֹנִים כְּשֶׁהִנָּהַר הַזֶּה הָיָה מוֹשֵׁךְ אֶת
מִימֵיו לְמַטָּה, הָיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים בְּשִׁלְמוֹת,
שְׂזוּבֻחִים זְבָחִים וְקִרְבָּנוֹת לְכַפֵּר עַל נַפְשָׁם, וְאִז
הָיָה יוֹרֵד מִלְּמַעְלָה דְמוּת שֶׁל אֲרִיָּה אֶחָד, וְהָיוּ
רוֹאִים אוֹתוֹ עַל גְּבֵי הַמְּזֻבָּח רוֹבֵץ עַל טְרָפוֹ, אוֹכֵל
קִרְבָּנוֹת כְּמוֹ גֶבֶר חֲזָק, וְכָל הַכְּלָבִים הָיוּ
מִתְחַבְּאִים מִלְּפָנָיו וְלֹא יוֹצְאִים חוּצָה.

כִּיּוֹן שֶׁגָּרְמוּ הַחֲטָאִים, הוּא יָרַד לְתוֹךְ הַדְּרָגוֹת
שֶׁלְּמַטָּה, וְהִרְג אֶת אוֹתוֹ הָאֲרִיָּה שֶׁלֹּא רָצָה
לְתַת לוֹ אֶת טְרָפוֹ כְּבָרִאשׁוֹנָה. כְּבִיכּוֹל הֵרַג אוֹתוֹ.
הוּא הִכָּה אֶת הָאָרֶץ וְדָאִי. לְתוֹךְ הַבוֹר – לְעֵינַי
הֵצֵד הָאֶחָד הָרָע. כִּיּוֹן שֶׁרָאָתָה כֶּךָ אוֹתוֹ הֵצֵד
הָאֶחָד, הַתְּגַבְּרָה וְשִׁלְחָה כָּלֵב אֶחָד לֶאֱכֹל אֶת
הַקִּרְבָּנוֹת. וּמָה שָׁמוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הָאֲרִיָּה?
אוֹרִיא"ל, שֶׁפָּנָיו פָּנֵי אֲרִיָּה. וּמָה שֵׁם אוֹתוֹ כָּלֵב?
בְּלֶאֱדָן שָׁמוֹ, שֶׁאִינוֹ בְּכֻלָּל שֶׁל אָדָם, אֶלָּא כָּלֵב
וּפְנֵי כָּלֵב.

כִּיּוֹם הַשֶּׁלֶג – כִּיּוֹם שֶׁגָּרְמוּ הַחֲטָאִים וְהִדִּין גְּדוּן
לְמַעְלָה מֵעַם בֵּית הַדִּין הָעֲלִיוֹן. וְעַל זֶה

כְּתוּב לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלָג. זֶה הַדִּין הָעֲלִיּוֹן.
לָמָּה? מִשּׁוּם שֶׁכָּל בֵּיתָהּ לְבֶשׂ שָׁנִים, וַיְכוּל לְסַבֵּל
אִשׁ חֲזָקָה. עַד כָּאן סוּד הַכְּתוּב.

מַה כְּתוּב אַחֲרָיו? (שמואל-ב כג) וְהוּא הִכָּה אֶת אִישׁ
מִצְרֵי אִישׁ מֵרָאָה. כָּאן סוּד הַכְּתוּב בָּא
לְהוֹדִיעַ, שֶׁבְּכָל פַּעַם שִׁישְׂרָאֵל חָטְאוּ, הוּא
הִסְתַּלַּק וּמָנַע מֵהֶם כָּל הַטּוֹבוֹת וְכָל הָאוֹרוֹת
שֶׁהָיוּ מְאִירִים לָהֶם. הוּא הִכָּה אֶת אִישׁ מִצְרֵי –
זֶה הָאוֹר שֶׁל הָאוֹר הַהוּא שֶׁהָיָה מְאִיר לְיִשְׂרָאֵל.
וּמִי הוּא? מֹשֶׁה, שֶׁכְּתוּב (שמות ב) וַתֹּאמְרָנָה אִישׁ
מִצְרֵי הֲצִילְנוּ וְגו'. וְשֵׁם נוֹלַד, וְשֵׁם הַתְּגַדֵּל, וְשֵׁם
הַתְּעַלָּה לְאוֹר עֲלִיּוֹן.

אִישׁ מֵרָאָה – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יב) וּמֵרָאָה וְלֹא
בְּחִידוֹת. אִישׁ – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לג) אִישׁ
הָאֱלֹהִים. כְּכִיכּוֹל בַּעֲלָהּ שֶׁל אוֹתוֹ מֵרָאָה כְּבוֹד
ה', שֶׁזָּכָה לְהִנָּהִיג אֶת הַדְּרָגָה הַזֹּאת בְּכָל רְצוֹנוֹ
בְּאֶרֶץ מַה שֶׁלֹּא זָכָה אִישׁ אַחֵר.

וּבִיד הַמִּצְרֵי חֲנִית – זֶה מִטָּה הָאֱלֹהִים שֶׁנִּמְסַר
בִּידוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות יז) וּמִטָּה הָאֱלֹהִים
בְּיָדֵי. וְזֶה הַמִּטָּה שֶׁנִּבְרָא עָרַב שֶׁבֶת בֵּין הַשָּׁמַשׁוֹת
וְחִקּוּק בּוֹ הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ הַחֲקוּק הַקָּדוֹשׁ, וּבְזֶה

חָטָא בְּסָלַע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כ) וַיִּךְ אֶת הַסֶּלַע
 בְּמַטְהוֹ פַּעַמַּיִם. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
 מִשֵּׁה, לֹא לָזֶה נָתַתִּי לָךְ אֶת הַמַּטֵּה שְׁלִי, חַיִּיךָ לֹא
 יִהְיֶה בְיָדְךָ מִכָּאן וְהָלְאָה.

מִיד - וַיֵּרֶד אֵלָיו בְּשֹׁבֶט (שמואל-ב כג), בְּדִין
 הַקָּשָׁה, וַיִּגְזַל אֶת הַחֲנִית מִיַּד הַמְצָרִי.
 שְׁמֵה־שְׁעָה הֵהיא נִמְנַע מִמֶּנּוּ וְלֹא הָיָה בְיָדוֹ
 לְעוֹלָמִים. וַיִּהְרָגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ - עַל אוֹתוֹ הַחֲטָא
 שֶׁהִכָּה בַּמַּטֵּה הַהוּא מִתּוֹ וְלֹא נִכְנַס לְאָרֶץ
 הַקָּדוֹשָׁה, וְנִמְנַע הָאוֹר הַזֶּה מִיִּשְׂרָאֵל.

(שם) מִן הַשְּׁלֵשִׁים - הֵכִי נִכְבָּד, אֵלּוֹ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
 עֲלִיוֹנִים שֶׁנִּטְלָ מֵהֶם וְהַשְּׁפִיעַ לְמַטָּה, וּמֵהֶם הוּא
 הָיָה לוֹקַח וּמִתְקַרֵּב.

וְאֵל הַשְּׁלֵשָׁה לֹא בָא - הֵם הָיוּ בָּאִים אֵלָיו
 וְנוֹתְנִים לוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב, וְהוּא לֹא הָיָה בָּא
 אֵלֵיהֶם. וְאֵף עַל גַּב שְׁלֹא נִכְנַס בְּמִנְיַן וְהַחֲשׁבוֹן
 שְׁלֵהֶם, (שם) וַיִּשְׁמָהוּ דָּוִד אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ. שְׁלֹא
 נִפְרָד מְלוּחַ לְבוֹ לְעוֹלָמִים. אֵין לָהֶם פְּרוּד
 לְעוֹלָמִים. דָּוִד שָׁם לְבוֹ אֵלָיו, וְהוּא לֹא לְדָוִד,
 מִשּׁוֹם שֶׁהִתְשַׁבְּחוֹת וְהַשִּׁירִים וְהָאֲהָבִים שֶׁהִלְבֵּנָה
 עוֹשָׂה לְשִׁמְשׁ, הִיא מוֹשַׁכֶּת אוֹתוֹ אֵלֶיהָ שִׁיְהִיָּה
 דִּיּוּרוֹ עִמָּה, וְזֶהוּ וַיִּשְׁמָהוּ דָּוִד אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ.

נִפְלֹו רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אָבָא לְפָנָיו. בֵּין כֶּף וְכֶף
לֹא רָאוּ אוֹתוֹ. קָמוּ וְהִסְתַּכְּלוּ לְכָל הַצְּדָדִים
וְלֹא רָאוּ אוֹתוֹ. יָשְׁבוּ וּבָכוּ וְלֹא יָכְלוּ לְדַבֵּר זֶה עִם
זֶה. אַחַר שָׁעָה אָמַר רַבִּי אָבָא, וְדַאי זֶה שְׁשָׁנֵינוּ,
שְׁצַדִּיקִים הוּלָכִים וְדַבְרֵי תוֹרָה בֵּינֵיהֶם, שְׁאוֹתָם
צַדִּיקִים שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם בָּאִים אֵלֵיהֶם. וְדַאי זֶה
הוּא רַב הַמְּנוּנָא הַזֶּקֶן שֶׁבָּא אֵלֵינוּ מִן הָעוֹלָם
הַהוּא לְגַלוֹת לָנוּ אֶת הַדְּבָרִים הַלְלוּ, וְטָרַם
הַפְּרָנְוֵהוּ, הֵלֶךְ לוֹ וְהִתְכַּסֶּה מֵעַמּוּנוֹ. קָמוּ, וְהָיוּ
רוֹצִים לְרַכֵּב עַל הַחֲמוּרִים וְלֹא הִלְכוּ. רָצוּ לְרַכֵּב
וְלֹא הִלְכוּ. פָּחְדוּ וְהִנִּיחוּ אֶת הַחֲמוּרִים. וְעַד הַיּוֹם
הָיוּ קוֹרְאִים לְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם מְקוֹם הַחֲמוּרִים.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תהלים לא) מָה רַב טוֹבָךְ
אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאֶיךָ וְגו'. כִּמָּה הוּא הַטּוֹב
הָעֲלִיּוֹן וְהַנִּכְבָּד שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לַעֲשׂוֹת לְבָנֵי אָדָם לְאוֹתָם צַדִּיקִים עֲלִיוֹנִים יִרְאֵי
חַטָּא שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, כְּשֶׁנִּכְנָסִים לְאוֹתוֹ
הָעוֹלָם. לֹא כְּתוּב טוֹבָךְ, אֶלָּא רַב טוֹבָךְ. וּמִי
הוּא? (שם קמה) זָכַר רַב טוֹבָךְ יִבְיַעוּ. וְזֶהוּ עֲנֵג
הַחַיִּים שְׁשׁוּפְעִים מִהָעוֹלָם הַבָּא לְחַי הָעוֹלָמִים,
שֶׁהוּא זָכַר רַב טוֹבָךְ. וְדַאי הוּא (ישעיה סג) וְרַב טוֹב
לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְגו'.

עוֹד מָה רַב טוֹבָהּ, כָּאֵן נַחֲקֵק סוּד הַחֲכָמָה, וְכַל
 הַסּוּדוֹת נִכְלָלוּ כָּאֵן. מ"ה - כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ.
 רַב - זֶה הָעֵץ גָּדוֹל וְחֹזֵק, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ אֵילָן אַחַר
 קָטָן מִמֶּנּוּ, וְזֶה הוּא גָדוֹל וּמְכַנִּיסוֹ לְרוֹם
 הָרְקִיעִים. טוֹב"ך - זֶה הָאוֹר שֶׁנִּבְרָא בְיוֹם
 הָרֵאשׁוֹן. אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירְאִיךָ - מִשּׁוּם שֶׁגָּנַז אוֹתוֹ
 לְצַדִּיקִים בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם.

פַּעֲלַת - זֶה גֵן הָעֵדֶן הָעֲלִיוֹן, שֶׁכָּתוּב (שמות טו)
 מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פַּעֲלַת ה'. וְזֶהוּ פַּעֲלַת
 לְחוּסִים בָּךְ. נִגְדַּ בְּנֵי אָדָם - זֶה גֵן הָעֵדֶן שֶׁלֹּמְטָה
 שְׁכַל הַצַּדִּיקִים עוֹמְדִים שָׁם בְּרוּחַ, שֶׁנִּתְלַבְּשָׁה
 בְּלְבוּשׁ יָקָר כְּצוּרָה וּדְיוֹקָן שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְזֶהוּ
 נִגְדַּ בְּנֵי אָדָם, בְּאוֹתָהּ צוּרָה שֶׁל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם
 הַזֶּה, וְנִמְצְאִים שָׁם וּפּוֹרְחִים בְּאוֹרֵי וְעוֹלִים לְתוֹךְ
 יְשִׁיבַת הָרְקִיעַ בְּאוֹתוֹ גֵן הָעֵדֶן שֶׁלֹּמְעָלָה.
 וּפּוֹרְחִים וְרוֹחְצִים בְּטָלֵי נְהוּרֹת אֶפְרָסִמוֹן טָהוֹר,
 וְיוֹרְדִים וְשׁוֹרִים לְמַטָּה. וְלִפְעָמִים נִרְאִים נִגְדַּ בְּנֵי
 אָדָם לַעֲשׂוֹת לָהֶם נְסִים כְּמוֹ מְלָאָכִים עֲלִיוֹנִים,
 כְּמוֹ שֶׁרְאִינוּ עֲכָשׁוּ אֶת אוֹר הַמָּאוֹר הָעֲלִיוֹן, וְלֹא
 זָכִינוּ לְהִסְתַּכֵּל וְלַדַּעַת בְּסוּדוֹת שֶׁל חֲכָמָה יוֹתֵר.
פַּתַּח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, (שופטים יג) וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֶל
 אֲשֶׁתּוֹ מוֹת נְמוֹת כִּי אֱלֹהִים רְאִינוּ. אֵף עַל

גב שְׁמָנוּחַ לֹא הָיָה יוֹדֵעַ מַה מַעֲשֵׂהוּ – אָמַר,
 הוֹאִיל וְכָתוּב (שמות לג) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי,
 וְדַאי אָנוּ רְאִינוּ, וּמִשׁוּם כֶּךָ מוֹת נָמוּת. וְאָנוּ
 רְאִינוּ וְזָכִינוּ לְאוֹר הַזֶּה שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ עִמָּנוּ
 וְנִתְקַיֵּם בְּעוֹלָם, שֶׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁלַח
 אוֹתוֹ אֵלֵינוּ לְהוֹדִיעֵנוּ סוּדוֹת שֶׁל הַחֲכָמָה שְׁגָלָה,
 אֲשֶׁרִי חָלַקְנוּ.

הַלְכּוּ. הִגִּיעוּ לְהַר אֶחָד וְהִיָּתָה הַשֶּׁמֶשׁ נוֹטָה.
 הַתְּחִילוּ עֲנִפֵי הָאֵילָן שֶׁל הָהָר לְהַקִּישׁ זֶה
 עִם זֶה וְאָמְרוּ שִׁירָה. בְּעוֹדֵם הוֹלְכִים, שָׁמְעוּ קוֹל
 אֶחָד חֲזַק שֶׁהָיָה אוֹמֵר: בְּנֵי אֱלֹהִים קְדוֹשִׁים,
 אוֹתֶם שֶׁהִתְפַּזְרוּ בֵּין הַחַיִּים שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה,
 אוֹתֶם מְאוֹרוֹת בְּנֵי הַיְשִׁיבָה, הִתְקַבְּצוּ לְמִקְוָם
 לְהִשְׁתַּעֲשַׁע עִם רְבוּנְכֶם בַּתּוֹרָה. פְּחַדוֹ אֵלּוּ וְעַמְדוֹ
 בְּמִקְוָם וַיֵּשְׁבוּ. בֵּינֵתִים יֵצֵא קוֹל כָּמוֹ מִקְדָּם
 וְאָמַר: סְלַעִים חֲזָקִים פְּטִישִׁים רָמִים, הִנֵּה בַעַל
 הַגְּוֹנִים מְרַקֵּם בְּצִיּוּרִים עוֹמֵד עַל כֶּסֶף הַשְּׁלִטוֹן,
 הַכִּנְסוּ וְהִתְקַבְּצוּ.

בַּשָּׁעָה הַהִיא שָׁמְעוּ אֶת קוֹל עֲנִפֵי הָאֵילָנוֹת
 חֲזַק וְתַקִּיף, וְהָיוּ אוֹמְרִים, (תהלים קט)
 קוֹל ה' שׁוֹבֵר אַרְזִים. נִפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם רַבִּי
 אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וּפְחַד רַב נָפַל עֲלֵיהֶם. קָמוּ

בְּחִפְזוֹן וְהִלְכוּ, וְלֹא שָׁמְעוּ דְבַר. יֵצְאוּ מִן הַהָר
וְהִלְכוּ.

כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְבֵית רַבִּי יוֹסִי בֶן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
לְקוֹנִיָא, רָאוּ שָׁם אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יוֹחָאִי. שָׁמְחוּ. שָׁמַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר לָהֶם,
וְדַאי דְרַךְ שֶׁל נְסִים וְאוֹתוֹת עֲלִיוֹנִים עֲבַרְתֶּם,
שָׂאֲנִי יְשַׁנְתִּי כָאֵן, וְרֵאִיתִי אֶתְכֶם וְאֵת בְּנֵיהֶוּ בֶן
יְהוּדָע שְׁשׁוּלַח לָכֶם שְׁתֵּי עֲטָרוֹת עַל יְדֵי זֶקֶן
אֶחָד לְעֲטָרְכֶם. וְדַאי שְׁבַדְרַךְ הַזֶּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא הָיָה. וְעוֹד, שְׁרֵאִיתִי אֶת פְּנֵיכֶם מִשְׁנוֹת. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, יָפָה אָמַרְתֶּם, שְׁחַכְּם עֲדִיף מִנְּבִיא.

בְּאֵ רַבִּי אֶלְעָזָר וְשָׁם אֶת רֵאשׁוֹ בֵּין בְּרַבִּי אָבִיו
וּסְפַר [לוֹ] הַמַּעֲשֵׂה. פָּחַד רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְכָה.
אָמַר (חֲבֻקָק א) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יֵרֵאתִי. אֵת
הַפְּסוּק הַזֶּה אָמַר חֲבֻקָק בְּשַׁעַה שְׁרָאָה מִיתַתּוֹ
וְהִתְקִים עַל יְדֵי אֱלִישַׁע. לָמָּה נִקְרָא חֲבֻקָק?
מִשׁוּם שְׁכָתוֹב (מַלְכִים-ב ד) לְמוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חִיָּה
אֵת חֲכֻקַּת בֶּן. וְזֶה הָיָה בְּנֵה שֶׁל הַשׁוֹנְמִית. וּשְׁנֵי
חֲבֻקִים הָיוּ – אֶחָד שֶׁל אָמוֹ, וְאֶחָד שֶׁל אֱלִישַׁע,
שְׁכָתוֹב (סו) וַיִּשֶׁם פִּיּוֹ עַל פִּיּוֹ.

מִצְאָנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה הַמְּלִךְ שֵׁם חֲקוּק
שְׁשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת חֲקוּקִים עָלָיו

בַּתְּבוֹת, מְשׁוּם שְׁאוֹתִיּוֹת הָא"ב שְׁחַקֵּק בּוֹ אָבִיו
 בְּרֵאשׁוֹנָה, כְּשִׁמַּת, פָּרְחוּ מִמֶּנּוּ. וְכַעַת כְּשֶׁאֲלִישַׁע
 חִבֵּק אוֹתוֹ, חִקֵּק בּוֹ כָּל אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
 שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם הַשְּׁמוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁבַעִים
 וּשְׁנַיִם הַשְּׁמוֹת הִלְלוּ הַחֻקּוֹקִים הֵם מְאֵתִים וְשֵׁשׁ
 עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת. וְאֵת כָּל הָאוֹתִיּוֹת חִקֵּק בְּרוּחוֹ
 [נ"א בְּדַבּוּר] אֲלִישַׁע, כְּדִי לְהַעֲמִידוֹ בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל
 שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת. וְקָרָא לוֹ חִבְּקוֹק, הַשֵּׁם
 שֶׁמְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַצְּדָדִים, מְשַׁלֵּם אֶת הַחֻבּוֹקִים,
 כְּמִבְּאֵר. וְהַשְּׁלִים לְסוּד שֶׁל מְאֵתִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. בַּתְּבוֹת הַתְּקִיִּים
 לְהַחֲזִיר אֶת רוּחוֹ, וּבְאוֹתִיּוֹת הַתְּקִיִּים כָּל גּוֹפּוֹ עַל
 קִיּוּמוֹ, וְעַל כֵּן נִקְרָא חִבְּקוֹק.

וְהוּא אָמַר (חִבְּקוֹק ג) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאֵתִי.
 שְׁמַעְתִּי מֵה שְׁהִיָּה לִי שְׁטַעַמְתִּי מִהַעוֹלָם
 הַהוּא וּפְחַדְתִּי. הַתְּחִיל לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל נַפְשׁוֹ
 וְאָמַר, ה', פָּעַלְךָ שְׁעָשִׂיתָ לִי, בְּקָרֵב שָׁנִים יְהִי
 חַיִּיהוּ. כְּמוֹ חַיִּיו. וְכֹל מִי שֶׁנִּקְשָׁר בְּאוֹתָן הַשָּׁנִים
 הַקָּדְמוֹנִיּוֹת, הַחַיִּים נִקְשָׁרִים בּוֹ. בְּקָרֵב שָׁנִים
 תּוֹדִיעַ לְאוֹתָהּ הַדְּרָגָה שֶׁאֵין בָּהּ חַיִּים כָּלֵל.

בְּכֹה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, אַף אֲנִי מִמֵּה שְׁשִׁמְעֵתִי
 פְּחַדְתִּי מִהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הַרִים יָדוֹ עַל

רֵאשׁוּ וְאָמַר, וּמָה רַב הַמְּנַנָּא הַזְּקֵן, אִוּר הַתּוֹרָה, אַתֶּם זְכִיתֶם לְרֵאוֹת פָּנִים בְּפָנִים, וְלֹא זְכִיתִי בּוֹ. נִפְלַעַל פָּנָיו וְרָאָה אוֹתוֹ עוֹקֵר הָרִים מֵאִיר גְּרוֹת בְּהִיכַל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ, רַבִּי, בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם תְּהִיּוּ שְׂכָנִים בְּעֲלֵי הוֹרָאָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִהֵיוֹם הַהוּא הָיָה קוֹרֵא לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ וּלְרַבִּי אַבָּא פְּנִיא"ל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית לב) כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל פָּנִים.

בְּרֵאשִׁית. רַבִּי חֲזִיא פְּתַח, (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה' שְׁכָל טוֹב לְכָל עֲשִׂיהֶם תְּהַלְתּוּ עֲמֻדַת לְעַד. רֵאשִׁית חֲכָמָה, פְּסוּקַת זֶה כֶּף צָרִיךְ לְכַתֵּב: סוֹף חֲכָמָה יִרְאֵת ה', בְּגִלְלַת שְׂרֵאֵת ה' הִיא סוֹף חֲכָמָה. [נ"א אֶלָּא הִיא רֵאשִׁית] לְהַכְּנִס לְתוֹךְ הַדְּרָגָה שֶׁל חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (שם קיח) פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָקָה. זֶה הַשַּׁעַר לַה', וְדַאי. שְׂאֵם לֹא יִכְנִס בְּשַׁעַר זֶה, לֹא יִכְנִס לְעוֹלָמִים. (משל) לְמֶלֶךְ עֲלִיוֹן שֶׁהוּא עֲלִיוֹן נִסְתָּר וְגִנוּז, וְעָשָׂה לוֹ שְׂעָרִים אֵלֶּה עַל אֵלֶּה, וּבְסוֹף כָּל הַשְּׂעָרִים עָשָׂה שַׁעַר אֶחָד בְּכָמָה מִנְעוּלִים, בְּכָמָה פְּתָחִים, בְּכָמָה הֵיכָלוֹת אֵלֶּה עַל אֵלֶּה, וְאָמַר: כָּל מִי שְׂרוּצָה לְהַכְּנִס אֵלַי – שַׁעַר זֶה יִהְיֶה רֵאשׁוֹן לְגַבִּי. מִי שִׁיכְנַס בְּשַׁעַר זֶה –

יכנס. גם כף שער ראשון לחכמה עליונה, יראת ה' היא. וזוהי ראשית.

ב, שנים הם שמתחברים כאחד, ואלה שתי נקודות - אחד גנוז ונסתר, ואחד עומד בהתגלות. ובגלל שאין להם פרוד נקראים ראשית, אחד ולא שנים. מי שנוטל זה נוטל זה, והכל אחד. שהרי הוא ושמו אחד, שכתוב (סם פג) וידעו כי אתה ה' שמך לבדך. למה נקרא יראת ה'? בגלל שהוא עץ של טוב ורע. זכה בן האדם - הנה טוב. ואם לא זכה - הנה רע. ולכן שורה במקום זה יראה, וזה שער להכנס לכל טוב שבעולם. שכל טוב - אלה שני שערים שהם כאחד.

רבי יוסי אמר, שכל טוב - זה עץ החיים, שהוא שכל טוב בלי רע כלל. ועל שלא שורה בו רע הוא שכל טוב בלא רע. לכל עשיהם - אלו חסדי דוד הנאמנים, תומכי התורה. ואותם תומכי התורה כביכול הם עושים. כל אלו שעוסקים בתורה אין בהם עשיה בעוד שעוסקים בה. אותם שתומכים בהם יש בהם עשיה, ובכח זה כתוב תהלתו עמדת לעד, ועומד הכסא על עמדו כראוי.

סדר הלימוד ליום ג תשרי [יום 3 בשנה]

רבי שמעון היה יושב ועוסק בתורה בלילה
 שהכלה מתחברת בבעלה. ששנינו, כל
 אותם החברים בני היכל הכלה, הצטרכו באותו
 לילה שהכלה עתידה להיות למחרת בתוך
 החפה עם בעלה להיות עמה כל אותו הלילה,
 ולשמח עמה בתקונייה שהיא מתתקנת לעסק
 בתורה, מתורה לנביאים, ומנביאים לכתובים,
 ובדרשות הפסוקים ובסודות החכמה, בגלל
 שאלו הם תקונייה ותכשיטיה, והיא ועלמותיה
 נכנסת ועומדת על ראשיהם ומתתקנת בהם,
 ושמחה בהם כל אותו הלילה, ולמחרת לא
 נכנסת לחפה אלא יחד אתם. ואלה נקראים בני
 החפה. וכיון שנכנסת לחפה, הקדוש ברוך הוא
 שואל עליהם ומברך אותם, ומעטר אותם
 בעטרת הכלה. אשרי חלקם.

והיה רבי שמעון וכל החברים מרננים ברנת
 התורה ומחדשים דברי תורה כל אחד
 ואחד מהם, והיה שמח רבי שמעון וכל שאר
 החברים. אמר להם רבי שמעון, בני, אשרי
 חלקכם, בגלל שמחר לא תכנס הכלה לחפה

אֵלָא יַחַד אַתְכֶם. בְּגַלְל שְׁכַלְם שְׁמַתְקַנִּים
תְּקוּנְיָה בְּלִילָה הַזֶּה וּשְׂמִיחִים בָּהּ, כֻּלָּם יֵהוּ
רְשׁוּמִים וְכַתוּבִים בְּסֵפֶר הַזְכְּרוֹנוֹת, וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְבָרְכֶם בְּשִׁבְעִים בְּרָכוֹת וְעֵטְרוֹת שֶׁל
עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים ט) הַשְּׁמַיִם
מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וְכוּ'. פְּסוּק זֶה הֵרִי
הָעֵמֶד נוֹהוּ. אֲבָל בְּזִמְנָא זֶה שְׁהַכְּלָה מִתְעוֹרְרַת
לְהַכְּנִס לַחֲפָה, לְמַחְרַת מִתְתַקְנַת וּמְאִירָה
בְּקִשׁוּטֵיהָ יַחַד עִם הַחֲבֵרִים שְׁשִׁמְחוּ עִמָּה כֹּל
אוֹתוֹ הַלֵּילָה, וְהִיא שְׂמִיחָה אִתָּם. וְלְמַחְרַת כְּמָה
אוּכְלוּסִים, צְבָאוֹת וּמְרַכְבוֹת חִילוֹת וּמַחְנוֹת
אִתָּה, וְהִיא וְכֻלָּם מְחַפִּים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁתִּקְנֶה
אוֹתָהּ בְּלִילָה הַזֶּה. כִּיּוֹן שְׁמִתְחַבְּרִים כְּאֶחָד וְהִיא
רוֹאֶה אֶת בַּעֲלָהּ, מַה כָּתוּב? הַשְּׁמַיִם מְסַפְּרִים
כְּבוֹד אֵל. הַשְּׁמַיִם – זֶה הַחֲתָן שֶׁנִּכְנָס לַחֲפָה.
מְסַפְּרִים – מְאִירִים כְּזוֹהַר הַסְּפִיר שֶׁמְאִיר וְזוֹהַר
מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם.

כְּבוֹד אֵל – זֶה כְּבוֹד כְּלָה שֶׁנִּקְרָא אֵל, שְׁכַתוּב
(תהלים ז) וְאֵל זוֹעֵם בְּכָל יוֹם. בְּכָל יְמֵי הַשָּׁנָה
נִקְרָא אֵל, וְכַעַת כְּשֶׁהִרִי נִכְנָסֶת לַחֲפָה, נִקְרָא
כְּבוֹד וְנִקְרָא אֵל. כְּבוֹד עַל כְּבוֹד. אִוֵּר עַל אִוֵּר.

שְׁלֹטוֹן עַל שְׁלֹטוֹן. וְאִזּוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שֶׁהַשָּׁמַיִם
 נִכְנָס לַחֲפָה וּבָא וּמְאִיר לָהּ, כָּל אוֹתָם הַחֲבָרִים
 שֶׁהִתְקִינוּ אוֹתָהּ, כָּלֵם מִתְּפָרְשִׁים בְּשִׁמוֹתָם שָׁם,
 וְזֵהוּ שֶׁכְּתוּב וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד הַרְקִיעַ. מַעֲשֵׂה
 יָדָיו – אֵלֶּה אוֹתָם בְּעֵלֵי קִיּוֹם הַבְּרִית יַחַד עִם
 הַכֹּהֵן. וְאוֹתָם בְּעֵלֵי קִיּוֹם הַבְּרִית נִקְרְאִים מַעֲשֵׂה
 יָדָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמַעֲשֵׂה יָדָיו כּוֹנְנֵהוּ, זֶה בְּרִית
 הַקִּיּוֹמֵת שֶׁחֲתוּמָה בְּבִשָּׂר בֶּן הָאָדָם.

רב הַמְּנוּנָא הִזְקֵן אָמַר כֶּן, (קהלת ה) אֵל תִּתֵּן אֶת
 פִּיךָ לַחֲטִיָּא אֶת בְּשָׂרְךָ – שְׁלֹא יִתֵּן בֶּן אָדָם
 אֶת פִּיו לְהַבִּיא לְהַרְהוֹר רַע וַיִּגְרַם לְהַחֲטִיא אוֹתוֹ
 בְּשָׂר קֹדֶשׁ שֶׁחֲתוּם בּוֹ בְּרִית הַקֹּדֶשׁ, שְׂאֵם עוֹשֶׂה
 כֶּן, מוֹשְׁכִים אוֹתוֹ לְגִיּהֲנָם. וְאוֹתוֹ מְמַנֶּה עַל
 הַגִּיּהֲנָם דּוּמָ"ה שָׁמוֹ, וְכַמָּה רַבּוֹאוֹת שֶׁל מְלֹאֲכֵי
 חֲבָלָה יַחַד אֵתוֹ, וְעוֹמֵד עַל פֶּתַח הַגִּיּהֲנָם, וְכָל
 אוֹתָם שֶׁשָּׁמְרוּ בְּרִית הַקֹּדֶשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה אֵין לוֹ
 רְשׁוּת לְקָרֵב אֲלֵיהֶם.

דוּד הַמְּלֹךְ, בְּשַׁעָה שֶׁקָּרָה לוֹ אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה, פָּחַד.
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה עָלָה דּוּמָ"ה לְפָנֵי הַקֹּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וְאָמַר לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, כְּתוּב בַּתּוֹרָה
 (ויקרא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת אִשְׁתּוֹ אִישׁ, וְכְתוּב
 (שם יח) וְאֵל אִשְׁתּוֹ עֲמִיתָךְ וְכוּ'. דוּד שֶׁקֶלְקֵל בְּרִית

בְּעֵרוּהָ מֵהוּ (מה דינו)? אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
 דָּוִד צָדִיק הוּא, וּבְרִית הַקֹּדֶשׁ עַל תְּקוּנוֹ עוֹמֵד,
 שֶׁהָרִי לְפָנָי גְּלוּי שְׁמוֹזְמָנֵת לוֹ בַּת שֶׁבַע מִיּוֹם
 שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם.

אָמַר לוֹ: אִם לְפָנֶיךָ גְּלוּי – לְפָנָיו לֹא גְלוּי! אָמַר
 לוֹ: וְעוֹד בְּהֵתֵר הָיָה מֵה שֶׁהָיָה, שֶׁהָרִי כָּל
 אֵלּוֹ שְׁעוֹלִים לְקָרֵב, לֹא עוֹלָה אֶחָד מֵהֶם עַד
 שְׁפוּטֵר אֶשְׁתּוֹ בְּגֵט. אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, הָיָה לוֹ
 לְחִכּוֹת שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים, וְלֹא חֶכְהָ. אָמַר לוֹ: בְּמָה
 עוֹמֵד הַדָּבָר? בְּמָקוֹם שֶׁחֹשְׁשִׁים שֶׁהִיא מְעַבְרֵת,
 וְגְלוּי לְפָנָי שְׁאוּרְיָה לֹא קָרֵב אֵלֶיהָ מֵעוֹלָם, שֶׁהָרִי
 שְׁמִי חֲתוּם בְּתוֹכּוֹ לְעֵדוּת. כְּתוּב אוּרְיָה, וְכְתוּב
 אוּרְיָהוּ. שְׁמִי חֲתוּם עִמּוֹ, שֶׁלֹּא שִׁמַּשׁ בָּהּ
 לְעוֹלָמִים. אָמַר לוֹ: רַבּוֹן הָעוֹלָם, זֶה מֵה שֶׁאֲמַרְתָּ
 – אִם לְפָנֶיךָ גְּלוּי שְׁאוּרְיָה לֹא שָׁכַב עִמָּה, לְפָנָיו
 הָאֵם גְּלוּי? הָיָה לוֹ לְחִכּוֹת לָהּ שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים.
 וְעוֹד, אִם יָדַע שְׁמֵעוֹלָם לֹא שָׁכַב עִמָּה, אָז לָמָּה
 שָׁלַח לוֹ דָּוִד וְצָוָה עָלָיו לְשִׁמַּשׁ עִם אֶשְׁתּוֹ,
 שְׁכָתוּב (שְׁמוּאֵל-ב יא) רַד לְבֵיתְךָ וּרְחַץ רַגְלֶיךָ?

אָמַר לוֹ: וְדָאִי לֹא יָדַע, אֲבָל חֶכְהָ יוֹתֵר
 מְשֻׁלְשָׁה חֲדָשִׁים, שֶׁהָרִי אֲרַבְעָה חֲדָשִׁים
 הָיָה, שְׁכָן לְמַדְנֵהוּ, בְּעֶשְׂרִים וַחֲמֵשָׁה בְּנִיּוֹן

הַעֲבִיר דָּוִד כְּרוּז בְּכָל יִשְׂרָאֵל, וְהָיוּ עִם יוֹאֵב
 בְּשִׁבְעָה יָמִים שְׁבַסְיוֹן, וְהָלְכוּ וְהִשְׁחִיתוּ אֶרֶץ
 בְּנֵי עַמּוֹן. שָׁהוּ שָׁם סִיּוֹן תַּמוּז אָב וְאֶלּוּל,
 וּבַעֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה בְּאֶלּוּל הָיָה מָה שֶׁהָיָה עִם
 בַּת שֶׁבַע, וּבַיּוֹם הַכַּפּוּרִים מָחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא אוֹתוֹ חֲטָא. וַיֵּשׂ אוֹמְרִים בְּשִׁבְעָה בְּאֶדָר
 הַעֲבִיר כְּרוּז, וְהִתְכַּנְּסוּ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאֵיר,
 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאֶלּוּל הָיָה מָה שֶׁהָיָה עִם בַּת
 שֶׁבַע, וּבַיּוֹם הַכַּפּוּרִים הִתְבַּשֵּׁר (שם יב) גַּם ה'
 הַעֲבִיר חֲטָאתָךְ לֹא תָמוּת. מָה זֶה לֹא תָמוּת?
 לֹא תָמוּת בְּיַד דּוּמָה.

אָמַר דּוּמָה: רַבּוֹן הָעוֹלָם, הֲרִי דָבַר אֶחָד יֵשׁ לִי
 אֵלָיו, שֶׁהוּא פָּתַח פִּיו וְאָמַר (שם) חֵי ה' כִּי
 בֵּן מוֹת הָאִישׁ הָעֲשָׂה זֹאת, וְהוּא דָן אֶת נַפְשׁוֹ.
 טְרוּנְיָא יֵשׁ לִי עָלָיו. אָמַר לוֹ: אֵינן לָךְ רְשׁוֹת,
 שֶׁהֲרִי הוֹדָה לְפָנַי וְאָמַר חֲטָאתִי לָהּ, אַף עַל פִּי
 שֶׁלֹּא חֲטָא. אָבֵל בְּמָה שֶׁחֲטָא בְּאוּרִיָּה, עֲנֵשׁ
 כְּתִבְתִּי עָלָיו וְקַבֵּל. מִיָּד חָזַר דּוּמָה לְמִקּוּמוֹ בְּפִחִי
 נַפְשׁוֹ. וְעַל זֶה אָמַר דָּוִד, (תהלים צד) לוּלִי ה' עֲזָרְתָהּ
 לִי כִּמְעַט שְׁכָנָה דּוּמָה נַפְשִׁי. לוּלִי ה' עֲזָרְתָהּ לִי
 שֶׁהָיָה אֶפּוֹטְרוֹפּוֹס שְׁלִי, כִּמְעַט שְׁכָנָה וְכוּ'. מָה
 זֶה כִּמְעַט? כִּמוֹ חוּט דֵּק כִּמוֹ הַשְּׁעוֹר שֵׁישׁ בֵּינֵי

וּבֵין הַצַּד הָאֶחָד, כְּאוֹתוֹ שְׁעוֹר הָיָה שְׁלֹא שָׁכַנָּה
דוֹמָה נִפְשֵׁי.

וְלִבְּנֵי צָרִיף בֶּן אָדָם לְהַשְׁמֵר שְׁלֹא יֹאמֵר דְּבַר
בְּדוֹד, בְּגִלְלֵי שְׁלֹא יוּכַל לֹאמֵר לְדוֹמָה (קהלת
ה) כִּי שָׁגְגָה הִיא, כְּמוֹ שֶׁהָיָה לְדוֹד וְנִצַּח אוֹתוֹ
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדִין. לָמָּה יִקְצַף הָאֱלֹהִים עַל
קוֹלָךְ - עַל אוֹתוֹ קוֹל שֶׁהוּא אָמַר, וְחָבַל אֶת
מַעֲשֵׂה יְדִיךָ - זֶה בְּשֵׁר קֹדֶשׁ בְּרִית הַקְּדוֹשׁ שֶׁפָּגַם
וְנִמְשַׁךְ בְּגִיָּהנָם עַל יְדֵי דוֹמָה. וּבְגִלְלֵי זֶה (תהלים ט)
וּמַעֲשֵׂה יְדֵיו מִגִּיד הֶרְקִיעַ. אֲלוֹ אוֹתָם הַחֲבָרִים
שֶׁהִתְחַבְּרוּ עִם הַכֹּלָה הַזֶּה וּבְעֲלֵי בְרִיתָהּ, מִגִּיד
וְרוֹשֵׁם כָּל אֶחָד וְאֶחָד. מִי הֶרְקִיעַ? זֶהוּ הֶרְקִיעַ
שֶׁבּוֹ חָמָה וּלְבָנָה וְכוּכָבִים וּמְזֻלוֹת, וְזֶהוּ סִפֵּר
זְכָרוֹן, הוּא מִגִּיד וְרוֹשֵׁם אוֹתָם וְכוּתֵב אוֹתָם
לְהִיּוֹת בְּנֵי הַהִיכָל וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנָם תָּמִיד.

יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אָמַר (שם) - יוֹם קְדוֹשׁ מֵאוֹתָם
יָמִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ, מְשַׁבְּחִים אוֹתָם
הַחֲבָרִים וְאוֹמְרִים אוֹתוֹ דְּבַר שֶׁאָמַר כָּל אֶחָד
לְחֻבְרוֹ. יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אוֹתוֹ אָמַר וּמְשַׁבְּחוֹ,
וְלִילָה לְלִילָה - כָּל דְּרָגָה שֶׁמְשַׁלֶּמֶת [נ"א
שְׁשׁוּלֶטֶת] בְּלִילָה מְשַׁבַּח זֶה לְזֶה אוֹתוֹ דַּעַת שֶׁל

כָּל אֶחָד מִחֲבָרוֹ, וּבְשִׁלְמוֹת [ס"א וּבְאֵהָבָה] רַבָּה
נַעֲשִׂים לָהֶם חֲבָרִים וְאוֹהָבִים.

אֵיךְ אָמַר וְאֵיךְ דְּבָרִים - בְּשֵׁאֵר דְּבָרֵי הָעוֹלָם,
שֶׁלֹּא נִשְׁמָעִים לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ וְלֹא
צָרִיךְ לְשָׁמְעַם. אֲבָל הַדְּבָרִים הַלְלוּ, בְּכָל הָאָרֶץ
יֵצֵא קוֹם. עוֹשִׂים מְדִידָה, אוֹתָם דְּבָרִים מְדוֹרִים
עֲלִיוֹנִים וּמְדוֹרִים תַּחְתּוֹנִים, מֵאֲלֵה נַעֲשִׂים
רְקִיעִים, וּמֵאֲלֵה הָאָרֶץ, מֵאוֹתוֹ הַשֶּׁבֶת. וְאִם
תֹּאמַר שְׁאוֹתָם דְּבָרִים בְּמָקוֹם אֶחָד מְשׁוֹטְטִים
בְּעוֹלָם - בְּקִצָּה תֵּבֵל מְלִיָּהֶם. וְכִיּוֹן שֶׁנַּעֲשִׂים מֵהֶם
רְקִיעִים, מִי שׁוֹרָה בָּהֶם? חֲזֹר וְאָמַר, לְשִׁמְשׁ שָׁם
אֵהָל בָּהֶם. אוֹתוֹ שִׁמְשׁ, קָדוֹשׁ שָׁם מְדוֹרוֹ וּמִשְׁכָּנוֹ
בָּהֶם וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם.

כִּיּוֹן שְׁשׁוֹרָה בְּאוֹתָם רְקִיעִים וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם, אֵיךְ
- וְהוּא כְּחֻתָּן יֵצֵא מִחֻפָּתוֹ. שְׁמַח וְרֵץ
בְּאוֹתָם רְקִיעִים. יוֹצֵא מֵהֶם וְרֵץ לְתוֹךְ מִגְדָּל
אֶחָד אַחֵר בְּמָקוֹם אַחֵר. מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ -
וְדָאֵי מֵעוֹלָם עֲלִיוֹן יוֹצֵא וּבָא, שֶׁהוּא קִצָּה
הַשָּׁמַיִם לְמַעְלָה. וְתִקּוּפָתוֹ - מִי זֶה תִּקּוּפָתוֹ? זֶה
קִצָּה הַשָּׁמַיִם לְמַטָּה, שֶׁהִיא תִּקּוּפַת הַשָּׁנָה
שְׁסוּבְבַת אֶת כָּל הָאֵיבָרִים, וּמִתְקַשְּׂרֵת מִן
הַשָּׁמַיִם עַד רְקִיעַ זֶה. וְאֵיךְ נִסְתָּר מִחֻמָּתוֹ -

שְׁאוֹתֶיהָ תִּקְוֶפָה זֹו וּתְקוּפַת הַשָּׁמֶשׁ שְׁמֻסּוּבָב
בְּכָל צַד.

וַאִין נִסְתָּר – אִין מִי שְׁמַתְכֶסָה מִמֶּנּוּ מְכָל
הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁהִיוּ כָלֶם מְקִיפּוֹת
וּבָאוֹת אֵלָיו, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד אִין מִי שְׁמַתְכֶסָה
מִמֶּנּוּ. מִחֲמַתּוֹ – בְּשַׁעַה שְׁמַתְחַמֵּם וְשָׁב (וּמִשְׁתַּוָּקֵק)
לְגִבְיֵיהֶם בְּתִשׁוּבָה (בְּתִשׁוּקָה) שְׁלָמָה, כָּל הַשִּׁבְחָה הַזֶּה
וְכָל הָעֲלוּי הַזֶּה בְּגִלְלַת הַתּוֹרָה הוּא, שְׁכַתוּב תּוֹרַת
ה' תְּמִימָה. שֵׁשׁ פְּעָמִים כָּתוּב כָּאן ה', וְשֵׁשׁ
פְּסוּקִים מִן "הַשָּׁמַיִם מְסֻפְּרִים" עַד "תּוֹרַת ה'
תְּמִימָה". וְעַל סוּד זֶה כָּתוּב בְּרֵאשִׁית – הֲרִי שֵׁשׁ
אוֹתִיּוֹת. בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ –
הֲרִי שֵׁשׁ תְּבוּלוֹת. פְּסוּקִים אֲחֵרִים כְּנֻגַד שֵׁשׁ פְּעָמִים
ה'. שֵׁשׁ פְּסוּקִים בְּגִלְלַת שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל כָּאן.
שֵׁשׁ שְׁמוֹת בְּגִלְלַת שֵׁשׁ תְּבוּלוֹת שֶׁל כָּאן.

בַּעוֹדֶם יוֹשְׁבִים, נִכְנְסוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְרַבִּי
אָבָא. אָמַר לָהֶם, וְדַאי פְּנֵי הַשְּׁכִינָה
בָּאוּ, וְלִכְן קָרְאֵנוּ לָכֶם פְּנֵיא"ל, שֶׁהֲרִי רְאִיתֶם אֶת
הַשְּׁכִינָה פְּנִים בְּפְנִים. וְעַכְשָׁו שִׁידַעְתֶּם וּגְלָה לָכֶם
הַכָּתוּב שֶׁל "וּבִנְיָהוּ בֶן יְהוֹיָדָע" – וְדַאי שֶׁדָּבַר
עֲתִיק קְדוֹשׁ הוּא וְהַפְּסוּק שֶׁלְאַחֲרָיו. וְאוֹתוֹ
הַסְתּוּם מֵהַכֹּל אָמְרוּ.

וּפְסוּק זֶה הוּא בְּמָקוֹם אַחַר כְּגוֹן זֶה. פָּתַח וְאָמַר,
 (דברי הימים-א יא) וְהוּא הִכָּה אֶת הָאִישׁ
 הַמְצָרִי אִישׁ מִדָּה חֲמֵשׁ בְּאַמָּה. וְהִכַּל סוּד אֶחָד
 הוּא. מִי הַמְצָרִי? אוֹתוֹ הִידוּעַ, (שמות יא) גְּדוֹל מְאֹד
 בְּאַרְץ מִצְרַיִם בְּעֵינָי עֲבָדֵי וְגו', גְּדוֹל וְנִכְבָּד כְּמוֹ
 שֶׁגָּלָה אוֹתוֹ זָקֵן (רב הַמְנוּנָא).

וּפְסוּק זֶה מִתְבָּאָר בִּישִׁיבָה הָעֲלִיּוֹנָה. אִישׁ מִדָּה
 הַכֹּל אֶחָד. (שמואל-ב כג) אִישׁ מִרְאָה וְאִישׁ
 מִדָּה הַכֹּל אֶחָד. בְּגִלְל שֶׁהוּא שֹׁבֵת וְתַחֲנוּם,
 שְׁכָתוּב (במדבר לה) וּמִדַּתֶּם מַחוּץ לְעִיר, וְכָתוּב
 (ויקרא יט) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפַּט בְּמִדָּה. וְעַל זֶה
 אִישׁ מִדָּה הוּא, וְהוּא מִמֶּשׁ אִישׁ מִדָּה הוּא, אֲרָכּוֹ
 מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם. אָדָם הָרֵאשׁוֹן כֶּף
 הָיָה. וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי כָתוּב חֲמֵשׁ בְּאַמָּה? אוֹתָם
 חֲמֵשׁ בְּאַמָּה הָיוּ מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם.
 וּבֵיַד הַמְצָרִי חֲנִית (דברי הימים-א יא), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 כְּמִנּוֹר אֲרָגִים – זֶה מִטָּה הָאֱלֹהִים שֶׁהִיא
 בְּיָדוֹ חֲקוּק בָּשֵׁם גְּלוּף מְפָרֵשׁ בְּאוֹר שֶׁל צְרוּפֵי
 אוֹתִיּוֹת שֶׁהִיא חוּקֵק בְּצִלְאֵל וַיִּשְׁיבְתוּ, שֶׁנֶּקְרָא
 אוֹרֵג, שְׁכָתוּב (שמות לה) מִלֵּא אֶתֶם וְגו' חָרַשׁ
 וַחֲשֵׁב וְרָקַם וְגו'. וְאוֹתוֹ מִטָּה הִיא מֵאִיר שֵׁם
 חֲקוּק בְּכֹל הַצְּדָדִים בְּאוֹר שֶׁהַחֲכָמִים שֶׁהִיוּ

חוקקים שם המפרש בארבעים ושנים אפנים.
 והפסוק מכאן והלאה כמו שאמר. אשרי חלקו.
 שבו נכבדים, שבו ונחדש תקון הפלה בלילה
 הזה. שכל מי שמשתתף יחד אתה בלילה הזה,
 יהיה שמור למעלה ולמטה כל השנה ההיא
 ויוציא שנתו בשלום. עליהם כתוב (תהלים לד)
 חונה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם טעמו וראו
 כי טוב ה'.

פתח רבי שמעון ואמר, בראשית ברא אלהים.
 בפסוק זה יש להסתכל, שכל מי שאומר
 יש אלוה אחר, משמד מהעולמות, כמו שנאמר
 (ירמיה י) כף תאמרו להם: אלהי השמים וארקא
 לא עשו, יאבדו מהארץ ומתחת השמים אלה.
 בגלל שאין אלוה אחר חוץ מן הקדוש ברוך
 הוא בלבדו.

וּפְסוּק זה הוא תרגום, חוץ ממלת סוף הפסוק
 (אלה). אם תאמר בגלל שמלאכים
 קדושים לא נזקקים לתרגום ולא מפירים אותו,
 אז מלה זו ראויה היא להאמר בלשון הקדש כדי
 שישמעו מלאכים קדושים ויהיו זקוקים להודות
 על זה, אלא ודאי משום כף כתוב תרגום, שלא
 נזקקים לו המלאכים הקדושים ולא יקנאו בכך

אָדָם לְהִזְיֵק לוֹ, בְּגִלְל שְׁבַפְסוּק זֶה בְּכָלֵל הֵם
 מְלֹאכִים קְדוּשִׁים, שְׁהָרִי הֵם נִקְרָאִים אֱלֹהִים, וְהֵם
 בְּכָלֵל שֶׁל אֱלֹהִים, וְהֵם לֹא עָשׂוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
 וְאַרְקָא, הִיָּה צָרִיךְ לְכַתֵּב וְאַרְעָא (אֶרֶץ)! אֵלֶּא בְּגִלְל
 שְׁאַרְקָא הִיא אַחַת מֵאוֹתָן שְׁבַע אַרְצוֹת שְׁלֵמָטָה,
 וּבְאוֹתוֹ מְקוֹם יִשְׁנֵם בְּנֵי בְּנֵי שָׁל קִינ. לְאַחַר
 שְׁגַרְשׁ מֵעַל פְּנֵי הָאָרֶץ, יָרַד שָׁם וְעָשָׂה תוֹלְדוֹת,
 וְהִשְׁתַּבֵּשׂ שָׁם, שְׁלֹא יֵדַע כְּלוּם. וְהִיא אָרֶץ כְּפוּלָה
 שְׁנִכְפְּלָה מִחֲשֶׁךְ וְאוֹר.

וְשָׁם שְׁנֵי מְמַנִּים שְׁלִיטִים שְׁשׁוּלְטִים – זֶה בַּחֲשֶׁךְ
 וְזֶה בְּאוֹר. וְשָׁם קְטָרוּג זֶה בְּזָה. וּבְשַׁעָה
 שְׁיָרַד לְשָׁם קִינ, הִשְׁתַּתְּפוּ זֶה עִם זֶה וְהִשְׁלִימוּ
 כְּאֶחָד, וְהִכַּל רוּאִים שֶׁהֵם תוֹלְדוֹת קִינ. וְעַל זֶה
 הֵם בְּשְׁנֵי רְאשִׁים כְּמוֹ שְׁתֵּי חַיּוֹת, פָּרֵט שְׁכַשְׁאוֹתוֹ
 אוֹר שׁוּלְט – מְנַצֵּחַ שְׁלוֹ וּמְנַצֵּחַ עַל הָאֶחָד. וְעַל
 זֶה נִכְלְלוּ שְׁבַחֲשֶׁךְ בְּאוֹר וְנִהְיִים אֶחָד. הֵם שְׁנֵי
 מְמַנִּים, עֲפָרִירָא וְקִסְטִימוֹן, וְדַמוּתָם כְּדַמוּת
 מְלֹאכִים קְדוּשִׁים בְּשֵׁשׁ כְּנָפִים, אֶחָד דְּמוּתוֹ כְּמוֹ
 שׁוֹ״ר, וְאֶחָד דְּמוּתוֹ כְּמוֹ נֶשׁ״ר, וְכַשְׁמַתְחַבְּרִים
 נְעִשִׂים דְּמוּת אָדָם.

כְּשֶׁהֵם בַּחֲשֶׁךְ, מִתְּהַפְּכִים לְדַמוּת שֶׁל נֶחֱשׁ בְּשְׁנֵי
 רְאשִׁים, וְהוֹלְכִים כְּנֶחֱשׁ, וְטָסִים לְתוֹךְ

הַתְּהוֹם וְרוּחָצִים בַּיָּם הַגָּדוֹל. כְּשֶׁמְגִיעִים
 לְשִׁלְשֵׁלַת עֲזָ"א וְעֲזָ"ל, מְרַגִּזִים אוֹתָם
 וּמְעוֹרְרִים אוֹתָם, וְהֵם מְדַלְּגִים לְתוֹךְ הַרֵי הַחֲשֵׁךְ,
 וְחוֹשְׁבִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְתַבַּע לָהֶם
 דִּין. וּשְׁנֵי מְמַנִּים אֵלּוּ שְׁטִים בַּיָּם הַגָּדוֹל, וּפּוֹרְחִים
 מִשָּׁם, וְהוֹלְכִים בְּלִילָה לְנַעֲמָה, אִם הַשָּׂדִים,
 שִׁטְעוּ אַחֲרֶיהָ יֵרְאִים רֵאשׁוֹנִים וְחָשְׁבוּ לְהִתְקַרֵּב
 אֵלֶיהָ. וְהִיא מְדַלְּגַת שְׁשִׁים אֶלֶף פְּרָסָאוֹת,
 וְנַעֲשִׂית בְּכֶמֶה צִיּוּרִים לְגַבֵּי בְּנֵי אָדָם כְּדֵי שִׁיטְעוּ
 אַחֲרֶיהָ בְּנֵי אָדָם.

וּשְׁנֵי מְמַנִּים אֵלֶּה פּוֹרְחִים וּמְשׁוֹטְטִים בְּכָל
 הָעוֹלָם וְחוֹזְרִים לְמְקוֹמָם, וְהֵם מְעוֹרְרִים
 לְאוֹתָם בְּנֵי בְּנָיו שֶׁל קֵיץ בְּרוּחַ שֶׁל יְצָרִים רָעִים
 לַעֲשׂוֹת תּוֹלְדוֹת. הַשָּׁמַיִם שֶׁשָּׁם הֵם שׁוֹלְטִים אֵינָם
 כְּאֵלֶּה, וְהָאָרֶץ לֹא מוֹלִידָה בְּכַחֲם שְׁלֵהֶם זֶרַע
 וְקָצִיר כְּמוֹ אֵלֶּה, וְלֹא חוֹזְרִים אֶלָּא בְּכֶמֶה שָׁנִים
 וְזַמְנָיִם. וְהֵם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֶרְקָא לֹא עָשׂוּ.
 יֵאבְדוּ מֵאֶרֶץ עֲלִיוֹנָה שֶׁל תִּבְל, שֶׁלֹּא יִשְׁלְטוּ בָּהּ
 וְלֹא יִשׁוֹטְטוּ בָּהּ, וְלֹא יִגְרְמוּ לְבְּנֵי אָדָם לְהִטָּמֵא
 מִמִּקְרָה לִילָה. וְעַל זֶה יֵאבְדוּ מֵהָאָרֶץ וּמִתַּחַת
 הַשָּׁמַיִם, שֶׁנַּעֲשׂוּ בְשֵׁם שֶׁל אֵלֶּה, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר.
 וְלִכֵּן פָּסוּק זֶה הוּא תְּרַגּוּם, שֶׁלֹּא יִחְשְׁבוּ מְלֹאכִים

עֲלִיוֹנִים שְׁעֲלִיָּהֶם אוֹמְרִים, וְלֹא יִקְטְרוּ לָנוּ. וְעַל
זֶה הַסּוּד שֶׁל "אֵלֶּה" כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר, הוּא דָּבָר
קְדוֹשׁ שֶׁלֹּא מִתְחַלֵּף בְּתַרְגוּם.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, פֶּסוּק זֶה שִׁכְתוּב (ירמיה י') מִי
לֹא יִרְאֶה מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לֵךְ יֵאָתֶה, אֵיזָה
שִׁבַּח הוּא? אָמַר לוֹ, אֶלְעָזָר בְּנֵי, פֶּסוּק זֶה נֶאֱמַר
בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, אֲבָל וְדַאי הוּא לֹא [כַּךְ], שִׁכְתוּב
כִּי בְּכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם. שְׁהָרִי בָּא
לְפָתַח פֶּה הָרָשָׁעִים שְׁחוֹשְׁבִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לֹא יוֹדֵעַ הִרְהוּרֵיהֶם וּמַחְשְׁבוֹתֵיהֶם, וְלִכֵּן יֵשׁ
לְהוֹדִיעַ אֶת שְׁטוּתָם. שִׁפְעַם אַחַת בָּא אֵלַי
פִּילוֹסוֹף אֶחָד מֵאַמוֹת הָעוֹלָם, אָמַר לִי: אַתָּם
אוֹמְרִים שְׂאֵלְהִיכֶם שׁוֹלֵט בְּכָל רוּמֵי הַשָּׁמַיִם? כָּל
הַצְּבָאוֹת וְהַמְּרַכְבוֹת לֹא מְשִׁיגִים וְלֹא יוֹדְעִים אֶת
מְקוֹמוֹ. פֶּסוּק זֶה לֹא מַגְדִּיל אֶת כְּבוֹדוֹ כָּל כָּךְ,
שִׁכְתוּב כִּי בְּכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאִין
כְּמוֹךָ. מַה שֶׁקוֹל זֶה לְבַנֵּי אָדָם שְׂאִין לָהֶם קִיּוּם?
וְעוֹד, שְׂאֵתֶם אוֹמְרִים (דברים לד) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד
בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה, בְּיִשְׂרָאֵל לֹא קָם – אֲבָל
בְּאַמוֹת הָעוֹלָם קָם. גַּם כֵּן אֲנִי אוֹמֵר, בְּכָל חַכְמֵי
הַגּוֹיִם אֵין כְּמוֹהוּ – אֲבָל בְּחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל יֵשׁ. אִם
כֵּן, אֵלוֹהַ שֵׁישׁ בְּחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל כְּמוֹהוּ, אֵינוֹ

הָאֱלוֹהִים הַשְּׁלִיט. עַיִן בְּפִסּוּק וְתִמְצָא שְׂדֵי־קִתִּי
כָּרְאוּנִי. אֲמַרְתִּי לוֹ: וְדַאי יָפָה אָמַרְתָּ.

מִי מַחֲיֶה מֵתִים? אֲלָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ.
בָּא אֵלָיְהוּ וְאֵלִישָׁע וְהַחֲיוּ מֵתִים. מִי מוֹרִיד
גְּשָׁמִים? אֲלָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ. בָּא אֵלָיְהוּ
וּמִנַּע אוֹתָם, וְהוֹרִידֵם בְּתַפְלָתוֹ. מִי עֹשֶׂה שְׁמַיִם
וְאָרֶץ? אֲלָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ. בָּא אֲבָרְהָם
וְהִתְקַיְמוּ בְּעַמְדָם בְּגִלְלוֹ. מִי מְנַהֵג אֶת הַשָּׁמַשׁ?
אֲלָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בָּא יְהוֹשֻׁעַ וְהִשְׁתִּיקוּ
וְצִוְהוּ שִׁיעַמַד עַל עַמְדוֹ וְשָׁקֵט, וְכָתוּב (יהושע י'
וַיִּדְם הַשָּׁמַשׁ וַיִּרַח עַמַּד. הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר
גְּזֵר דִּין – גַּם כִּף מִשֶּׁה גְּזֵר גְּזֵר דִּין וְהִתְקַיֵּם. וְעוֹד,
שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר גְּזֵרוֹת – וְצִדִּיקֵי יִשְׂרָאֵל
מְבַטְלִים אוֹתָם, שְׁפָתוֹב (שמואל-ב כג) צִדִּיק מוֹשֵׁל
יִרְאֵת אֱלֹהִים. וְעוֹד, שֶׁהוּא מְצַוֶּה אוֹתָם לְלַכֵּת
בְּדַרְכֵי מִשׁ לְהִתְדַמּוֹת לוֹ בְּכָל. הֲלֵךְ אוֹתוֹ
פִּילוֹסוֹף וְהִתְגַּיֵּר בְּכַפֵּר שְׁחָלִים, וְקָרְאוּ לוֹ יוֹסִי
קִטְיִנָּאָה, וְלָמַד תּוֹרַה הַרְבֵּה, וְהוּא בֵּין חֲכָמֵי
וְצִדִּיקֵי אוֹתוֹ מְקוּם.

כַּעֲתַת יֵשׁ לְהִסְתַּכֵּל בְּפִסּוּק, וְהָרִי כָתוּב (ישעיה מ)
כָּל הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדוֹ, מָה הָרְבוּנִי כָאֵין?
אֲלָא, מִי לֹא יִרְאֶף מֶלֶךְ הַגּוֹיִם, וְכִי מֶלֶךְ הַגּוֹיִם

הוא, ולא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל? אֵלָא בְּכָל מָקוֹם
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְהַשְׁתַּבַּח בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא
נִקְרָא - רַק עַל יִשְׂרָאֵל לְבָדֵם, שְׁפָתוֹב (שמות ה)
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הָעִבְרִים. וְכָתוּב כֹּה אָמַר
ה' מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בּוֹדֵאֵי. אָמְרוּ
אֲמוֹת הָעוֹלָם: פֶּטְרוֹן אַחַר לָנוּ בַשָּׁמַיִם, שְׁהֲרֵי
מַלְכְּכֶם לֹא שׁוֹלֵט אֵלָא עֲלֵיכֶם לְבַדְכֶם, וְעַלֵינוּ
אֵינוֹ שׁוֹלֵט.

בא הפסוק ואמר, מי לא יראך מֶלֶךְ הַגּוֹיִם [נ"א
הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן לְרִדוֹת בָּהֶם וְלַהֲלֻקוֹתָם
וְלַעֲשׂוֹת בָּהֶם רְצוֹנוֹ. כִּי לָךְ יֵאָתָה, לִירָא מִמֶּךָ
לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. כִּי בְּכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם] - אֵלָה
שְׁלֵיטִים גְּדוּלִים הַמְּמַנִּים עֲלֵיהֶם. וּבְכָל מַלְכוּתָם
- בַּמְּלָכוֹת הַהֵיא שְׁלַמְעֵלָה, שְׁהֲרֵי אַרְבַּע
מַלְכוּתוֹת שׁוֹלְטוֹת יֵשׁ לְמַעַלָּה, וְשׁוֹלְטוֹת בְּרְצוֹנוֹ
עַל כָּל שְׂאֵר הָעַמִּים, וְעַם כָּל זֶה אֵין בָּהֶם
שְׁיַעֲשֶׂה אֶפְלוֹ דְבַר קָטָן אֵלָא כְּמוֹ שְׂצוּהָ אוֹתָם,
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דניאל ד) וְכְרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצָבָא
הַשָּׁמַיִם וּבְדִירֵי הָאָרֶץ. חַכְמֵי הַגּוֹיִם - אוֹתָם
הַמְּמַנִּים וְהַגְּדוּלִים שְׁלַמְעֵלָה שְׁחַכְמָתָם הֵיא
מֵהֶם. וּבְכָל מַלְכוּתָם - הַמְּלָכוֹת הַשְּׁלֵטָה, כְּמוֹ
שְׁנֵאמַר. וְזֶה הַמְּקָרָא כְּפִשׁוּטוֹ.

אבל בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם – את זה מצאנו בספרי הראשונים, שאותן מרפכות וצבאות, אף על גב שנתמנו על דברי העולם ומנה לכל אחד לעשות פעלתו, מיהו [נסתר קדוש ולא כרצונו] שיעשה שום אחד מהם כמוך? בגלל שאתה רשום בעלוי, ואתה רשום במעשה מכלם. וזהו מאין כמוך ה'. מיהו נסתר קדוש שיעשה ויהיה כמוך למעלה ולמטה ויהיה דומה לך בכל? מעשה המלך הקדוש, שמים וארץ. אבל הם (ישעיה מד) תהו וחמודיהם בל יועילו. בקדוש ברוך הוא כתוב בראשית ברא אלהים וכו', במלכותם כתוב והארץ היתה תהו ובהו.

אמר רבי שמעון לחברים, בני הלולא זו, כל אחד מכם יקשט קשוט אחד לפלה. אמר לרבי אלעזר בנו, אלעזר, תן מתנה אחת לפלה, שהרי מחר יסתכל [הקדוש ברוך הוא] [נ"א בה] כשיכנס לחפה באותם שירים ושבתים (אצערות וצמידים) שנותנים לה בני ההיכל לעמד לפניו.

פתח רבי אלעזר ואמר, (שיר ג) מי זאת עלה מן המדבר וגו'. מי זאת – הכלל של שני קדושים של שני עולמות בחבור אחד וקשר אחד

– עלה ממש להיות קדש קדשים. שהרי קדש קדשים מ"י, ומתחבר עם זא"ת כדי להיות עולה, שהיא קדש קדשים. מן המדבר – שהרי מן המדבר ירשה להיות כלה ולהכנס לחפה. ועוד, מן המדבר היא עולה, כמו שנאמר (שיר ד) ומדברך נאווה. באותו מדבר של לחש בשפתים היא עולה.

ושנינו, מהו שכתוב (שמואל-א ד) האלהים האלה אלה הם האלהים המכים את מצרים בכל מכה במדבר, וכי כל מה שעשה להם הקדוש ברוך הוא במדבר הזה? והרי בישוב זה היה! אלא במדבר – בדבור, כמו שנאמר (שיר ד) ומדברך נאווה, וכתוב (תהלים עה) ממדבר הרים. גם כך עלה מן המדבר – מן המדבר ודאי. באותו דבר של הפה היא עולה ונכנסת בין כנפי האמא, ואחר כך בדבור יורדת ושורה על ראשי העם הקדוש.

איך עולה בדבור? שהרי בהתחלה, כשבן אדם קם בבקר, יש לו לברך לרבונו בשעה שפקח עיניו. איך מברך? כך היו עושים חסידים ראשונים: נטלה של מים היו נותנים לפניהם, ובזמן שמתעוררים בלילה, רוחצים ידיהם,

וְעוֹמְדִים וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּמְבָרְכִים עַל קְרִיאָתָהּ.
 וּכְשֶׁהִתְרַנְּגוּל קוֹרָא, אִז חֲצוֹת הַלַּיְלָה מִמָּשׁ, וְאִז
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא עִם הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן.
 וְאִסּוּר לְבָרֵךְ בְּיָדַיִם טְמֵאוֹת וּמְזֵהֵמוֹת,
 [וּמְבָרְכִים], וְכֵן כָּל שְׁעָה.

בגלגל שְׂבִשְׁעָה שֶׁבֵּן אָדָם יֵשֵׁן, רוּחוֹ פּוֹרַחַת
 מִמֶּנּוּ. וּבְשְׁעָה שֶׁרוּחוֹ פּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ, רוּחַ
 טְמֵאָה מְזַמְּנָת וְשׁוֹרָה עַל יָדָיו וּמְטַמְּאֵת אוֹתָם,
 וְאִסּוּר לְבָרֵךְ בָּהֶם לֵלֵא נְטִילָה. וְאִם תֹּאמֶר, אִם
 כֵּן, הֲרֵי בַיּוֹם כְּשֶׁאֵינְנוּ יֹשְׁן וְרוּחוֹ לֹא פּוֹרַחַת
 מִמֶּנּוּ וְלֹא שׁוֹרָה עָלָיו רוּחַ טְמֵאָה, וּכְשֶׁנִּכְנַס לְבֵית
 הַכֶּסֶּא לֹא יְבָרֵךְ וְלֹא יִקְרָא בַּתּוֹרָה אֶפְלוּ דְבַר אֶחָד
 עַד שִׁירְחֵץ יָדָיו! וְאִם תֹּאמֶר בְּגִלְגַּל שֶׁהֵם
 מְלַכְלָכִים – לֹא כֵּן הוּא, בְּמָה הִתְלַכְלְכוּ? אֶלֶּא
 אוֹי לְבָנֵי הָעוֹלָם שֶׁלֹּא מְשַׁגִּיחִים וְלֹא יוֹדְעִים עַל
 כְּבוֹד רַבּוֹנָם וְלֹא יוֹדְעִים עַל מָה עוֹמֵד הָעוֹלָם.
 יֵשׁ רוּחַ אֶחָד בְּכָל בֵּית כֶּסֶּא שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁשֵׁם שׁוֹרָה
 וְנִהְיָה מֵאוֹתוֹ לְכֻלּוֹךְ וְטִנְפָת, וּמֵיֵד שׁוֹרָה עַל אוֹתָן
 אֲצַבְּעוֹת יָדֵי הַבֵּן אָדָם.

פְּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, כָּל מִי שֶׁשָּׂמַח בְּאוֹתָם
 הַמוֹעֲדִים וְלֹא נוֹתֵן חֶלֶק לַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, אוֹתוֹ רַע עֵין, שֶׁטֶן שׁוֹנֵא אוֹתוֹ וּמְקַטְרֵג

עָלְיוֹ וּמִסְלָקוֹ מֵהָעוֹלָם, וְכַמָּה צָרוֹת עַל צָרוֹת
 מְסוּבָב לוֹ. חֶלֶק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשִׂמְחָה
 עֲנִיִּים כְּפִי מֵה שְׂיָכוֹל לַעֲשׂוֹת. בְּגִלּוֹל שֶׁהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְיָמִים אֱלוֹ בָּא לְרֵאוֹת אוֹתָם כְּלִים
 שְׂבוּרִים שְׁלוֹ, וְנִכְנַס עֲלֵיהֶם, וְרוֹאֶה שְׂאִין לָהֶם
 לְשִׂמְחָה, וּבּוֹכָה עֲלֵיהֶם. עוֹלָה לְמַעַלָּה וְרוֹצֶה
 לְהַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם.

בָּאִים בְּנֵי הַיְשִׁיבָה לְפָנָיו וְאוֹמְרִים: רְבוֹן
 הָעוֹלָם, רַחוּם וְחַנוּן נִקְרָאתָ, יִתְגַּלְגֵּלוּ
 רַחֲמֶיךָ עַל בְּנֵיךָ! אָמַר לָהֶם: וְכִי הָעוֹלָם לֹא
 עָשִׂיתִיהוּ אֶלָּא עַל חֶסֶד, שְׁכַתּוֹב (תהלים פט)
 אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, וְהָעוֹלָם עַל זֶה קָיָם.
 אוֹמְרִים לְפָנָיו הַמְּלֹאכִים הָעֲלִיוֹנִים: רְבוֹן
 הָעוֹלָם, הָרִי פְלוֹנִי שְׂאָכֵל וְשִׂתָּה וְיָכוֹל לַעֲשׂוֹת
 חֶסֶד עִם הָעֲנִיִּים וְלֹא נָתַן לָהֶם דְּבָר. בָּא אוֹתוֹ
 מְקַטְרֵג וּמְבַקֵּשׁ רְשׁוֹת, וְרוֹדֵף אַחֲרָיו אִישׁ.
 מִי לָנוּ בְּעוֹלָם גְּדוֹל מְאֹבְרָהֶם שְׁעָשָׂה חֶסֶד לְכָל
 הַבְּרִיּוֹת. בְּיוֹם שְׁעָשָׂה מְשִׁתָּה מֵה כְּתוּב?
 (בראשית כא) וַיִּגְדֵּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אֲבָרָהָם
 מְשִׁתָּה גְּדוֹל בְּיוֹם הַגְּמִל אֶת יִצְחָק. עָשָׂה אֲבָרָהָם
 מְשִׁתָּה וְקָרָא לְכָל גְּדוֹלֵי הַדּוֹר לְאוֹתָהּ סְעוּדָה.
 וּלְמַדְנֹו, בְּכָל סְעוּדַת שְׂמִחָה אוֹתוֹ מְקַטְרֵג הוֹלֵךְ

וְרוּאָה. אִם אוֹתוֹ אָדָם הַקָּדִים חָסֵד לְעֵנִיִּים
וְהָעֵנִיִּים בְּבֵית - אוֹתוֹ מְקַטְרֵג נִפְרָד מֵאוֹתוֹ בֵּית
וְלֹא נִכְנָס שָׁם. וְאִם לֹא - נִכְנָס לְשֵׁם וְרוּאָה
עֲרֹבוּבָיָה שֶׁל שְׂמֻחָה בְּלִי עֵנִיִּים וּבְלִי חָסֵד
שֶׁהַקָּדִים לְעֵנִיִּים, עוֹלָה לְמַעְלָה וּמְקַטְרֵג עָלָיו.

כִּיּוֹן שֶׁהַזְמִין אֲבָרָהָם אֶת גְּדוּלֵי הַדּוֹר, יֵרֵד
הַמְקַטְרֵג וְעֵמֵד עַל הַפֶּתַח כְּמוֹ עֵנִי, וְלֹא
הָיָה מִי שִׁישְׁגִיחַ בּוֹ. אֲבָרָהָם הָיָה מְשַׁמֵּשׂ אֶת
אוֹתָם הַמְּלָכִים וְהַגְּדוּלִים. שָׂרָה הֵינִיקָה בָּנִים
לְכָלֶם, שְׂלֵא הָיוּ מֵאַמִּינִים כְּשֶׁהוֹלִידָה, אֲלֵא
אָמְרוּ, אֲסוּפֵי הוּא, וְהֵבִיאוּ אוֹתוֹ מִן הַשּׁוּק.
מִשׁוּם כִּף הֵבִיאוּ אֶת בְּנֵיהֶם עִמָּם, וְנִטְלָה אוֹתָם
שָׂרָה וְהֵינִיקָה אוֹתָם לְפָנֵיהֶם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (sw)
מִי מְלַל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָּנִים שָׂרָה. בָּנִים וְדָאִי.
וְהַמְקַטְרֵג הַהוּא עַל הַפֶּתַח. אָמְרָה שָׂרָה, צָחֵק
עֲשֵׂה לִי אֱלֹהִים.

מִיָּד עָלָה הַמְקַטְרֵג הַהוּא לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְאָמַר לוֹ: רִבּוֹן הָעוֹלָם, אֲתָה אָמַרְתָּ
אֲבָרָהָם אוֹהֵבִי, עֲשֵׂה סְעוּדָה וְלֹא נָתַן לָךְ דָּבָר
וְלֹא לְעֵנִיִּים, וְלֹא הַקָּרִיב לְפָנֶיךָ אֶפְלוּ יוֹנָה אַחַת.
וְעוֹד, אָמְרָה שָׂרָה שְׂצַחֲקֶתָ בָּהּ. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא: מִי בְּעוֹלָם כְּאַבְרָהָם? וְלֹא זֶז מִשֵּׁם עַד

שְׁבִלְבֵל כָּל אוֹתָהּ שְׁמֹחָה, וְצִוָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא לְהַקְרִיב אֶת יִצְחָק קָרְבָן, וְנִגְזַר עַל שָׂרָה
שְׁתַּמּוֹת עַל צַעַר בְּנָהּ. כָּל אוֹתוֹ הַצַּעַר גָּרַם שְׁלֵא
נָתַן דְּבַר לְעֵנִיִּים.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, מֵהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה לח)
וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'
- בֵּא תִרְאֶה כִּמָּה הוּא הַכַּח הַחֲזָק שֶׁל הַתּוֹרָה
וְכִמָּה הוּא עֲלִיוֹן עַל הַכֹּל. שְׁכַל מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל
בַּתּוֹרָה, לֹא פּוֹחַד מֵעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְלֹא
פּוֹחַד מִחֲלָאִים רָעִים שֶׁל הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
אֲחוּז בְּעֵץ הַחַיִּים וְלוֹמַד מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם.

שְׂהַרֵי הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אָדָם לְלַכֵּת בְּדַרְךְ אֱמֶת,
תְּלַמֵּד אוֹתוֹ עֲצָה אֵיךְ יֵשׁוּב לְפָנָי רַבּוֹנוֹ
לְבַטֵּל אֶת אוֹתָהּ הַגְּזֵרָה. שְׁאֶפְלוּ אִם נִגְזַר עָלָיו
שְׁלֵא תִתְבַטֵּל הַגְּזֵרָה הַזֹּאת - מִיַּד מִתְבַטֵּלֶת
וּמִסְתַּלְקֶת מִמֶּנּוּ וְלֹא שׁוֹרָה עַל הָאָדָם בְּעוֹלָם
הַזֶּה. וּמִשּׁוּם כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה
יָמִים וְלַיְלֹת וְלֹא יִסּוּר מִמֶּנָּה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (יהושע
א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִם סָר מִן הַתּוֹרָה אוֹ
נִפְרָד מִמֶּנָּה, כָּאֵלוֹ נִפְרָד מֵעֵץ הַחַיִּים.

בֵּא רֵאֵה עֲצָה לְאָדָם - כִּשֶׁהוּא עוֹלָה בְּלִילָה עַל
מִטָּתוֹ, צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלָיו אֶת הַמְּלָכוֹת

שְׁלֹמֶעֱלָה בְּלֵב שְׁלֵם וּלְהַקְדִּים לְמָסַר לְפָנָיו אֶת
 פְּקֻדוֹן נַפְשׁוֹ, וּמִיד נְצוּל מְכַל הַמַּחְלוֹת הָרְעוֹת
 וּמְכַל הָרוּחוֹת הָרְעוֹת וְלֹא שׁוֹלְטִים עָלָיו.
 וּבִבְקָר, כְּשֶׁקָּם מִמִּטָּתוֹ, צָרִיף לְבָרַךְ לְרַבּוֹנוֹ,
 וּלְהַכְנִס לְבֵיתוֹ, וּלְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנָיו הַיְכָלוֹ בִּירְאָה
 רַבָּה, וְאַחַר כֵּן יִתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ. וַיִּקַּח יַעֲצֵה
 מֵאוֹתָם הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, שְׁכַתוֹב (תהלים ה) וְאֲנִי
 בְּרַב חֲסִדֶיךָ אָבוֹא בֵיתְךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הַיְכָל
 קֹדֶשְׁךָ בִּירְאָתְךָ.

כֵּן פִּרְשׁוּהָ, שְׁלֹא צָרִיף לְאָדָם לְהַכְנִס לְבֵית
 הַכְּנֻסָּת אֲלֵא אִם נִמְלֵךְ בְּרֵאשׁוֹנָה בְּאַבְרָהָם
 יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, מִשּׁוּם שֶׁהֵם תִּקְנּוּ הַתְּפִלָּה לְפָנָיו
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְאֲנִי בְּרַב חֲסִדֶיךָ
 אָבוֹא בֵיתְךָ – זֶה אַבְרָהָם. אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הַיְכָל
 קֹדֶשְׁךָ – זֶה יִצְחָק. בִּירְאָתְךָ – זֶה יַעֲקֹב. וְצָרִיף
 לְהַכְלִילָם בְּרֵאשׁוֹ, וְאַחַר כֵּן יַכְנִס לְבֵית הַכְּנֻסָּת
 וַיִּתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ. אֲזַ כְּתוֹב (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי
 עֲבָדִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

רַבִּי פִּינְחָס הָיָה מְצוּי לְפָנָיו רַבִּי רְחוּמַאי בְּחוּף
 יָם כְּנָרֶת, וְאָדָם גָּדוֹל וְקָשִׁישׁ יָמִים הָיָה,
 וַעֲיִנָּיו פָּסְקוּ מִלְּרֵאוֹת. אָמַר לְרַבִּי פִּינְחָס, וַדַּאי
 שְׁמַעְתִּי שְׁלִיחוֹחַי חֲבַרְנוֹ יֵשׁ מְרַגְלִית אָבֵן טוֹבָה,

וְהִסְתַּכְּלֵתִי בְּאֹר הַמְּרַגְּלִית הַהִיא שְׂיוֹצָא כְּאֹר
הַשֶּׁמֶשׁ מִנְּרֵתִיקָה וְהַאִירָה אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְאוֹתוֹ
הָאֹר עָמַד מִן הַשָּׁמַיִם לְאַרְץ וְהַאִיר אֶת כָּל
הָעוֹלָם עַד שֶׁיָּשֵׁב עִתִּיק הַיָּמִים וַיָּשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא
כְּרֵאוֹי. וְהָאֹר הַהוּא כָּלֵל הַכֹּל בְּבֵיתָךְ, וּמֵהָאֹר
שֶׁנִּכְלָל בְּבֵיתָךְ יֵצֵא אֹר דִּק וְקָטָן, וַיֵּצֵא הַחוּצָה
וְהַאִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חִלְקֶךָ. צֵא, בְּנִי, צֵא,
וְלֶךְ אַחַר הַמְּרַגְּלִית הַהִיא שְׂמַאִירָה אֶת כָּל
הָעוֹלָם, שְׁהִרִי הַשְּׁעָה עוֹמֶדֶת לְךָ.

יֵצֵא מִלְּפָנָיו וְעָמַד לְהַכְּנִס לְאַנְיָה הַהִיא, וּשְׁנֵי
גְּבָרִים עִמּוֹ. רָאָה שְׁתֵּי צַפְרִים שֶׁהָיוּ בָּאוֹת
וְטָסוֹת עַל הַיָּם. הָרִים לָהֶם קוֹל וְאָמַר: צַפְרִים
צַפְרִים, שְׂאֲתֵן טָסוֹת עַל הַיָּם, הֲרֵאִיתֶם אֶת
הַמָּקוֹם שֶׁשָּׁם בַּר יוֹחָאִי? הַשְּׁתָּהָה מְעַט, אָמַר:
צַפְרִים צַפְרִים, לָכוּ וְהִשִּׁיבוּ אוֹתִי. פָּרְחוּ וְהִלְכוּ.
נִכְנְסוּ לַיָּם וְהִלְכוּ לָהֶן. עַד שֶׁיֵּצֵא, הִנֵּה אוֹתֵן
צַפְרִים בָּאוֹת, וּבְפִי אַחַת מֵהֵן פְּתָקָה אַחַת, וְכַתּוּב
בְּתוֹכָהּ שֶׁהִנֵּה בַר יוֹחָאִי יֵצֵא מִן הַמְּעָרָה וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּנוֹ. הֵלֶךְ אֵלָיו, וּמָצָא אוֹתוֹ מְשֻׁנָּה, וְגוֹפּוֹ
מְלֵא חֲלָדִים. בָּכָה עִמּוֹ וְאָמַר: וַי שְׂרַאִיתִךְ בְּכָךְ.
אָמַר: אֲשֶׁרִי חִלְקִי שְׂרַאִיתִ אוֹתִי בְּכָךְ. שְׂאֵלְמֵלֵא
לֹא רֵאִיתִי אוֹתִי בְּכָךְ, לֹא הִיִּיתִי בְּכָךְ.

סדר הלימוד ליום ד תשרי [יום 4 בשנה]

בא ראה, הָהָר הַזֶּה, לְשׁוֹן קָשָׁה הוּא. אוֹתָם הָרִים לְמַעַלָּה, וְצַדִּיקִים הָאֵלוּ שְׂאֲחוּזִים בְּכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וְנִקְרָאִים הַר צִיּוֹן אוֹתָם הָרִים שְׂסָבִיב יְרוּשָׁלַיִם, בְּגִלְל שְׁהֵם מְצִינִים וְאוֹמְרִים זֶה לָזֶה בְּצַד הַיַּחֲוּד (עובדיה א) לְשֹׁפֵט אֶת הַר עֵשׂוּ, שְׂקִטְרוּג הַמְּקִטְרֵג מְצַד הַשְּׂמָאֵל. בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְהִיָּתָה לְה' הַמְּלוּכָה. בְּהִתְחַלָּה נִקְרָאת מִמְּלָכָה, מְשׁוּם שְׂמִינִיקָה לְשָׁנֵי צְדָדִים – לְיָמִין וְלְשְׂמָאֵל. וְעַכְשׁוֹ נִקְרָאת מְלוּכָה, בְּגִלְל שְׂמִינִיקָה לְיָמִין. זֶהוּ שְׂכַתּוּב (הושע ב) וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי לְעוֹלָם. וּבְגִלְל שְׂהַגְלוֹת לֹא לְעוֹלָם הִיא, שְׂהָרֵי יוֹשְׁבֵת בְּגָלוֹת.

בא ראה, שְׂסָמוּךְ לוֹ (זכריה יד) וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשְׂמוֹ אֶחָד. בְּגִלְל שְׂעַד עַכְשׁוֹ, כְּשִׂיִּשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת – שְׂכִינָה עִמָּהֶם, וּמֶלֶךְ בְּלִי גְבִירָה אֵינוֹ מֶלֶךְ, אֲבָל אוֹתוֹ זְמַן, וְהָיָה ה' מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשְׂמוֹ אֶחָד. כְּשִׁנְדָּבְקַת הַשְּׂכִינָה בְּצַדִּיק, אִזּוֹ הוּא הַיַּחֲוּד.

שְׂכַבְךָ לְמַדְנֹו בְּסוּד שֶׁל קְרִיאַת שְׂמַע, שְׂצָרִיךְ אָדָם לִיַּחַד לְאֲדוֹנֹו וּלְקָשֶׁר קְשָׁרֵי הָאֲמוּנָה

בְּרִצּוֹן הַלֵּב. וְכַשְׁמַגִּיעַ לְ"אֶחָד", צָרִיף לוֹ לְכוּן
 בְּא' נִסְתַּרְתָּ עֵתִיקָה [עֲמָקָה] שֶׁל הַכֹּל, וְח' –
 שְׁמוֹנֵה דְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת מִחֲכָמָה עֲלִיוֹנָה עַד צְדִיק.
 וְד' גְּדוּלָה – הַתְּדַבְּקוֹת שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא
 חֶלְקוֹ שֶׁל דָּוִד שְׁנִקְרָא (תהלים פו) עָנִי וְאַבְיוֹן,
 כְּשֶׁנִּדְבַּקְתָּ לְאוֹתָן דְרָגוֹת שֶׁלֹּמְעֵלָה שְׁרָמוּזוֹת
 בְּא"ח. אֲזַי הִיא גְּדוּלָה וְכֹל הָעוֹלָם יוֹנֵק מִמֶּנָּה,
 וְאוֹתָם שְׂדֵים שֶׁהֵם כְּמַגְדְּלוֹת, (שיר ח) אֲזַי הֵייתִי
 בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם.

בא רָאָה, פְּסוּק זֶה עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל נִתְבָּאָר.
 כְּשֶׁהִיא בְּגָלוּת עִם בְּנֵיהָ בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם
 נִקְרָאת קְטָנָה, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (שם) אַחוֹת לָנוּ קְטָנָה.
 וְכַשִּׁיִּשְׂרָאֵל נִדְבַּקִים בַּתּוֹרָה וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ אֱמֶת,
 אֲזַי מִתְמַלֵּאת, וְשְׁלוֹם מִתְחַבֵּר בָּהֶם. מְשִׁיבָה הִיא
 וְאוֹמְרָת, אֲנִי חוֹמָה וְשְׂדֵי כְּמַגְדְּלוֹת.

באותו זְמַן שֶׁהִתְחַבֵּר עָמִי, אֲזַי וְשְׁלוֹם. א' סוּד
 הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַכֹּל. ז' שֶׁבַע
 דְרָגוֹת, וְשְׁלוֹם שְׁנִקְרָא צְדִיק. כִּיּוֹן שֶׁהַדְרָגוֹת
 הִלְלוּ מִתְחַבְּרוֹת, אֲזַי הֵייתִי בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת
 שְׁלוֹם. וְאֵיזָה עֵינִים? אוֹתָן שֶׁבַע דְרָגוֹת
 שְׁנִקְרָאוֹת עֵינֵי ה', פְּנֵי ה', וְאֲזַי שְׁלוֹם לְעוֹלָם,
 וְשׁוֹרָה הַטּוֹב שֶׁל הָעֵתִיק בְּמָקוֹם שֶׁל זָכָר

וּנְקָבָהּ, וְלִכְן צִוָּה מֹשֶׁה בְּתוֹרָה וְאָמַר (דברים יד)
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. לְקַשֵּׁר אֶת כָּל
קִשְׁרֵי הָאֱמוּנָה.

בא ראה, כל המאריך באחד, מאריכין לו ימיו
ושנותיו. מה הטעם? בגלל שהוא מקום
שכל ימי ושנות העולם בו תלויים בסוד אותם
הדרגות שרמוזות באחד, והם עשרה, וכלם
אחד. והתעוררו בו החברים ואמרו, בדל"ת
ויפה, בגלל שמקום זה של דל"ת הוא, ואין לה
אור משלה, וצריך אדם להאריך בה ולמשך לה
ברכות מאותם ששה צדדים, ששה בנים עליונים
על ידי הצדיק, ואותם ששה צדדים רמוזים בח',
בסוד של שמונה.

ששת אלה, ושנים למעלה – חכמה ובינה, אב
ואם – להוסיף ולהכלילם למעלה ולתת
להם ברכות מאב ואם העליונים, שהרי אין
שורה הטוב של העתיק אלא במקום שלם,
במקום שנמצאים זכר ונקבה. זהו שכתוב (שיר א)
צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגומר.
ביום חתנתו וגומר. ביום חתנתו דוקא. ועל זה
אמרו, ובלבד שלא יחטף בחי"ת, אלא צריך
למשך ברכות ממקום עליון של הכל, ולהריק

בְּאוֹתָם שָׁשָׂה בָּנִים. אַחַר כֵּן לָבַת הַזֹּאת שָׂאִין לָהּ יִרְשָׁה בְּבֵית אָבִיהָ וְאִמָּהּ, אֲלֵא רַק הַבֵּן הַזֶּה. וּמִכָּאֵן לְמִדְּנוּ שֶׁבֶן יוֹרֵשׁ אָב וְאִם, וּבֵת לֹא, אֲלֵא שֵׁישׁ לָהּ מְזוֹנוֹת מִן הַבֵּן, אֲלֵא צָרִיךְ לְהֶאֱרִיךְ בְּדִל"ת הַזֹּאת.

וְשָׁם אוֹמְרִים כִּמָּה צָרִיךְ אָדָם לְהֶאֱרִיךְ בָּהּ, כְּשַׁעוֹר שְׂיִמְלִיךְ אוֹתָהּ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה וּלְאַרְבַּע זְוִיּוֹת הָעוֹלָם, סוּד שֶׁל שָׁשָׂה צְדָדִים עֲלִיוֹנִים שְׁכָלָם יִתְחַבְּרוּ עִמָּהּ וְלֹא יִפְרְדוּ לְעוֹלָמִים, וּכְשֶׁאָדָם מֵאֲרִיךְ בְּזֶה, כָּל אוֹתָם יָמִים וְשָׁנִים עֲלִיוֹנִים מוֹשְׁכִים בְּרָכָה עַל רֵאשׁוֹ, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרֵא לוֹ (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

בֵּא רֵאָה, כָּלֵל הַתּוֹרָה בְּפִסּוּק הַזֶּה רְמוּזִים, וּכְלָל שֶׁל כָּל אוֹתָן הָאֲמִירוֹת שֶׁבָּהֶן נִבְרָא הָעוֹלָם רְמוּזִים בְּאֶחָד. זֶהוּ שְׁכָתוּב (איוב כג) וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיבֵנוּ וְנִפְשׁוּ אֹתָהּ וַיַּעֲשׂוּ. וּבָהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם. וְעַל זֶה שָׁנִינוּ, בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ', וּפְרָשְׁנוּ שְׁכָלָם עֲשָׂרָה, וְכָלָם כְּלוּלִים בְּפִסּוּק הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה.

בְּרֵאשִׁית – סוּד הַחֲכָמָה. בְּרֵא – הָעֲלִיוֹן הַנְּסֻתָר שֶׁלֹּא נוֹדַע. אֱלֹהִים – בִּינָה. אֵת – כָּלֵל

שֶׁל חֶסֶד וּגְבוּרָה. הַשְּׁמַיִם - תְּפַאֲרֶת. וְאֵת -
 כָּל־לֹוֹת שֶׁל נִצַּח וְהוֹד. וְאִ"ו שֶׁל "וְאֵת" - לְהַכְלִיל
 הַצְּדִיק. הָאָרֶץ - כָּל־לֹוֹת שֶׁל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, אָרֶץ
 הַחַיִּים, וְאַחַר כֵּן פָּרַט שֶׁל תּוֹרָה בְּסוּד אוֹתָם
 יָמִים עֲלִיוֹנִים. בְּרֵאשִׁית הוּא מֵאֹמֵר, כְּנֻגַד הַדְּרָגָה
 שֶׁל חֲכָמָה, וְנִקְרָא רֵאשִׁית.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר - כְּנֻגַד הַדְּרָגָה שֶׁל חֶסֶד
 שֶׁהִיא לְיָמִין, שֶׁהָרִי מִשָּׁם יוֹצֵא אֹר לְכָל
 הָעוֹלָמוֹת בְּסוּד שֶׁל יוֹם, זֶהוּ שְׁכַתוֹב (תהלים נב)
 חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם. וְכְנֻגְדוֹ לְמַטָּה, אֲבָרְהָם שְׂאוּחַז
 בַּחֲלֻק הַזֶּה, וְלִכְן כָּתוּב כָּאֵן יוֹם אֶחָד, וְכֵאֵן -
 אֶחָד הָיָה אֲבָרְהָם, וּבּוֹ כָּתוּב (ישעיה מא) מִי הָעִיר
 מִמְּזֻרַח, בְּסוּד שֶׁל אֹר שְׂיוֹצֵא מִמְּזֻרַח.

וּבֵא רָאָה, לֹא תִמְצָא בְּכָל שְׁבַעַת הַצְּדִיקִים
 שְׂאוּחוּזִים לְמַעְלָה בְּסוּד שֶׁל שְׂמוֹתֵיהֶם
 בַּתְּחִלָּה אֶלֶף, אֶלָּא אֲבָרְהָם וְאַהֲרֹן שְׂאוּחוּזִים
 בַּחֶסֶד הַזֶּה, שֶׁהָרִי כִהְנִים מִצַּד הַחֶסֶד בָּאִים. אֶף
 עַל גַּב שְׂאוּהֲרֹן אֶחוּז בְּהוֹד, גַּם בַּחֶסֶד הוּא אֶחוּז.
 וּמִשָּׁה, אֶף עַל גַּב שְׂאוּחוּז בְּנִצַּח, גַּם בַּתְּפַאֲרֶת
 אֶחוּז הוּא, לְהִרְאוֹת שֶׁהַכֹּל אֶחָד. וְאַבְרָהָם רֵאשׁ
 לְכָל הַצְּדִיקִים, וּמִמֶּנּוּ נִפְרְדוּ לְמַטָּה, שֶׁהוּא
 לְיָמִין הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִקְרָא כֵהֵן, זֶהוּ

שְׁכַתוֹב (תהלים קי) אֶתָּה כֹּהֵן לְעוֹלָם עַל דְּבַרְתִּי
מִלְכֵי צֶדֶק. וְאַהֲרֹן אָחִיו בָּזָה בְּגִלְל שֶׁהוּא כֹהֵן,
אֲבָל דְּרָגָתוֹ הוּא הוֹד.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וִיהִי
מִבְדִּיל וְכוּ' – כְּנֶגֶד הַדְּרָגָה שֶׁל גְּבוּרָה
שָׁשׁ אָחוֹז יִצְחָק, וּכְנֶגֶדוֹ תִפְאָרֶת. הַמַּיִם הוֹלִידוּ
אֵשׁ, בְּגִלְל כֶּף יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וִיהִי מִבְדִּיל,
וּבְגִלְל כֶּף לְמֹטָה (בראשית כה) אֲבָרְהֵם הוֹלִיד אֶת
יִצְחָק, וּבְאוֹתוֹ יוֹם נִבְרָא גֵיהֶנֶם, שְׂיִצָּא מֵאוֹתָהּ
אֵשׁ חֲזָקָה בְּאוֹתָהּ מִחֲלָקֶת, וְלִכֵּן אוֹתוֹ יוֹם הוּא
יוֹם הַדִּין.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם – כְּנֶגֶד דְּרָגַת תִּפְאָרֶת
שֶׁנִּקְרָא קוּ הָאֲמֻצְעִי, וּכְנֶגֶד יַעֲקֹב שֶׁהוּא
שְׁלִישִׁי, וְנוֹטֵל שְׁנֵי חֲלָקִים בְּאוֹתוֹ שֶׁל אֵשׁ וּמַיִם
[שֶׁל אֵשׁ הַשָּׁמַיִם] מִשָּׁמַיִם, וּכְנֶגֶדוֹ יוֹם שְׁלִישִׁי,
וְעַל זֶה נִקְרָא יַעֲקֹב (שם) אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֶהְלִים.
שָׁלֵם בְּכָל. שָׁלֵם בְּחֹסֶד. שָׁלֵם בְּדִין. שָׁלֵם בְּמַיִם.
שָׁלֵם בְּאֵשׁ. יֹשֵׁב אֶהְלִים – שְׁנַיִם, חֹסֶד וּגְבוּרָה,
וְנוֹטֵל הַכֹּל, וְנֹעֵשֶׂה בְיָדָיו רַחֲמִים.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ
זֶרַע עֵץ פְּרִי וְגוֹמֵר. הַדְּרָגָה שֶׁל צְדִיק

שְׁנֵקְרָא עֵץ הַחַיִּים, וְהוּא עוֹשֶׂה פְּרִי, שְׁהָרִי אֵין
 בְּכֻלָּם שִׁיעֶשֶׂה פְּרִי פָּרֵט לוֹ. זָרְעוּ בּוּ עַל הָאָרֶץ,
 דְּוָקָא, וּכְנַגְדּוֹ לְמַטָּה (שם מט) בֵּין פְּרֵת יוֹסֵף בֵּין פְּרֵת
 עָלֵי עֵינַי, וְנִקְרָא בְּרִית שְׁלוֹם. וְלִכֵּן פְּעַמִּים בְּיוֹם
 הַזֶּה כִּי טוֹב, אֶחָד כְּנֶגֶד דְּרַגְתַּ תְּפַאֲרַת, וְאֶחָד
 כְּנֶגֶד דְּרַגְתַּ צְּדִיק, שֶׁהוּא יוֹם הַשַּׁבָּת שְׁלַמְעֵלָה,
 וּמַעֲשֵׂה אַחַר אֵין בּוּ אֶלָּא זְוֹנָג לְהוֹצִיא פְּרִי
 נְשָׁמוֹת לְעוֹלָם, פְּרִי מַעֲשָׂיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא. כֵּךְ גַּם לְמַטָּה, שְׁזוֹנָג מִתָּר בּוּ מִשַּׁבָּת לְשַׁבָּת.
בא רְאֵה סוּד עֲלִיּוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה, מֵה זֶה עֵץ פְּרִי
 עֲשֵׂה פְּרִי, הוּא כְּנֶגֶד יוֹם הַשַּׁבָּת, מָה הַטַּעַם
 נִכְלָל בְּיוֹם שְׁלִישִׁי? סוּד עֲלִיּוֹן הוּא, בְּגִלְל
 שְׁשָׁנִינוּ, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי אוֹמֵר, מָה הַטַּעַם
 כְּתוּב בַּתּוֹרָה (דברים כד) כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה, וְלֹא כִּי
 תִּלְקַח אִשָּׁה לְאִישׁ? בְּגִלְל שְׁדַרְךָ הָאִישׁ לְחִזֵּר
 וּלְבַקֵּשׁ אִשָּׁה. מִשָּׁל לְאָדָם שְׁאֲבָדָה לוֹ אֲבָדָה,
 בַּעַל הָאֲבָדָה מְחִזֵּר אַחַר אֲבָדָתוֹ. וְצְדִיק (יסוד) זֶה
 נִקְרָא אִישׁ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בראשית מג) וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ
 מִנְחָה, כְּפִי שְׁבַאֲרָנוּ.

וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׁרַמּוּזָה בְּיוֹם רְבִיעִי בְּסוּד שֶׁל
 מְאֵרֵת חֶסֶד, הָעֲמוּד הַרְבִּיעִי מְלָכוֹת שֶׁל
 דָּוִד, לִכֵּן אֵף עַל גַּב שְׁמֻקּוֹמוֹ שֶׁל צְדִיק זֶה יוֹם

השֶׁבֶת, נִכְלָל וְנִרְמַז בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, לְהִיּוֹת סְמוּךְ לַיּוֹם רְבִיעִי, וְהִיא אֲשֶׁתּוֹ, לְכֵן בְּעַל הָאֲבֹדָה מְחִזֵּר עַל אֲבֹדָתוֹ, וְלִכֵּן כְּתוּב לְמַטָּה (שם מב) וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ.

אָבִי לְעֵתִיד לָבֵא, שֶׁהוּא בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי שֶׁהוּא הָאֶלֶף הַשְּׁשִׁי, כְּשֵׁיבָא הַמְּשִׁיחַ, שְׁיֹמּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶלֶף שָׁנָה, אַף עַל גַּב שְׁחֻלְקָה שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הוּא יוֹם הַרְבִּיעִי, הֵלֶכָה וְנִרְמְזָה בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לְהִיּוֹת סְמוּכָה לְבְעֵלָה שְׁנִקְרָא צְדִיק, יוֹם הַשֶּׁבֶת, לְתַקֵּן לוֹ שְׁלֵחַן. וְזֶהוּ שְׁכָתוּב (ירמיה לא) כִּי בָרָא ה' חֲדָשָׁה בְּאָרֶץ נִקְבָה תְּסוּבֵב גָּבֵר. זֶהוּ בְּזִמְן הַמְּשִׁיחַ שֶׁהוּא בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי, וְלִכֵּן כְּתוּב וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בִקְרַיּוֹם הַשְּׁשִׁי. מָה הַטַּעַם נוֹסֵף ה', מָה שְׁלֵא הָיָה כֵּן בְּשָׂאֵר הַיָּמִים? אָבֵל בְּכָל מְקוֹם ה' זֹו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁבָאָה לְהַזְדַּוֵּג עִם בְּעֵלָה בַּיּוֹם שֶׁבֶת, כְּשֵׁיבָא בְּעֵלָה לְהַקִּימָהּ מִן הָעֶפֶר. וּבְגִלְל כֶּךָ כְּתוּב (ישעיה כז) וּבָאוּ הָאֲבֹדִים בְּאָרֶץ אֲשׁוּר, זֶה צְדִיק וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

דְּבַר אַחֵר, מָה הַטַּעַם נִכְלָל הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הַסּוּד שֶׁל צְדִיק? בְּגִלְל שְׁשָׁלֵשׁ דְּרָגוֹת מִיָּמִין וְשָׁלֵשׁ מִשְׁמָאל, וְהוּא הָיָה בְּאִמְצַע הַגּוֹף

לְהַשְׁקוֹת לְכָל כְּדֵי לְהַשְׁפִּיעַ הַשְּׁפָעָתוֹ לְיוֹם רְבִיעִי
 שֶׁהוּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׂאִין לָהּ אֹר מַעֲצָמָה סְמוּךְ
 לְצַדִּיק הַזֶּה. וּבֵא תִרְאֶה, יוֹם הַשְּׁבֵת הַזֶּה אָסוּר
 לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה, מִשּׁוּם כֶּךָ נִכְלְלוּ בּוֹ שְׁנֵי
 וַיֹּאמֶר, כְּנָגֵד שְׁתֵּי דְרָגוֹת, וְהִכְפֵּל בּוֹ כִּי טוֹב.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת – כְּנָגֵד דְּרָגָה שֶׁל צְדָק,
 מַלְכוּת שְׁלֹמֶעֱלָה שְׂאִין לָהּ אֹר מִשְׁלָה
 אֲלָא מַה שְּׁנוֹתֵן לָהּ עַל יְדֵי צַדִּיק, וְלִכֵּן דּוֹד לְמַטָּה
 עָנִי וְאֲבִיוֹן אֲחוּז בָּהּ, וְהַצְטַרֵּךְ לְהוֹסִיף לוֹ יָמִים
 וְשָׁנִים, וְהָרִי בְּאָרְנוֹ דְּוָקָא שְׁבַעִים שָׁנָה, וְנִקְרָא
 יוֹם רְבִיעִי.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם – כְּנָגֵד דְּרָגָה שֶׁל
 נִצְח, שֶׁהוּא עֲמוּד יָמִין שֶׁל הַתּוֹרָה,
 וּכְנָגְדוּ מַשֶּׁה לְמַטָּה סוּמֵךְ לְעוֹלָם בַּתּוֹרָה. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה וְגוֹמֵר.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ – כְּנָגֵד דְּרָגָה
 שֶׁל הוֹד שְׂאוּחַז אֶהָרֵן, וְנִקְרָאת יוֹם
 שְׁשִׁי. בֵּא רְאֵה, אֶהָרֵן לְמַטָּה אָף עַל גַּב שְׁבָא
 מִחֶסֶד, אֲחוּז לְמַטָּה בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי שְׁנִקְרָא הוֹד,
 וְעוֹשֶׂה קְרִבְנוֹת בְּאוֹתָם מִיְּנֵי בְּהֵמוֹת טְהוֹרוֹת
 שְׁנִבְרָאוּ בְּיוֹם שְׁלוֹ, לְקָרֵב אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל

שְׁנַרְמְזָה בְּצַדִּיק, לְקֶשֶׁר דְּרָגוֹת הָאֱמוּנָה
וְלַהוֹרִיד רַחֲמִים לְעוֹלָם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם. הָאֱמִירָה הַזֹּו כְּנֶגֶד
הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הַכֹּל נִסְתָּרָת
הַנִּסְתָּרִים, רָצָה לַעֲשׂוֹת כְּבוֹד לְדַמּוּתוֹ בְּסוּד שֶׁל
אָדָם, וּבְכָל הַדְּרָגוֹת לְמַטָּה נָתַן כַּח לְהוֹצִיא, כָּל
אֶחָד כְּרְאוּי לוֹ, וַעֲשֵׂה אָדָם שְׁשׁוּלֵט בְּכָל,
בְּעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים.

וּבֵא רְאָה, עַד שֶׁלֹּא הִשְׁתַּלְּמוּ אוֹתָן שְׁבַע דְּרָגוֹת
שֶׁל יָמִים עֲלִיּוֹנִים, לֹא הִשְׁתַּלֵּם אָדָם
לְמַעַלָּה. כִּיּוֹן שֶׁהִשְׁתַּלֵּם לְמַעַלָּה אָדָם הָעֲלִיּוֹן,
הִשְׁתַּלֵּם לְמַטָּה אָדָם הַתַּחְתּוֹן וְכָל הָעוֹלָמוֹת
בְּשִׁלְמוֹת. לְכֵן הִשְׁלִיט אֶת הָאָדָם הַתַּחְתּוֹן עַל
כָּל מֵה שֶׁנִּבְרָא בְּעוֹלָם, בְּגִלְל שֶׁאָדָם הָעֲלִיּוֹן
שׁוּלֵט עַל הַכֹּל. וְלִכֵּן רָמַז בְּפָסוּק זֶה שְׁבַע
דְּרָגוֹת, שֵׁשׁ בּוֹ שְׁבַע דְּרָגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁנִּקְרָא
בָּהֶם אָדָם שֶׁלְמַעַלָּה וְהִשְׁתַּלֵּם בָּהֶם. בְּגִלְל כֵּן,
נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ, לְתַת לוֹ שְׁפַע מֵאוֹתוֹ מְקוֹם
שֶׁנִּקְרָא חֶסֶד.

בֵּא רְאָה, מִי שֶׁצָּלַם זֶה עָלָיו, חֶסֶד אֵל לֹא זֶה
מִמֵּנוּ וַיּוֹשֵׁב עַל רֵאשׁוֹ, וּמִתַּחֲבֶרֶת בּוֹ שְׁכִינָה

בְּסוּף יָמָיו, בְּגִלְלַת שְׁחָסֵד זֶה הוּא יוֹם רֵאשׁוֹן,
וְהוּא רֵאשׁוֹן שֶׁל כָּל הַיָּמִים שְׁלֹמֵה. וְצֶלֶם זֶה
שָׁבָא לוֹ מִמְּנוֹ לֹא מִסְתַּלֵּק, עַד שְׁנֵשְׁלָמִים יָמָיו
בְּאוֹתָהּ הַדְּרָגָה שְׁנִקְרָאת אַחֲרֵית הַיָּמִים. וְהִיא
הַדְּרָגָה שֶׁל צַדִּיק, וְהִיא שְׁבִיעִית, שְׁנַת הַשְּׁמֵטָה.
וּבְאוֹתָהּ דְרָגָה נְשַׁלְמִים יָמֵי הָאָדָם, כְּשֵׁשְׁשֵׁלְמוֹ
שְׁבָעִים שָׁנָה כְּנֶגֶד שְׁבַע דְרָגוֹת, עֶשֶׂר לְכָל דְרָגָה.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים ז) יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שְׁבָעִים
שָׁנָה. מַה זֶה בָּהֶם? בְּאוֹתָם יָמִים וְשָׁנִים
שְׁלֹמֵה, וְאִם בְּגִבּוֹרֵת שְׁמוֹנִים.

בא רֵאָה, בָּנִים חַיִּים וּמְזוֹנוֹת לֹא בְזָכוֹת תְּלוּיִים
הַדְּבָרִים, הַסּוּד שֶׁל אוֹתָן שְׁבַע דְרָגוֹת
שְׁבָהֶן זָכוֹת וְחוּבָה בְּסוּד חֶסֶד וּגְבוּרָה, שְׁאֵם כֶּף
לֹא הִיָּה לוֹ לְאָדָם לְהִיּוֹת חַי פָּרֵט לְשְׁבָעִים, אֶלֶּא
שְׁבַמְזֵל הָעֲלִיּוֹן הָעֲתִיק שֶׁל הַכֹּל תְּלוּיִים, בְּגִלְלַת
כֶּף הוּא מוֹסִיף עַל כָּל יָמֵי הָאָדָם כְּרָצוֹנוֹ.

ובא רֵאָה, כֶּף לְמִדְּנוֹ בְּסִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֹמָה הַמֶּלֶךְ,
שְׁבַלִּילָה הָאֲחֵרוֹן שֶׁל חַג, אִם יִסְתַּכַּל אָדָם
בְּצִלְמוֹ וְיִרְאֶה אוֹתוֹ שְׁלֵם, לֹא נִגְזְרָה עָלָיו מִיתָה.
וְמַה הַטַּעַם בְּלִילָה הַזֶּה? בְּגִלְלַת שְׁשְׁבָעֵת יָמֵי הַחַג
כְּנֶגֶד שְׁבָעָה יָמִים עֲלִיוֹנִים הֵם, שְׁכָל הַיָּמִים
וְהַשָּׁנִים שֶׁל הָעוֹלָם תְּלוּיִים בָּהֶם, וְהֵם רְמוּזִים

בְּכַתּוּב שֶׁל (דברי הימים-א כט) לָךְ ה' הַגְדֵּלָהּ וְגוֹמֵר.
 רֵאשִׁיתָם חֶסֶד וְסִיּוּמָם מַמְלָכָה. כְּנִסְתִּי יִשְׂרָאֵל.
 אַחֲרֵית הַיָּמִים שְׁנַמְצָאת שְׁבִיעִית אַחֲרֵית.

וּבְשָׂבָא לֵיל הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, נִרְאָה אִם הַשְּׁתַּלְמוֹ
 הַיָּמִים בְּאַחֲרֵית הַזֹּאת. וְאִם הַצָּלָם
 הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה נִרְאָה עָלָיו, אֲזַי חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם
 יִחְזֹר עָלָיו כְּבַתְחִלָּה, וְלֹא פּוֹחַד מִהַדִּין הַזֶּה שֶׁל
 צֶדֶק, וְהֵיא עִמּוֹ בְשִׁלְמוֹת בְּחֻדוֹה וּמְחֻזְרָה לוֹ
 פָּנִים. וְלָכֵן הַזֶּהִיר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל
 לְהַנְצִיל מִדִּינֵי הַצֶּדֶק הַזֶּה, וְלִכְסוֹת סִכַּת שְׁלוֹם
 עֲלֵיהֶם, וְלִשְׁבֹּת בְּצֵל הָאֲמוּנָה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (ויקרא
 כג) בְּסִכַּת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים, לְהַכְלִיל אֶת הַדְּרָגָה
 הַזֹּה לְמַעְלָה וּלְהוֹסִיף בָּהּ בְּרָכָה מִמֵּי הָעֲלִיּוֹנִים,
 בְּגִלּוֹל שִׁיּוֹם זֶה הוּא שְׁבִיעִי הוּא כְּנִסְתִּי יִשְׂרָאֵל.
 אָנוּ מְקִיפִים אֶת הַמְזֻבָּח הַזֶּה הָעֲלִיּוֹן בְּאוֹתָם שְׁנֵי
 לְמוֹדִים שֶׁהֵם עֲרֵבֵי נַחַל, וְעוֹשִׂים בָּהּ נְסוּךְ הַמַּיִם,
 וְנוֹתֵן צִדִּיק בְּאוֹתָם שֶׁתִּין שֶׁהֵם מִשְׁשֵׁת יְמֵי
 בְּרֵאשִׁית, הַכֹּל בְּסוּד הַחֲכָמָה.

וְלֵאחֲרַי מִכֵּן (במדבר כט) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה
 לָכֵם, תַּעֲשׂוּ כְנוּס לְאוֹתָם שְׁבַעַת יָמִים
 עֲלִיּוֹנִים, וְעֲשׂוּ יוֹם טוֹב בְּגִלּוֹל שְׁנַצְּלֵתֶם מִדִּינּוֹ שֶׁל
 אוֹתוֹ יוֹם שְׁבִיעִי. בְּגִלּוֹל כֶּךָ כְּתוּב בְּצִלְמָנוּ

כְּדִמוּתָנוּ, כְּנֶגֶד יוֹם שְׁנֵי גְבוּרָה, חֶלְקוֹ שֶׁל יִצְחָק, וְאִזּוֹ יֵשׁ לְאָדָם לְשֵׁים אֶת 'דִּמוּתָנוּ' הַזֹּאת וּלְהַדְמוּת בְּמַעֲשָׂיו לְאוֹתָם הָעֲלִיוֹנִים. וְכֵל זֶה לְמָה? בְּגִלְל שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן בְּיַד הָאִישׁ, אִם רוּצָה הָאִישׁ לְדַמוּת עֲצָמוֹ לְאוֹתָם שֶׁלְמַעֲלָה, מִשְׁתַּלֵּם בָּהֶם, וְלֹא פוֹחַד מִמֶּדֶת הַדִּין הָעֲלִיוֹנָה. וַיִּרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם – כְּנֶגֶד הַדְרָגָה שֶׁל נִצַּח שְׁאֲחוֹז בָּהּ מֹשֶׁה, שֶׁדַּגַּת הַיָּם נִבְרָאוּ בְּאוֹתָהּ דְרָגָה (סְפִירָה), וְנָתַן לָהֶם נִסְתָּר הַנִּסְתָּרִים כַּח לְשֵׁלֵט עֲלֵיהֶם אִם דוֹמָה אָדָם לְעֲלִיוֹנִים, וְאִם לֹא דוֹמָה לְעֲלִיוֹנִים – יִרְדּוּ, וְדַגֵּי הַיָּם שׁוֹלְטִים בָּהֶם בְּכַנֵּי אָדָם, וְלִכֵּן הַזְהִירָה אוֹתָם הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה עַל יַד מֹשֶׁה, (דְּבָרִים ל) וּבְחֵרֶת בְּחַיִּים.

בא רָאָה, מֹשֶׁה, כְּשֶׁנִּזְרַק לַיָּם, לֹא שָׁלְטוּ עָלָיו דַּגֵּי הַיָּם וְלֹא פָחַד מֵהֶם, בְּגִלְל שֶׁהוּא הֵיחָד עֲתִיד לְהִתְקַרֵּב לְמַעֲלָה וְלְדַבֵּק בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹאֲחֵר שֶׁנִּדְבַּק, שֶׁלֵּט עַל דַּגֵּי הַיָּם, וְרָמַז לְאַהֲרֹן אָחִיו שֶׁיִּכְפֶּה אֶת הַיָּם וַיְמַוְתוּ הַדַּגִּים, וְהוּא לֹא עָשָׂה כֵן, בְּגִלְל שֶׁאוֹתָהּ דְרָגָה שְׁלוֹ שׁוֹלְטֵת עֲלֵיהֶם וּבָהּ נִבְרָאוּ, וְלֹא רָצָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִּכְפֶּה הוּא בְּשִׁבִיל לְהִתְהַפֵּךְ לָהֶם לְאוֹיֵב. וְכִשְׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּתוּב

עָלְיוּ (ישעיה מג) כִּי תַעֲבֹר בְּמַיִם אֶתְּךָ אֲנִי וְגוֹמֵר.
שְׂזֵה וַיִּרְדּוּ בְדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם. כַּנְּגֵד
דְּרָגָה שֶׁל שָׁמַיִם, שְׂבָאוֹתֶיהָ דְרָגָה שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם,
וְזוֹ תַפְאֶרֶת.

וְאֵף עַל גַּב שְׂבִדְרָגַת הַנְּצִיחַ נַעֲשׂוּ כָל דְּגֵי הַיָּם
וְהַעוֹפוֹת, לֹא כְּתוֹב שֵׁם אֱלֹא עוֹף כַּנֶּף,
אָבֵל עֲכָשׁוּ קָרָא לָהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּגִלְלֵי שֶׁבֶן
אָדָם לֹא שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם אֱלֹא מֵצַד שֶׁל שָׁמַיִם.
וּבִבְהֵמָה – שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם בְּסוּד שֶׁל הוֹד שְׁנוֹתָן
לוֹ סִיוֵעַ, שְׁהָרִי בְּאוֹתוֹ יוֹם נִבְרָאוּ הַבְּהֵמוֹת.
וּבְכָל הָאָרֶץ – שׁוֹלֵט בְּסוּד שֶׁל צְדִיק שְׁנִקְרָא
כָּל, וְהוּא שׁוֹלֵט עַל הָאָרֶץ, אָרֶץ הָעֲלִיוֹנָה. כִּף
גַּם אָדָם לְמִטָּה שׁוֹלֵט עַל אָרֶץ הַתַּחְתּוֹנָה,
מִשׁוּם שֶׁהִכֵּל בּוֹ. וּבְכָל הָרִמְשׁ הָרִמְשׁ עַל הָאָרֶץ
– שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם אָדָם מְסִיוֵעַ שְׁנִתָּן לוֹ מֵאָרֶץ
הַחַיִּים, הַמְּלֻכּוֹת הָעֲלִיוֹנָה: (ע"כ מֵהַשְּׂמִטּוֹת)

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה וְאָמַר, מִצְוֹת
הַתּוֹרָה שְׁנִתָּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל,
כִּלְנֵן כְּתוֹבוֹת בַּתּוֹרָה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. זוּהִי הַמִּצְוָה הָרֵאשׁוֹנָה
שֶׁל הַכֵּל. וְנִקְרָאת מִצְוָה זוֹ יְרֵאת ה',

שְׁנַקְרָאת רֵאשִׁית, שְׁכָתוּב (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה
 יִרְאֵת ה'. (משלי א) יִרְאֵת ה' רֵאשִׁית דַּעַת. מִשׁוּם
 שְׁדָבַר זֶה נִקְרָא רֵאשִׁית, וְזֶה הַשַּׁעַר לְהַכְנִיס לְתוֹךְ
 הָאֱמוּנָה, וְעַל הַמְצִוָּה הַזֹּאת מִתְקַיֵּם כָּל הָעוֹלָם.

הִירְאָה נִפְרָדַת לְשִׁלְשָׁה צְדָדִים, שְׁנַיִם מֵהֶם
 אֵין בָּהֶם עֵקֶר כְּרֵאוּי, וְאֶחָד עֵקֶר שֶׁל
 יִרְאָה. יֵשׁ אָדָם שִׁירָא מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי
 שִׁיחִיו בְּנָיו וְלֹא יָמוּתוּ, אוֹ שִׁירָא מֵעֲנֵשׁ שֶׁל גּוֹפוֹ
 אוֹ שֶׁל מָמוֹנוֹ, וְעַל כֵּן יִרָא מִמֶּנּוּ תָמִיד. נִמְצְאָת
 הִירְאָה שֶׁהוּא יִרָא מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שֵׁם
 אוֹתָהּ לְעֵקֶר. יֵשׁ אָדָם שֶׁפּוֹחַד מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מִשׁוּם שֶׁפּוֹחַד מֵעֲנֵשׁ אוֹתוֹ הָעוֹלָם וּמֵעֲנֵשׁ
 הַגִּיהֵנִם. שְׁנַיִ אֵלֶּה לֹא עֵקֶר שֶׁל יִרְאָה הֵם
 וְהַשְּׂרֵשׁ שֶׁלוֹ.

הִירְאָה שֶׁהִיא עֵקֶר, שֶׁאָדָם יִירָא מִרְבוּנוֹ מִשׁוּם
 שֶׁהוּא גָדוֹל וְשִׁלִּיט, עֵקֶר וְשֵׂרֵשׁ שֶׁל כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, וְהַכֹּל לְפָנָיו כְּלֹא חֲשׁוּבִים, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (דניאל ד) וְכֹל דִּירֵי הָאָרֶץ כְּאִינָם חֲשׁוּבִים,
 וְלָשִׁים אֶת רְצוֹנוֹ בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם שֶׁנִּקְרָא יִרְאָה.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, אוֹי אִם אָמַר, וְאוֹי אִם
 לֹא אָמַר. אִם אָמַר – יִדְעוּ הַרְשָׁעִים אֵיךְ

יַעֲבֹדוּ אֶת רַבּוֹנָם. אִם לֹא אָמַר – יֵאבְדוּ הַחֲבָרִים
 אֶת הַדָּבָר הַזֶּה. בְּמָקוֹם שְׁשׂוּרָה יִרְאֶה קְדוּשָׁה,
 מִלְּפָנֶיהָ יֵשׁ יִרְאֶה רְעָה שְׁמִלְקָה וּמִכָּה וּמִקְטָרְגָת,
 וְהִיא הִרְצוּעָה לְהִלְקוֹת אֶת הַרְשָׁעִים, וּמִי שְׁפוּחַד
 בְּגִלְל עֲנֵשׁ הַמְלָקוֹת וְהַקְטָרוּג כְּמוֹ שְׁנַתְבְּאָר, לֹא
 שׂוּרָה עָלָיו אוֹתָהּ יִרְאֵת ה' שְׁנִקְרֵאת יִרְאֵת ה'
 לְחַיִּים. אֲלֵא מִי שׂוּרָה עָלָיו? הִיִּרְאֶה הַרְעָה הַהִיא.
 וְנִמְצָא שְׁשׂוּרָה עָלָיו הִרְצוּעָה הַהִיא, יִרְאֶה רְעָה
 וְלֹא יִרְאֵת ה'.

וּמִשׁוּם כֵּן הַמָּקוֹם שְׁנִקְרֵא יִרְאֵת ה' נִקְרֵא
 רֵאשִׁית דַּעַת, וְעַל כֵּן נִכְלָלָת כְּאֵן
 הַמְצוּוֹה הַזֶּה, וְזֶה הָעֵקֶר וְהִיסוּד לְכָל שְׂאָר
 הַמְצוּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. מִי שְׁשׂוּמֵר הִיִּרְאֶה הַזֶּה –
 שׂוּמֵר הַכֹּל. לֹא שׂוּמֵר יִרְאֶה – לֹא שׂוּמֵר אֶת
 מְצוּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁהָרִי זֶה הַשַּׁעַר שֶׁל הַכֹּל. וּמִשׁוּם
 כֵּן כְּתוּב בְּרֵאשִׁית, שְׁהִיא יִרְאֶה, בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת
 הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. שְׁמִי שְׁעוֹבֵר עַל זֶה, עוֹבֵר עַל
 מְצוּוֹת הַתּוֹרָה. וְעֲנֵשׁוּ שֶׁל מִי שְׁעוֹבֵר עַל זֶה –
 הִרְצוּעָה הַרְעָה הַזֶּה מְלָקָה אוֹתוֹ, וְהִינּוּ וְהָאָרֶץ
 הִיִּתָּה תִּהְיֶה וּבִהּוּ וְחִשְׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ
 אֱלֹהִים. הִנֵּה אֵלוֹ אַרְבָּעָה עֲנָשִׁים לְהַעֲנִישׁ בָּהֶם
 אֶת הַרְשָׁעִים.

תהו - זה חֲנֻק, שְׁכָתוּב (ישעיה לד) קו תהו, (זכריה ב) חֶבֶל מִדָּה. בהו - זו סְקִילָה, אֲבָנִים הַמְשַׁקְעוֹת בְּתוֹךְ הַתְּהוֹם הַגָּדוֹל לַעֲנֹשׁ אֶת הָרְשָׁעִים. וְחֲשֶׁךְ - זו שְׁרָפָה, שְׁכָתוּב (דברים ה) וַיְהִי כְשֶׁמְעַכֵּם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֲשֶׁךְ, (שם ד) וַהֲרַר בְּעַר בְּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם חֲשֶׁךְ וְכוּ'. וְזוֹ הָאֵשׁ הַחֲזָקָה שֶׁעַל רָאשֵׁי הָרְשָׁעִים מִתְחִילָה לְשׂוֹרֵף אוֹתָם. וְרוּחַ - זה הָרֵג בְּסִיף. רוּחַ סְעָרָה, חָרַב שְׁנוּנָה מְלַהֶטֶת בוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ג) וְאֵת לְהַט הַחָרֶב הַמֵּתֵהֶפֶכֶת, וְנִקְרְאת רוּחַ. הַעֲנֹשׁ הַזֶּה לְמִי שֶׁיַּעֲבֹר עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה. וְאַחַר כָּתוּב יִרְאֶה רְאִשִׁית, שֶׁהִיא הַכֶּלֶל שֶׁל הַכֹּל. מִכָּאן וְהִלָּאָה שְׂאֵר מִצְוֹת הַתּוֹרָה.

מִצְוָה שְׁנִיָּה - זוּהִי מִצְוָה שֶׁמִּצְוָה שֶׁל יִרְאֶה נֶאֱחָזָה בָּהּ וְלֹא יוֹצֵאת מִמֶּנָּה לְעוֹלָמִים, וְהִיא אֶהְבִּיָּה. שְׂאָדָם יֵאֵהֵב אֶת רְבוּנוֹ אֶהְבֵּה שְׁלָמָה. וּמָה הִיא אֶהְבֵּה שְׁלָמָה? זוֹ אֶהְבֵּה רַבָּה, שְׁכָתוּב (שם יז) הַתְּהִלָּךְ לְפָנַי וַיְהִי תָמִים, שְׁלָם בְּאֶהְבֵּה. וְזֶהוּ שְׁכָתוּב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר. זוֹ אֶהְבֵּה שְׁלָמָה שֶׁנִּקְרְאת אֶהְבֵּה רַבָּה. וְכָאן הִיא הַמִּצְוָה שְׂאָדָם יֵאֵהֵב אֶת רְבוּנוֹ כְּרֵאוּי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא, אֶהְבֵּה בְּשִׁלְמוֹת אָנִי
שְׁמַעְתִּי בְּזֵה. אָמַר לוֹ, אָמַר, בְּנִי, לִפְנֵי רַבִּי
פִּינְחָס, שְׁהָרִי הוּא עוֹמֵד בַּדְּרָגָה הַזֹּו. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, אֶהְבֵּה רַבָּה הִינּוּ אֶהְבֵּה שְׁלָמָה בְּשִׁלְמוֹת
שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים, וְאִם אֵין נִכְלָלֶת בְּשְׁנֵי צְדָדִים –
אֵינָה אֶהְבֵּה כְּרָאוּי בְּשִׁלְמוֹת.

וְעַל כֵּן שְׁנִינוּ, לְשְׁנֵי צְדָדִים נִפְרְדַת הָאֶהְבָּה,
אֶהְבֵּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. יֵשׁ מִי שְׁאוּהֵב
אוֹתוֹ מִתּוֹךְ שְׁיֵשׁ לוֹ עֶשֶׂר, אַרְבֶּי יָמִים, בָּנִים
סְבִיבוֹ, שׁוֹלֵט עַל שׁוֹנְאָיו, דְּרַכְיוֹ מִתְקַנּוֹת לוֹ,
וּמִתּוֹךְ כֶּךָ אוֹהֵב אוֹתוֹ. וְאִם לָזֶה יִתְהַפֵּךְ וַיִּחְזִיר
עָלָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גְּלָגוּל שֶׁל דִּין קָשָׁה –
יִשְׁנָא אוֹתוֹ וְלֹא יֶאֱהֵב אוֹתוֹ כָּלֵל, וּבִגְלָל כֶּךָ
אֶהְבֵּה זֹו אֵינָה אֶהְבֵּה שְׁיֵשׁ לָהּ עֶקֶר.

אֶהְבֵּה שְׁנִקְרָאת שְׁלָמָה, הֵהוּא שְׁהִיָּה בְּשְׁנֵי
הַצְּדָדִים – בֵּין בְּדִין בֵּין בְּחֶסֶד. וְתִקּוֹן
דְּרַכּוֹ שְׁאוּהֵב אֶת רַבּוֹנוֹ, כְּמוֹ שְׁשְׁנִינוּ, אֶפְלוּ
שְׁנוּטֵל אֶת נִשְׁמַתָּךְ מִמֶּךָ. זֹו הִיא אֶהְבֵּה שְׁלָמָה
בְּשְׁנֵי צְדָדִים. וְעַל כֵּן הָאוֹר שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית
יִצָּא וְאַחַר כֶּךָ נִגְנֵז. כְּשֶׁנִּגְנֵז, יִצָּא דִּין קָשָׁה,
וְנִכְלָלוּ שְׁנֵי הַצְּדָדִים יַחַד, שְׁתִּהְיֶה שְׁלְמוֹת
הָאֶהְבָּה כְּרָאוּי.

נְטִילוּ רַבִּי שְׁמֵעוֹן וּנְשָׁקוּ. בָּא רַבִּי פִּינְחָס וּנְשָׁקוּ
 וּבִרְכוּ, וְאָמַר, בּוֹדְאֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שְׁלַחְנִי לְכָאן. זֶה הוּא אוֹר אוֹר קֶטֶן שְׁאָמְרוּ לִי שֶׁנִּכְלַל
 בְּבֵיתִי וְאַחַר כֵּן מֵאִיר לְכֹל הָעוֹלָם. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, בּוֹדְאֵי לֹא צָרִיךְ לְשַׁכַּח יְרָאָה בְּכֹל
 הַמְצוּוֹת, כֹּל שֶׁכֵּן בַּמְצוּהָ הַזֹּאת צָרִיךְ יְרָאָה
 לְהִתְדַבֵּק בָּזֶה. אֵיךְ מִתְדַבֵּק? הָאֵהָבָה הִיא בְּצַד
 אֶחָד טוֹב, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר שְׁנוֹתַן עֶשֶׂר וְטוֹב, אַךְ
 שֶׁל חַיִּים, בְּנִים וּמְזוֹנוֹת, אִזְ צָרִיךְ לְעוֹרֵר יְרָאָה
 וְלִפְחַד שְׁלֹא יִגְרַם הַחֵטָא. וְעַל זֶה כָּתוּב (משלי כח)
 אֲשֶׁרִי אָדָם מִפְּחַד תָּמִיד, מִשּׁוֹם שְׁזֵה כּוֹלֵל
 יְרָאָה בְּאֵהָבָה.

וְכִי צָרִיךְ בְּצַד הָאֶחָד שֶׁל הַדִּין הַקָּשֶׁה לְעוֹרֵר בּוֹ
 יְרָאָה. כְּשֶׁרוֹאֵה שֶׁהַדִּין הַקָּשֶׁה שׁוֹרֵה עָלָיו,
 אִזְ יְעוֹרֵר יְרָאָה וַיִּפְחַד מִרְבוּנוֹ כְּרֹאֵי וְלֹא יִקְשֶׁה
 לְבוֹ. וְעַל זֶה כָּתוּב (סו) וּמִקְשָׁה לְבוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה,
 בְּאוֹתוֹ הַצַּד הָאֶחָד שֶׁנִּקְרָא רָעָה. נִמְצְאָת שִׁירָאָה
 שֶׁנֶּאֱחָזָה בְּשְׁנֵי צַדִּים וְנִכְלַלְתָּ מֵהֶם, וְזוֹהִי אֵהָבָה
 שְׁלֵמָה כְּרֹאֵי.

מְצוּוֹה שְׁלִישִׁית - לְדַעַת שְׁיֵשׁ אֱלוֹהֵי גָדוֹל
 וְשְׁלִיט בְּעוֹלָם, וְלִיַּחַד אוֹתוֹ בְּכֹל יוֹם
 יַחַד כְּרֹאֵי בְּאוֹתָם שֶׁשֶׁת הַצַּדִּים הָעֲלִיוֹנִים,

וְלַעֲשׂוֹת אוֹתָם יַחֲוֹד אֶחָד בְּשֵׁשׁ הַתְּבוּת שֶׁל
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְלִכְוֹן רְצוֹן לְמַעְלָה עִמָּהֶם. וְעַל כֵּן
 צָרִיךְ "אֶחָד" לְהֶאָרִיךְ אוֹתוֹ [נ"א בְּשֵׁשׁ] בְּשֵׁשׁ
 תְּבוּת, וְזֶהוּ שְׁכָתוּב יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
 אֶל מְקוֹם אֶחָד. יִתְפַּנְּסוּ הַדְּרָגוֹת שֶׁתַּחַת הַשָּׁמַיִם
 שֶׁתֵּאָחֲזוּ בָּהֶן יִרְאֶה לְהִיּוֹת בְּשִׁלְמוֹת לְשִׁשָּׁה
 צְדָדִים כְּרֵאוּי. וְעַם כָּל זֶה, בְּאוֹתוֹ הַיַּחֲוֹד צָרִיךְ
 לְקַשֵּׁר בּוֹ יִרְאֶה, שֶׁצָּרִיךְ לְהֶאָרִיךְ בְּדִל"ת שֶׁל
 אֶחָד, שְׁדִל"ת שֶׁל אֶחָד גְּדוּלָה. וְהֵינּוּ שְׁכָתוּב
 וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה, שֶׁתִּרְאֶה וְתִתְקַשֵּׁר דִּל"ת, שֶׁהִיא
 יִבְשָׁה, בְּאוֹתוֹ הַיַּחֲוֹד.

וְאַחֲרַי שְׁנִקְשְׁרָה שֵׁם לְמַעְלָה, צָרִיךְ לְקַשֵּׁר אוֹתָהּ
 לְמִטָּה עִם אוֹכְלוּסִיָּה בְּשִׁשָּׁה צְדָדִים
 הָאַחֲרִים שֶׁלְמִטָּה, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
 וָעֶד, שֵׁישׁ בּוֹ שֵׁשׁ תְּבוּת אַחֲרוֹת שֶׁל הַיַּחֲוֹד. וְאִז,
 מֵה שֶׁהִיָּתָה יִבְשָׁה, נִעְשְׂתָה אֶרֶץ לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת
 וְאָבִים וְלִנְטַע אֵילָנוֹת. וְהֵינּוּ מֵה שְׁכָתוּב וַיִּקְרָא
 אֱלֹהִים לְיִבְשָׁה אֶרֶץ, בְּאוֹתוֹ הַיַּחֲוֹד שֶׁלְמִטָּה אֶרֶץ,
 רְצוֹן שָׁלֵם כְּרֵאוּי. וְעַל כֵּן כִּי טוֹב כִּי טוֹב פְּעַמִּים.
 יַחֲוֹד אֶחָד עֲלִיּוֹן וַיַּחֲוֹד אֶחָד תַּחְתּוֹן. כִּיּוֹן שֶׁנֶּאֱחָז
 בְּשֵׁנֵי צְדָדִים, מִכָּאן וְהִלָּאָה תִּדְשָׂא הָאֶרֶץ דְּשָׂא.
 הַתְּתַקְנָה לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְאָבִים כְּרֵאוּי.

מִצְוָה רְבִיעִית – לְדַעַת שְׁה' הוּא הָאֱלֹהִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ד) וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים. וְשִׁפְלַל הַשֵּׁם שֶׁל אֱלֹהִים בְּשֵׁם שֶׁל יי', לְדַעַת שֶׁהֵם אֶחָד וְאֵין בָּהֶם פְּרוּד. וְהֵינּוּ סוּד הַכְּתוּב יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ, שֶׁיְהִיוּ שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת אֶחָד בְּלִי פְרוּד כָּלֵל, שֶׁיִּפְלַל מְאֹרֶת חֹסֵר בְּשֵׁם שֶׁל שָׁמַיִם [נ"א שְׁרָשׁוּם] שֶׁהֵם אֶחָד וְאֵין בָּהֶם פְּרוּד. אֹר שְׁחֹר בְּאֹר לְבָן אֵין בָּהֶם פְּרוּד, וְהַכֵּל [דְּבַר] אֶחָד. וְזֶה הוּא עֲנַן הַלְבָן שֶׁל הַיּוֹם וְעֲנַן שֶׁל אֵשׁ בְּלִילָה, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה, וַיִּתְתְּקֵנוּ זֶה עִם זֶה לְהָאִיר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ.

וְזֶהוּ הַחֲטָא שֶׁל הַנְּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי הַהוּא – חֵבֵר לְמִטָּה וְהַפְּרִיד לְמַעְלָה, וּמִשׁוּם כֶּף גָּרָם מֵה שְׁגָרָם לְעוֹלָם, מִשׁוּם שֶׁצָּרִיף לְהַפְּרִיד לְמִטָּה וּלְחֵבֵר לְמַעְלָה. וְאֹר שְׁחֹר צָרִיף לְהֶאֱחֹז לְמַעְלָה בְּחִבּוּר אֶחָד, וְלְהֶאֱחֹז אַחַר כֶּף בְּאוּכְלוּסִיָּה בְּיַחְוָדָה וְלְהַפְּרִיד אוֹתָהּ מִן הַצַּד הָרַע. וְעַם כָּל זֶה צָרִיף לְדַעַת שֶׁאֱלֹהִים ה' הַכֵּל אֶחָד בְּלִי פְרוּד. ה' הוּא הָאֱלֹהִים. וּכְשִׁידַע אָדָם שֶׁהַכֵּל אֶחָד וְלֹא

יְשִׁים פְּרוּד, אֶפְלוּ אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר יִסְתַּלַּק מִן
הָעוֹלָם וְלֹא יִמָּשֵׁךְ לְמַטָּה.

וְהֵינּוּ סוּד הַכְּתוּב וְהֵיוּ לְמֵאֲרוֹת. שֶׁהֵנָּה הַקְּלָפָה
עוֹלָה אַחֵר הַמַּח. הַמַּח אֹר. הַצַּד הָאֲחֵר
מָוֹת. אֹר בְּחִבּוּר שֶׁל אוֹתִיּוֹת. מָוֹת בְּפִרּוּד.
וּכְשֶׁהָאֹר הַזֶּה מִסְתַּלַּק מִשָּׁם, מִתְחַבֵּר בְּאוֹתִיּוֹת
מָוֹת שֶׁל פְּרוּד. מֵהָאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ הַתְּחִילָה חֲנוּה
וְגִרְמָה רַע עַל הָעוֹלָם, כְּכַתוּב (בראשית ג) וַתֵּרָא
הָאִשָּׁה כִּי טוֹב. הַחֲזִירָה הָאוֹתִיּוֹת לְמִפְרַע וְנִשְׂאָר
מ"ו, וְהֵם הִלְכוּ וְנִטְלוּ הָאוֹת תִּי"ו עִמָּם, וְגִרְמָה
מָוֹת עַל הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וַתֵּרָא. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, אָבִיא, הָרִי לְמִדְנֵו מ"ם נִשְׂאָרָה יְחִידָה.
וְא"ו שֶׁהִיא חַיִּים, תָּמִיד מִתְהַפֶּכֶת וְהוֹלֶכֶת
וְנוֹטֶלֶת תִּי"ו, שֶׁכְּתוּב וַתִּקַּח וַתִּתֵּן. וְנִשְׁלָמָה
הַתְּבָה הַזֹּאת וְהִתְחַבְּרוּ הָאוֹתִיּוֹת. אָמַר לוֹ, בְּרוּךְ
אַתָּה בְּנֵי, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ הַדְּבָר הַזֶּה.

סדר הלימוד ליום ה תשרי [יום 5 בשנה]

מִצְוָה חֲמִישִׁית – כְּתוּב יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ
חַיָּה. בְּפִסּוּק הַזֶּה יֵשׁ שְׁלֹשׁ מִצְוֹת: אַחַת
לְעֵסֶק בַּתּוֹרָה, וְאַחַת לְהִתְעַסֵּק בְּפִרְיָהּ וּרְבִיָּהּ,
וְאַחַת לְמוֹל לְשִׁמוֹנָה יָמִים וּלְהַעֲבִיר מִשָּׁם

הַעֲרָלָה. לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וּלְהַשְׁתַּדֵּל בָּהּ וּלְהַגְדִּילָהּ
בְּכָל יוֹם לְתַקֵּן אֶת נַפְשׁוֹ וּרְחוּחוֹ.

שְׂבִיּוֹן שְׂאֵדָם מִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, הוּא נִתְקַן
בְּנִשְׁמָה אַחֲרַת קְדוּשָׁה, שְׂכַתוֹב שְׂרָץ
נֶפֶשׁ חַיָּה. הַנֶּפֶשׁ שֶׁל הַחַיָּה הַקְּדוּשָׁה הִיא.
שְׂכַאֲשֵׁר אֵין אָדָם מִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, אֵין לוֹ נֶפֶשׁ
קְדוּשָׁה, וְהַקְּדוּשָׁה שְׁלֹמְעֵלָה אֵינָה שׁוֹרָה עָלָיו.
וְכַאֲשֵׁר מִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, בְּאוֹתוֹ הַדְּבוּר שֶׁהוּא
מְבַרֵּר בָּהּ, הוּא זוֹכֵה לְנֶפֶשׁ הַחַיָּה הִיא וּלְהִיּוֹת
כְּמוֹ מְלֹאכִים קְדוּשִׁים, שְׂכַתוֹב (תהלים קג) בְּרָכוּ ה'
מְלֹאכָיו. אֵלוֹ הֵם שְׂמִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה שְׂנִקְרָאִים
מְלֹאכָיו בְּאֶרֶץ.

וְזֶהוּ שְׂכַתוֹב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאֶרֶץ. זֶה בְּעוֹלָם
הַזֶּה. וּבְאוֹתוֹ הָעוֹלָם שְׂנִינוּ, שְׂעַתִּיד
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת לָהֶם כְּנֶפֶסִים כְּנִשְׂרִים
וְשִׂישׁוּטוֹ בְּכָל הָעוֹלָם, שְׂכַתוֹב (ישעיה מ) וְקוֹי ה'
יַחְלִיפוּ כַח יַעֲלוּ אֶבֶר כְּנִשְׂרִים. וְהִינוּ מֵה שְׂכַתוֹב
וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאֶרֶץ – זו הַתּוֹרָה שְׂנִקְרָאת
מִים, יִשְׂרָצוּ וְיִוְצִיאוּ שְׂרָץ שֶׁל נֶפֶשׁ חַיָּה
מִהַמְּקוֹם שֶׁל הַחַיָּה הִיא יִמְשְׁכוּ אוֹתָהּ לְמַטָּה,
כְּמוֹ שְׂנַתְבָּאֵר. וְעַל כֵּן אָמַר דָּוִד (תהלים נא) לֵב

טְהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, לְעֶסֶק בְּתוֹרָה, וְאִזּוּ – וְרוּחַ
נִכּוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי.

מִצְוָה שְׁשִׁית – לְהִתְעַסֵּק בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה. שְׁפֹל מִי
שֶׁמֵתְעַסֵּק בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, גֹּרֵם לְנִהַר
הֵהוּא לְהִיּוֹת נוֹבֵעַ תָּמִיד וְלֹא יִפְסְקוּ מִיָּמָיו. וְהֵיטֵב
מִתְמַלֵּא בְּכָל הַצְדָדִים. וּנְשָׁמוֹת חֲדָשׁוֹת
מִתְחַדְּשׁוֹת וְיוֹצְאוֹת מֵאוֹתוֹ הָאֵילָן, וְצִבְאוֹת רַבִּים
מִתְגַּדְּלִים לְמַעַלָּה עִם אוֹתָם הַנְּשָׁמוֹת. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (בראשית א) יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה. זֶה
בְּרִית הַקֶּדֶשׁ, הַנִּהַר שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא, וְהַמַּיִם שֶׁלוֹ
מִתְרַבֵּים וְשׁוֹרְצִים שְׂרָץ וְהַתְּרַבּוֹת שֶׁל נְשָׁמוֹתוֹ
לְחַיָּה הֵיחָא.

וּבְאוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּכְנָסוֹת לְחַיָּה הֵיחָא, יוֹצְאִים
כְּמָה עוֹפוֹת שְׁפוֹרְחִים וְטָסִים בְּכָל
הָעוֹלָם. וְכֹאֲשֶׁר הַנְּשָׁמָה יוֹצֵאת אֶל הָעוֹלָם הַזֶּה,
הָעוֹף הֵהוּא שְׁפוֹרַח וְיוֹצֵא עִם הַנְּשָׁמָה הַזֹּאת,
מֵאוֹתוֹ הָעֵץ יוֹצֵא עִמּוֹ. כְּמָה יוֹצְאִים עִם כָּל
נְשָׁמָה וְנְשָׁמָה? שְׁנַיִם, אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד
מִשְׂמָאל. אִם הוּא זוֹכָה – הֵם שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ,
שְׁכָתוֹב (תהלים צא) כִּי מִלְּאֲכִיו יִצְוָה לָךְ. וְאִם לֹא –
הֵם מְקַטְרְגִים עָלָיו.

אָמַר רַבִּי פִּינְחָס, שְׁלֹשָׁה הֵם שְׁעוּמַדִּים
 אֲפוּטְרוּפוּסִים עַל הָאָדָם כְּשֶׁהוּא זוֹכֶה,
 שְׁכָתוּב (איוב לג) אִם יֵשׁ עָלָיו מְלֶאֶךְ מְלִיץ אֶחָד מִנִּי
 אֶלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ. אִם יֵשׁ עָלָיו מְלֶאֶךְ הַנְּהָה
 אֶחָד. מְלִיץ – שְׁנַיִם. אֶחָד מִנִּי אֶלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם
 יִשְׂרוּ – הַנְּהָה שְׁלֹשָׁה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן חַמְשָׁה,
 שְׁכָתוּב יוֹתֵר, וַיִּחַנְּנוּ וַיֹּאמְרוּ. וַיִּחַנְּנוּ – אֶחָד.
 וַיֹּאמְרוּ – שְׁנַיִם. אָמַר לוֹ, לֹא כָכָה, אֶלֶּא וַיִּחַנְּנוּ זֶה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָדוֹ, שֶׁהָרִי אֵין רְשׁוּת לְאַחֵר
 אֶלֶּא לוֹ.

אָמַר לוֹ, יָפָה אָמַרְתָּ, וּמִי שֶׁנִּמְנַע מִפְּרִיָּה וּרְבִיָּה,
 כְּכִיכּוֹל מִמַּעִיט אֶת הַדָּמוֹת שְׁכוּלְלַת אֶת
 כָּל הַדְּמִיּוֹת, וְגוֹרֵם לְאוֹתוֹ הַנְּהָר שְׁאֵין שׁוֹפְעִים
 מִימּוֹ, וּפּוֹגֵם אֶת הַבְּרִית הַקְּדוֹשׁ בְּכָל הַצְּדָדִים,
 וְעָלָיו כָּתוּב (ישעיה סו) וַיִּצְאוּ וַראוּ בַּפְּגָרִי הָאֲנָשִׁים
 הַפְּשָׁעִים בִּי. בִּי וְדַאי זֶה לַגּוֹף, וְאֵין נִשְׁמַתוֹ
 נִכְנָסֶת לַפְּרָגוֹד כָּלֵל, וְהוּא נִטְרָד מֵאוֹתוֹ הָעוֹלָם.
 מִצְּדָה שְׁבִיעִית – לְמוֹל לְשִׁמְנָה יָמִים וּלְהַעֲבִיר
 אֶת זְהֵמַת הָעֶרְלָה, מִשׁוּם שֶׁהַחֲזִיהָ הִיא
 הִיא הַדְּרָגָה הַשְּׁמִינִית לְכָל הַדְּרָגוֹת, וְהַנֶּפֶשׁ
 הִיא שְׁפוּרַחַת מִמֶּנָּה צְרִיכָה לְהִרְאוֹת לַפְּנִיָּה
 לְשִׁמְנָה יָמִים כְּמוֹ שֶׁהִיא דְרָגָה שְׁמִינִית, וְאִזּוֹ וְדַאי

תיקון הבללי

קודם אמירת תהלים ביום חול אומרים זה:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּנְהִי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי
אֲבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּדוֹד עֶבְדוֹ וּבִזְרָעוֹ אַחֲרָיו
וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת שֶׁתַּפֵּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא בְּאֵלּוֹ אֲמָרֵם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וַיַּעֲמֵד לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי
תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּתֵיהֶם וְאוֹתֵייתֵיהֶם וּנְקֻדוֹתֵיהֶם
וּמַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם מְרֵאשֵׁי תְבוּת
וּמִסּוֹפֵי תְבוּת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
וּלְזַמֵּר עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹכְבִים
אֶת הַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אִשֶׁת גְּעוּרִים עִם דּוֹדָהּ
בְּאַהֲבָה וְאַחֻוּהַ וְרַעוּת וּמִשֵּׁם יִמְשֵׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה לְמַהְרָנוּ מֵעוֹנוֹתֵינוּ וּלְסִלּוֹחַ חַטָּאתֵינוּ
וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסְּלַחַת לְדָוִד שֶׁאָמַר מִזְמוֹרִים אֵלּוֹ
לְפָנֶיךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם יְהוָה יֵאֱהוּנְהִי הַעֲבִיר חַטָּאתֶךָ
לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה קִדְמָה זְמַנְנוּ עַד
מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ בְּאִפֵּן שְׁנוֹכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ.
וּזְכוּת דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יִגַּן עָלֵינוּ וּבְעֵדְנוּ
שֶׁתֹּארוּךְ אַפְּךָ עַד שׁוּבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ

וּמֵאוֹצֵר מִתַּנַּת חַנּוּם חֲנָנוּ כְּדַכְתִּיב וְחַנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר אָחַן
 וְרַחֲמֵתִי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֵׁם שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ
 שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי נִזְכָּה לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ
 אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׁבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אַמִּירַת
 תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבַצְלַת הַשְּׁרוּן וְלִשִׁיר בְּקוֹל נְעִים
 בְּגִילַת וְרִנָּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתֵּן לָהּ הוֹד וְהָדָר בְּבֵית
 אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה:

הַרְיֵנִי מִזְמֵן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
 לֵשֶׁם יַחֲוֹד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינָתָה בְּדַחִילוֹ
 וְרַחֲמֵנוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טוב לומר זאת קודם אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּאִמִּירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים אֵלוֹ
 לְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וּלְכָל
 הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרַת קְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
 הַמָּה, וּבְפֶרֶט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה רַבְּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּינְאָ שְׁגֵלָה תִּקְוֵן זֶה זְכוּתָם
 יִגַּן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

לְבוֹ נְרַנְנָה לִיהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ:
 נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל
 גָּדוֹל יְהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ וּמְלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

מִזַּ « מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמַרְנֵי אֵל כִּי־חֲסִיתִי בְךָ: » אֲמַרְתָּ
 לִיהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ, אֲדַנֵּי אֶתָּה, טוֹבֵתִי בַל־עֲלִידָה:

ג לקדושים אשר-בארץ המה, ואדירי, כל-חפציהם-בם:
 ד ירבו עצבותם, אחר מהרו, בל-אסוף נספיהם מדם,
 ובל-אשא את-שמותם על-שפתי: ה יהוה-יאהדונהי
 מנת-חלקי וכוסי, אתה תומיך גורלי: ו חבלים נפלו-לי
 בנעמים, אף-נחלת שפרה עלי: ז אברך את-יהוה-יאהדונהי
 יאהדונהי אשר יעצני, אף-לילות יסרוני כליותי: ח שויתי
 יהוה-יאהדונהי לנגדי תמיד, כי מימיני בל-אמוט: ט לכן
 שמח לבי ויגל כבודי, אף-בשרי ישפן לבטח: י כי
 לא-תעזב נפשי לשאול, לא-תתן חסידך חסידך כ' לראות
 שחת: יא תודיעני ארח חיים, שבע שמחות את-פניך,
 נעמות בימיך נצח:

לב « לדוד משכיל, אשרי נשוי-פשע, כסוי חטאה:
 ב אשרי-אדם לא יחשב יהוה-יאהדונהי לו עון,
 ואין ברוחו רמיה: ג כי-החרשתי בלו עצמי, בשאגתי
 כל-היום: ד כי יומם ולילה תכבד עלי ידה, נהפך
 לשדי, בחרבני קיץ סלה: ה חטאתי אודיעך, ועוני
 לא-כסיתי, אמרתי אודה עלי פשעי ליהוה-יאהדונהי,
 ואתה נשאת עון חטאתי סלה: ו על-זאת יתפלל
 כל-חסיד אליך לעת מצא, רק לשטף מים רבים אליו
 לא יגיעו: ז אתה סתר לי, מצר תצרני, רני פלט
 תסובבני סלה: ח אשכילה, ואורך בדרך-זו תלה,

אִיעֲצָה עָלַיךְ עֵינַי: ט אֶל-תְּהִי כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הַבּוּן,
 בְּמַתְגַּי וְרָסֵן עֲדִיו לְבָלוּם, בַּל קָרַב אֵלַיךְ: י רַבִּים
 מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בִּיהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי חֶסֶד
 יְסוּבְכֶנּוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי, וְגִילוּ צְדִיקִים,
 וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא « לְמַנְצַח מְזִמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-דָּל,
 בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי: ג יְהוָה
 יֵאֱהוּדוּנְהִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֶׁר יֵאֱשֶׁר כִּי בְּאֶרֶץ, וְאֶל-
 תְּתַנְּהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו: ד יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי יִסְעֲדֵנּוּ עַל-עֵרֶשׁ
 דָּוִי, כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֶתָּה בְּחַלְיוֹ: ה אֲנִי-אִמַּרְתִּי יְהוָה
 יֵאֱהוּדוּנְהִי חַנּוּנִי, רַפְּאָה נַפְשִׁי כִּי-חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֵאֱמְרוּ
 רַע לִי, מִתִּי יָמוּת וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֵאוֹת, שְׂוֹא
 יִדְבַּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אָוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יִדְבַּר: ח יַחַד עָלַי
 יִתְלַחֲשׂוּ כָּל-שֹׁנְאֵי, עָלַי יַחֲשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר-כְּלִיעַל
 יֵצוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לְאִי-וֹסֵף לְקוּם: י גַּם-אִישׁ שְׁלוּמִי
 אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב:
 יא וְאַתָּה יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי חַנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָּהֶם:
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפַצְתָּ בִּי, כִּי לֹא-יִרְעַע אוֹיְבֵי עָלַי:
 יג וְאִנִּי בְּתַמִּי תִּמְכָּתָּה בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ
 יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
 אָמֵן וְאָמֵן:

מב « לְמַנְצַח מִשְׁפִּיל, לְבְנֵי-קָרַח: ב פֶּאִיל תְּעָרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם, בֵּן נַפְשֵׁי תְעָרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
 ג צְמָאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חוּ, מְתֵי אָבּוּא וְאֲרָאָה
 פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיתְהָלִי דְמַעְתִּי לְחַם יוֹמָם וְלַיְלָה,
 בְּאִמְרַי אֵלִי כָּל-הַיּוֹם, אֵיזָה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלָה אֲזַכְּרָה
 וְאֲשַׁכְּחָה עָלַי נַפְשֵׁי, כִּי אֶעְכַּר בְּסַף, אֲדַדְדִּים עַד-בֵּית
 אֱלֹהִים בְּקוֹל-רְנָה וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוּגְגִי: ו מַה-תִּשְׁתַּחֲוִּי
 נַפְשֵׁי וְתַהֲמֵי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲוַדְנוּ
 יְשׁוּעוֹת פְּנִי: ז אֵלָהִי, עָלַי נַפְשֵׁי תִשְׁתַּחֲוֶה, עַל-בֵּן
 אֲזַכְּרָךְ מֵאֲרִיץ יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים, מֵהַר מְצָעָר: ח תַּהוּם-
 אֶל-תַּהוּם קוֹרָא, לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי
 עֲבְרוּ: ט יוֹמָם יִצְוָה יְהוָה יֵאָדְוֵנִי חֶסֶדּוֹ, וּבְלִילָה
 שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אֲמַרְהָ לְאֵל סְלַעִי,
 לְמָה שְׂכַחְתָּנִי, לְמָה-קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֲץ אֹיִב: יא בְּרִצַּח
 בְּעֲצָמוֹתַי, חֶרְפוֹנֵי צוֹרְרִי, בְּאִמְרָם אֵלִי כָּל-הַיּוֹם אֵיזָה
 אֱלֹהֶיךָ: יב מַה-תִּשְׁתַּחֲוִּי נַפְשֵׁי, וּמַה-תַּהֲמֵי עָלַי,
 הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲוַדְנוּ יְשׁוּעַת, פְּנֵי וְאֵלֵהִי:

נבז « לְמַנְצַח אֶל-תִּשְׁחַת, לְדוֹד מְכַתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל
 וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהִי,
 מִמַּתְקוֹמְמֵי תִשְׁגְּבֵנִי: ג הַצִּילֵנִי מִפְּעֵלֵי אֹוֹן, וּמֵאֲנָשֵׁי
 דְמַיִם הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה אֲרַבּוּ לְנַפְשֵׁי, יִגְוּרוּ עָלַי עֲזִים,

לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־חַטָּאתַי יְהוָה־יֵאָהֳרֹנְהִי: ה בְּלִי־עוֹן
 יִרְצוֹן וַיְכַוְּנֵנוּ, עוֹרָה לְקִרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־
 יֵאָהֳרֹנְהִי אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד
 כָּל־הַגּוֹיִם, אֶל־תִּחַן כָּל־בְּגְדֵי אֹן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרֵב,
 יִהְמוּ כַכָּלֵב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ח הִנֵּה יִבְעוֹן בְּפִיהֶם, חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה־יֵאָהֳרֹנְהִי
 תִשְׁחַק־לָמוֹ, תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֲזוּ אֱלֹהֵי אֲשֻׁמֶרֶת,
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי חֲסֵדוֹ כ, יִקְדַּמְנִי,
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרִי: יב אֶל־תִּהְרָגִם פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עִמִּי,
 הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּגְנֵנוּ אֲדָנָי: יג חַטָּאת־פִּימוֹ,
 דַּבַּר־שִׁפְתֵימוֹ, וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וּמֵאֲלֹהֵי וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ:
 יד כִּלָּה בַחֲמָה, כִּלָּה וַאֲיַנְמוֹ, וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל
 בַּיַּעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה: טו וַיִּשְׁבוּ לְעָרֵב יִהְמוּ כַכָּלֵב,
 וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן יִנְעוֹן כ, לְאָכֵל, אִם־לֹא
 יִשְׁכְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאֶרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסֵדֶךָ,
 כִּי־הִיִּיתַתְּ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוֹס, בְּיוֹם צַר־לִי: יח עֲזוּ אֱלֹהֵי
 אֲזֻמֶּרֶת, כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז « לְמַנְצַח עַל־יְדוּתוֹן יִדִּיתוֹן כ, לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי
 אֶל־אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלָי:
 ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי דַרְשֵׁתִי, יְדֵי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג,
 מֵאַנְהָה הַנַּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה, אֲשִׁיחָה

וּתְתַעַפֵּף רוּחִי סְלָה: ה אַחֲזַתְּ שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה
 נִגְיַנְתִּי בַלְיָלָה, עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי:
 ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי, וְלֹא-יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאִפִּס
 לְנִצָּח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדַר וְדַר: י הִשְׁכַּח חַנוּת אֵל,
 אִם-קָפִץ בָּאֵף רַחֲמָיו סְלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת
 יָמַי עֲלוֹיֹן: יב אֲזַכּוֹר אֲזִכִּיר כ' מַעֲלֵלֵי-יָהּ, כִּי-אֲזַכְּרָה מִקֶּדֶם
 פְּלִאָה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּהּ, וּבְעֵלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בִּקְדֹשׁ דְּרָכָהּ, מִי-אֵל גָּדוֹל כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה
 הָאֵל עֲשֵׂה פְּלִאָה, הוֹדַעְתָּ בְּעַמּוּם עֲזָה: טז גְּאֵלְתָּ בּוֹרוֹעַ
 עַמָּהּ, בְּגִי-יַעֲקֹב וַיִּוֹסֵף סְלָה: יז רְאוּהָ מַיִם אֱלֹהִים, רְאוּהָ
 מַיִם יַחֲלוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תִהְיוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם עֲבוֹת, קוֹל
 נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָהּ בַּגְּלָגַל,
 הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבְל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בְּיָם דְּרָכָהּ,
 וַשְׁבִּילָהּ וּשְׂבִילֶיהָ כ' בְּמַיִם רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נִדְּעוּ:
 כא נַחֲתִת כִּצְאוֹן עַמָּהּ, בִּיד-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ א תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי מְעוֹן אַתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדַר וְדַר: ב בְּמַרְם הָרִים יִלְדוּ, וַתְּחַוֵּל
 אָרֶץ וַתִּבַּל, וּמַעוֹלָם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: ג תָּשַׁב אֲנוֹשׁ
 עַד-דָּבָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְּנֵי-אָדָם: ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים
 בְּעֵינֶיהָ כִּיּוֹם אַתְּמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בַלְיָלָה:

ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציין
 וחלף, לערב ימולל ויבש: ז כִּי־כִלְינוּ בְּאִפְדָּה, וּבְחֻמַּתְךָ
 נִבְהַלְנוּ: ח שְׁתֵּה שֶׁת כ' עֹנֵתִינוּ לְנִגְדֶּךָ, עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר
 פְּנִיךָ: ט כִּי כָל־יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ, כִּלְינוּ שְׁגִינוּ כְּמוֹ־
 הֶגֶה: י יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרֹת
 שְׂמוֹנִים שָׁנָה, וְרֹהֲבִים עִמָּל וְאוֹן, כִּי־גוּ חֵישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עֵז אִפְדָּה, וּכִירְאֲתָךָ עִבְרַתְךָ: יב לְמִנּוֹת יְמֵינוּ
 בֶּן הַדָּעַ, וְנִבְא לְכַב חֻכְמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה־יֵי אֱהִדוּנְהִי
 עֲד־מָתִי, וְהִנַּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בְּבִקֵּר חֲסִדְךָ,
 וְנִרְנְנָה וְנִשְׂמַחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: טו שְׂמַחְנוּ בַּיְמֹת עֲנִיתְנוּ,
 שְׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֵה אֶל־עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּה, וְהַדְרִיךְ
 עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
 יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה א הודו ליהוה־יֵי אֱהִדוּנְהִי קראו בשמו, הודיעו
 בעמים עלילותיו: ב שִׁירֹו־לוֹ זְמֵרו־לוֹ, שִׁיחוּ
 בְּכָל־נְפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב
 מְבַקְשֵׁי יְהוָה־יֵי אֱהִדוּנְהִי: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה־יֵי אֱהִדוּנְהִי וְעֵזוֹ,
 בְּקִשׁוּ פְּנֵיו תָּמִיד: ה זְכְרוּ נְפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה, מִפְּתֵיו
 וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו: ו זֶרַע אֲבָרְהָם עֲבָדוּ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
 ז הוּא יְהוָה־יֵי אֱהִדוּנְהִי אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפְּטָיו:
 ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צוּה לְאַלְפֵי דוֹר: ט אֲשֶׁר בָּרַת

אַתְּ-אַבְרָהָם, וְשִׁבְעָתוֹ לְיִשְׁחָק: י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחַק,
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לְאָמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן,
 חֶבְל נַחֲלַתְכֶם: יב בְּהַיּוֹתֶם מִתִּי מִסְפָּר, כַּמַּעֲט וְגָרִים
 בָּהֶ: יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אַחֵר:
 יד לֹא-הָנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחִי, וּלְנִבְיָאֵי אֶל-תִּרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רָעַב
 עַל-הָאָרֶץ, כָּל-מִטְּהַלְחֵם שָׁבָר: יז שְׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ,
 לְעַבְדְּ נִמְכָר יוֹסֵף: יח עָנּוּ בַּכֶּבֶל רִגְלוֹ רִגְלוֹ כ', בְּרוֹזַל בְּאֵה
 נַפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה בְּאֶדְבָרוֹ, אִמְרַת יְהוָה יאהרונחי
 צִרְפַּתְהוּ: כ שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירְהוּ, מִשְׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ:
 כא שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשְׁל בְּכָל-קִנְיָנוֹ: כב לְאָסֹר שָׂרְיוֹ
 בְּנַפְשׁוֹ, וּזְקִנְיוֹ יַחֲכֶם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפְרַ אֶת-עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו:
 כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ, לְהַתְנַבֵּל בְּעַבְדָּיו: כו שְׁלַח
 מִטְּהַ עַבְדּוֹ, אֶהֱרִן אֲשֶׁר בְּחַר-בּוֹ: כז שָׁמוּ-כֶם דְּבָרֵי
 אֲתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח חֲשֵׁד וַיַּחֲשֵׁד,
 וּלְאֶמְרוֹ אֶת-דְּבָרוֹ דְּבָרָיו כ': כט הִפְךָ אֶת-מִימֵיהֶם לָדָם,
 וַיָּמַת אֶת-דָּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֶרֶץ צִפְרֻדַּיִם, בְּחַדְרֵי
 מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עֶרְב, בְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב גִּתָּן
 גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֶרְצָם: לג וַיָּה, גִּפְנָם
 וַתֵּאֲנָתָם, וַיִּשְׁבַּר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר, וַיָּבֵא אֲרָבָה,

וַיִּלֶק, וְאִין מְסָפֵר: ל^ה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶץ, וַיֹּאכַל
 פְּרֵי אֲדָמָתָם: לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ, רֵאשִׁית לְכָל-
 אוֹנֶם: לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וְאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שְׂמַח מְצֻרִים בְּצִאתָם, פִּי-נֶפֶל פָּחַדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְדָּה, וְאִשׁ, לְהָאִיר לְיָלָה: מ שָׂאֵל וַיִּבְא
 שְׁלֵיו שְׁלוֹ כ', וְלָחֵם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר, וַיּוֹזְבוּ
 מוֹם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קִדְשׁוֹ,
 אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדוֹ: מג וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרִנָּה
 אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים
 יִירָשׁוּ: מה בְּעִבּוֹר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו, וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הִלְלוּיָהּ:

קלו א על נהרות בכל שם ישבנו, גם-פכינו בזכרנו
 אֶת-צִיּוֹן: ב על-עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ, תְּלִינוּ כְּנֹרוֹתֵינוּ:
 ג כִּי שֵׁם שְׂאֵלוֹנוּ שׁוֹבֵינוּ דְבַר־יְשִׁיר, וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמִיחָה,
 שִׁירוֹ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נָשִׁיר אֶת-שִׁיר־יְהוָה־
 יֵהוּדוֹנְהִי, עַל אֲדָמַת נֶכֶר: ה אִם-אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם,
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַק-לְשׁוֹנִי לְחִפִּי, אִם-לֹא אֲזַכְּרֶכִי,
 אִם-לֹא אֲעֲלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמִיחָתִי: ז זָכַר
 יְהוָה־יֵהוּדוֹנְהִי יֵהוּדוֹנְהִי לְבָנֵי אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֲמָרִים
 עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: ח בַּת-כָּבֵד הַשְּׂדוּדָה, אֲשֶׁרִי
 שִׁישְׁלָם-לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלָת לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז
 וְנִפְץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסָּלַע:

קנ « הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ-אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ עֲזוֹ:
 ב הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרֵב גְּדָלוֹ: ג הַלְלוּהוּ
 בְּתַקַּע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַּנִּבְל וּבְנֹר: ד הַלְלוּהוּ בְּתַרְפָּ
 וּמְחֹל, הַלְלוּהוּ בַּמַּנִּים וְעֹגֵב: ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שְׁמַע,
 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהִלֵּל יָהּ,
 הַלְלוּ-יָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יִתֵּן מְצִיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה יֵאָהֳרֹנְהִי
 שְׁבוּת עַמּוֹ. יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת
 צְדִיקִים מִיְהוָה יֵאָהֳרֹנְהִי מְעֹזוֹם בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזֹרֵם
 יְהוָה יֵאָהֳרֹנְהִי וַיַּפְלְטֵם וַיַּפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי
 חָסוּ בוֹ:

רבנונו שֶׁל עוֹלָם, עֵלְת הָעֲלוֹת וְסִפְת כָּל הַסְּבוּת, אֲנִתָּ
 לְעֵלָא, לְעֵלָא מִן כְּלָא, וְלִית לְעֵלָא מִנְּךָ, דְּלִית
 מִחֲשָׁבָה תְּפִיסָא כְּךָ כְּלָל, וְלָךְ דּוּמְיָה תְּהִלָּה, וּמְרָמָם
 עַל כָּל בְּרָכָה וְתְהִלָּה. אוּתְךָ אֲדַרְשׁ, אוּתְךָ אֲבַקֵּשׁ
 שְׁתַּחֲתֵר חֲתִירָה דְּרָךְ כְּבוֹשָׁה מֵאַתְךָ, דְּרָךְ כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, עַד הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת שְׁלִי בְּמִקּוּם שְׁאֲנִי עוֹמֵד,
 כְּפִי אֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, יוֹדַע תְּעֲלוּמוֹת, וּבְדִרְךָ וּנְתִיב הַזֶּה
 תְּאִיר עָלַי אוּרְךָ, לְהַחְזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ
 בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹן מְבַחַר הַכְּרוּאִים,
 לְבִלִי לְחֻשָׁב בְּמִחְשַׁבְתִּי שׁוּם מִחֲשַׁבְתַּי חוּץ וְשׁוּם

מחשבה ובלבול שהוא נגד רצונה, רק לדרך במחשבות
 זכות צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך
 ובתורתך. הט לבי אל עדותיך, ותן לי לב מהור לעבדך
 באמת. ומצולות ים תוציאני לאור גדול חיש קל
 מהרה. תשועת יהוה יאהדונהי כהרף עין, לאור באור
 החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש
 נעורי, הימים שעברו בחשך, להחזירם אל הקדשה,
 ותהיה יציאתי מן העולם כביאתי, בלא חטא. ואזכה
 לחיות בנעם יהוה יאהדונהי ולבקר בהיכלו, בלוי אומר
 כבוד, אמן נצח סלה ועד:

דיני וסדר תפלת הדרך

לעירו או לעיר שרוצה ללון בה,
 דמשם ואילך יאמר אותה בלא
 חתימה. וטוב להסמיק תפלת הדרך
 לברכה אחרת כרי שתהא ברכה
 הסמוכה לחברתה. לכן כשיוצא
 בדרך בשחרית קודם התפלה כגון
 שהוא נחוץ, יאמר ברכת השחר על
 הדרך ויסמיק תפלת הדרך לברכת
 השחר, וביום יאכל איזה פרי ויסמיק
 תפלת הדרך לברכת הפרי, או
 כשמטיל מים יסמוך אותה לברכת
 אשר יצר.

היוצא לדרך מהלך שיעור פרסה
 (שבעים ושתיים דקות) ויותר צריך
 להתפלל תפלת הדרך. אבל אם הוא
 צריך לילך רק פחות ממהלך שיעור
 פרסה, מתפלל בלא שם ומלכות.
 ובמקום סכנה אפילו בפחות ממהלך
 שיעור פרסה צריך להתפלל
 בחתימה בשם ומלכות. תיכף
 כשיוצא מעיבורה של עיר צריך
 להתפלל תפלה זו. ואם שכח מתפלל
 כל זמן שהוא בדרך, ובלבד שלא
 הגיע עדיין תוך פרסה הסמוכה

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שְׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם
 וְתִדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתִסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. (ואם חוזר באותו היום
 יאמר וְתַחְזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב
 בַּדֶּרֶךְ, וְתִשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וְתַתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד
 וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 יֵאֱהוּדְנֵהי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

יש מוסיפים פסוקים אלו לשמירה:

וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ לְדַרְכוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב כִּי אֲשֶׁר רָאִים מַחְנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
 הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵים:

וַיִּסְעוּ וַיְהִי חַמַּת אֱלֹהִים עַל הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהֶם
 וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי
 יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי:

וַיִּבְרַךְ יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי
 פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ: יִשָּׂא יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי פָּנָיו
 אֵלֶיךָ וַיִּשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח מִלְּאֶךָ לְפָנֶיךָ לְשִׁמְרֶךָ בַּדֶּרֶךְ וְלַהֲבִיאֶךָ
 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכְנַתִּי:

הַמְּלֵאךָ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע, יִבְרַךְ אֶת הַנְּעָרִים,
 וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבוֹתַי, אֲבָרְכֵהֶם
 וַיִּצְחָקוּ, וַיִּדְגּוּ לְרוֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

להודות ולהלל את ה' יתברך מביאה לְכָל הישועות.
 כל האומר אותה כל יום יזכה לראות נסים גלויים מבורא עולמים,
 וכל האומר תחנה זו מהלב הופך מיד מדת דין לרחמים.

תפילת הודיה לבורא עולם

מִלְךָ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲדוֹן עוֹלָם, רַבּוֹנוּ
 שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה.

תּוֹדָה שְׂאֲנִי עוֹמֵד/ת כֹּאֵן לְפָנֶיךָ וּמוֹדָה לְךָ.
 וְכֹל מִה שְׂאֲנִי אוֹמֵר יִהְיֶה כֹּאֵן וּכְאֶפֶס לְעֲמַת כִּמָּה שְׂאֲנִי
 בְּאֲמַת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְךָ.

הָרִי עַל הַכֹּל אֲנִי צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְךָ.
 כִּי הַכֹּל מוֹמֵךְ, הַכֹּל נִתַּת לִי בְּחֵן, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.
 תּוֹדָה עַל כָּל הַדְּבָרִים בְּעוֹלָם.

תּוֹדָה עַל רוֹב רַבֵּי רַבּוֹת פְּעֻמִּים שְׁעִזְרַתְּ לִי, תְּמוֹכַת בֵּי,
 הוֹשְׁעַת אוֹתִי הַצֹּלֶת אוֹתִי, שְׂמֹחַת אוֹתִי רִיפַאת אוֹתִי,
 שְׂמֹרַת עָלַי, עוֹדְדַת אוֹתִי, תּוֹדָה שְׂאֲתָה אֶתִּי תְּמִיד.

תּוֹדָה שְׂאֲתָה נוֹתֵן לִי כּוֹחַ לְעֲשׂוֹת מִצְוֹת, כּוֹחַ לְעֲשׂוֹת
 מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכּוֹחַ לְהִתְפַּלֵּל.

תּוֹדָה עַל כָּל הַפְּעֻמִּים שְׁעִזְרַתְּ לִי וְלֹא יָדַעְתִּי לְהַגִּיד לְךָ
 תּוֹדָה.

תּוֹדָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׂאֲתָה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּכֹל רַגַע וְרַגַע.
 תּוֹדָה עַל כָּל גְּשִׁימָה וּגְשִׁימָה שְׂאֲנִי נוֹשֵׁמ/ת.

תודה לך מלך מלכי המלכים, גם על כל הדברים שאין לי.
תודה שקשה לי לפעמים, כי הכל לטובתי אפילו אם לא
תמיד ראיתי שזה לטובתי, עמוק בלב אני יודעת שכל מה
שמגיע ממך הוא הדבר הטוב ביותר עבורי, והוא נעשה
במיחד בשבילי, בהשגחה פרטית מדויקת ומשלמות, כמו
שרך מלך מלכי המלכים יכול לעשות.

תודה שלפעמים קשה לי, כי רק כך אני יודעת להעריך
את הטוב,

כי רק בשנמצאים בחשך אפשר להעריך את האור.

תודה על החיים הנפלאים שנתת לי.

תודה על הדבר הכי קטן שיש לי, כי את הכל אתה נתת
לי ולא אף אחד אחר.

תודה שאתה שומע את התפלות שלי.

בורא עולם! אני מבקש/ת ממך סליחה מעמקי לבי, אם
היו פעמים שלא הערכת את מה שנתת לי, ובמקום לומר
לך תודה, רק התלוננתי.

אני עפר ואפר ואתה אדון כל העולם, אנא אל תרחק
ממני לעולם!!!

מבוסס על פ' הסה"ק יסוד ושרש העבודה (צוּאָה ס' כ"ו)
מצוה גדולה לפרסם ולהפיץ את התפלה הקדושה הזו

תפילה קצרה לאומדה קודם הלימוד

לְשֵׁם יְחִוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ וְכוּ'. עַל
יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאַקְמָא שְׁכִינְתָא מַעְפָּרָא, וְלַעֲלוּי שְׁכִינַת עוֹזְנוֹ אִם
הַבְּנִים שְׁמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל.

הֲרִינִי מְקַשֵּׁר עֲצָמִי בְּלִימוּד הַקְדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל
הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְדוּשׁ
וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלוֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּנֵו. וְעַל יְדֵי זֶה תַתְקִיִים תְּפִילַת דְּוֹד הַמְּלָךְ
עָלוּי הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים ס"א ד' - ה') כִּי הֵייתָ מַחְסֵה לִי מִגְדֵּל
עַז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגוּרָה בְּאֶהְלֵךְ עוֹלָמִים אֶחְסֵה בְּסֶתֶר
כְּנֶפֶךְ סֵלָה. וְאֶזְכֶּה שְׁבִלִימוּדֵינוּ זֶה יִהְיוּ שְׁפָתוֹתֵיהֶם
דּוֹכְבוֹת בְּקֶבֶר, לְמַעַן שְׁמוּ בְּאֶהְבָּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבְהַדִּין סִפְרָא סִפְרָא
הַזוּהַר, יִפְקוֹן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, יִרְאֵה אֵל
עֲבָדֶיךָ פְּעֻלָּךְ וְהַדְרֵךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהִי נַעַם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
כּוֹנְנָהוּ, וְיִהִי נַעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ (תְּהִלִּים צ' ט"ז י"ז).

תפילה קודם לימוד קבלה מהאר"י זלה"ה

רבוזן העולמים ואדני האדונים. אב הרחמים
 והסליחות. מודים אנחנו לפניך יהוה
 יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, בקידה ובהשתחויה,
 שקרבנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו
 חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו,
 אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים
 תחנונינו לפניך שתמחל ותסלח לכל חטאתינו
 ועונותינו. ואל יהיו עונותינו מבדילים בינינו לבינך.
 ובכן יהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי
 אבותינו, שתכונן את לבבנו ליראתך ואהבתך,
 ותקשיב אזנך לדברינו אלה, ותפתח לבבנו הערל
 בסודות תורתך. ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא
 כבודך פריח נוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו
 בכל בחינותינו. ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים
 אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם וזכות
 אבותם וזכות תורתם ותמימותם וקדשם יעמוד לנו
 לכל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה
 שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל, גל עיני
 ואביטה נפלאות מתורתך. יהיו לרצון אמרי פי והגיון
 לבי לפניך, יהוה יאהדונהי צורי וגאלי. כי יהוה

יאהדונהי יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה:

רבוֹן עֲלֵמוֹן, דְּאַנְתָּ הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמִסְתַּרְתָּא
 וְגַלִּי רְזִיא. יְהֵא רַעְוֵא מִן קְדָמְךָ לְאַסְפְּרֵא
 מְלִין בְּפּוּמְנָא, לְקִימָא בְּנָא מְקָרָא שְׁכֵתוּב, וְאַנְכִי
 אֶהְיֶה עִם פִּידָּ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֵּר. וְלֹא נִיעוּל
 בְּכִסּוּפֵא קְדָמְךָ. וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלָאִין דְּאוּרִיתָא
 מְפּוּמָּא דְרִישָׁא דְמִתִּיבְתָא עֲלָאָה. אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן,
 אָמֵן, סְלָה:

וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהִיָּה
 לְאַרְבַּעַה רְאשִׁים: וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזוֹהַר
 הַרְקִיעַ, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד: גַּל־עֵינֵי
 וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרְתֶךָ:

תפלה לרפואות וישועות

הַרְיִנִי מְקַבֵּל עָלַי מְצוֹת עֲשֵׂה נָשָׁל וְאַהֲבַת לְרַעְךָ
 כְּמוֹךָ, וְהַרְיִנִי אוֹהֵב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּנַפְשֵׁי וּמַאֲדֵי, וְהַרְיִנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזוֹהַר
 הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פב"פ (וְכַאֵן יִפְרַט בַּקְּשָׁתוֹ) [לְרַפּוּאֹת...]
 [יְשׁוּעַת ...] [לְבָנִים ...] הַיֵּשֶׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יְחִזְקֵהוּ
 [וְיִרְפְּאֵהוּ בְּרַפּוּאֹת הַנְּפֶשׁ וּרְפּוּאֹת הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו
 וַיִּשְׁמְ"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שְׁאָר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּאֲרִיךְ יָמָיו
 וּשְׁנוֹתָיו בְּנְעִימִים] [וַיּוֹשִׁיעֵהוּ בְּדַבַּר יְשׁוּעָה
 וּרְחִמִים ...] אָמֵן סְלָה:

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבֹתַי
 שְׂוִיתֶקִים בְּנֹו עֵתָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי
 בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִיתִיךָ לְנִמְעַ שְׁמַים וְלִיסַד אָרְצִי",
 לְהַעֲלוֹת לְרוּמַם וּלְתַקַּן הַרִיסוֹת וְחַרְבוֹת הַשְׁכִּינָה
 הַקְדוּשָׁה לְקִשׁוּט וּפּוֹרְפִירָא עֲלָאָה וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוֹנֹו
 יֵשֵׁב לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקַים בְּנֹו מְהֵרָה מִקְרָא
 שְׁפָתוֹב "וְהָיָה אֹור הַלְבָנָה בְּאֹור הַחֲמָה וְאֹור הַחֲמָה
 יְהִיָּה שְׁבַעַתִּים בְּאֹור שְׁבַעַת הַיָּמִים". וּזְכוֹת הַרְשָׁבִי
 הַקְדוּשָׁה וּבְנֹו רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיוֹתַם בֶּן עֲזִיָּהוּ, יַעֲמוּד לָנוּ
 לְתַקַּן הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנַבְרָא עַד סוּפּוֹ בְּרַצוֹנֹו וּבְרַצוֹן
 יֵרָאוּ. וּבְזְכוֹת הַיּוֹתְנֹו עֶסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת, עַל יָדָה
 תִּתְקַרֵּב הַגְּאוּלָּה, וְיִשׁוּעָתָה מְהֵרָה תַצְמִיחַ, לְעַלְוֵי
 שְׁכִינַת עוֹזְנֹו בְּמֵהֵרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקוּיַם בְּנֹו מִקְרָא שְׁפָתוֹב
 "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹור", וַיִּזְרַח עֲלֵינוּ אֹור יְהוָה
 יֵאָהֲדוּנְהִי, בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אַחַד וְנִשְׁמוּ
 אַחַד, אָמֵן נִצַּח סְלָה וְעַד. (נִסַּח הַתְּפִלָּה מִתּוֹךְ לְשׁוֹנֵי הַקְדוּשָׁה שֶׁל

רַבִּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זִיע"א)

מוֹדָה אָנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתַי שְׂוִיתֶנִּי לְלָמוּד וּלְהַגוֹת בְּסִפְרֵי הַקְדוּשָׁה
 הַזֶּה זִיְהֵרָה עֲלֵיָאָה, וּזְכוֹת הַתְּנָאִים הַקְדוּשִׁים שֶׁלְמַדְנֹו
 תוֹרָתָם יַעֲמוּד לָנוּ וּלְזֵרְעֵנוּ וְנִזְכָּה לְהַבְטַחַת הַנְּבִיא

(ישעיה נט, כ-כא) וְכֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבֵי פִשַׁע בִּיעַקֵּב נְאֻם יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִוְתָם אָמַר יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שִׁמְתִי בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זִרְעֶךָ וּמִפִּי זֶרַע זִרְעֶךָ אָמַר יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְיִתְקַיִּים בְּנֵו הַנְּבוּאָה (ישעיה נא, מז) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֶל יָדֵי בְּסִיתֶיךָ לְנִטְע שָׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אָתָּה. וּבִרְפַת מִשָּׁה רַעִיא מְהִימָנָא תַתְּגַלָּה בְּמַהֲרָה דִּידָן, יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי בְּדָד יִנְחֲנֵנוּ וְאִין עֲמֵנוּ אֵל נִכְר, יֵרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבַנֵּנוּ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ בְּאֵמַת בְּאֵמֹר לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ, בְּרוּךְ יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (סוד ה')

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמְטִיב הַדָּרֵשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ [עֲלֵינוּ] בְּהַמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגִלָּל אָבוֹת שְׁעָשׂוּ רְצוֹנָךְ. בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבִתְחִלָּה וְכוּנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנוֹ. וְהִרְאֵנוּ בְּכַנְיָנוּ וְשִׁמְחֵנוּ בְּתַקוּנוֹ. וְהִשְׁבֵּנוּ שְׂכִינְתְךָ לְתוֹכוֹ, וְהִשְׁבֵּנוּ כְּהַנִּים לְעַבֹדְתָם וְלוֹיִים לְדוֹכְנָם לְשִׁירָם וְלִזְמָרָם. וְהִשְׁבֵּנוּ יִשְׂרָאֵל לְגוֹיָהֶם. וּמְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי לִירְאָה וְלֵאֲהַבָּה אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אָמֵן בֵּן יְהִי רְצוֹן. (סי"ת)

סוד הגאולה "בראשית תמו" תקון מ"ג מתקוני זוהר השלם והמבואר

(זוהר הקדוש דף פ"ב ע"א)

א. הבנים צועקים שמע ישראל ואין קול ואין עונה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נִהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ,
 (שם ה), בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶשׁ וְהִיא
 יִבְשָׁה, צוֹנְחִים הַבְּנִים לְמִטָּה בְּיַחְוֹד וְאוֹמְרִים שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל, וְאִין קוֹל וְאִין עוֹנָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (משלי א כח) אָז
 יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

ב. הלומוד רק תורת הנגלה טוב לו שלא נברא כלל בעולם

וְכַךְ מִי שֶׁגֹּרֵם שְׁתַּסְתַּלַּק קְבֵלָה וְחֻכְמָה מִתּוֹרָה שְׁבַעַל
 פֶּה וּמִתּוֹרָה שְׁבִכְתָּב, וְגֹרֵם שְׁלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ בְּהֵן,
 וְאוֹמְרִים שְׂאִין אֵלָא פִּשְׁט בְּתוֹרָה וּבִתְלִמּוּד, בְּוֹדֵאֵי
 כְּבֹלוּ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲזֵן מֵאוֹתוֹ נִהַר וּמֵאוֹתוֹ גֵּן. אוֹי
 לוֹ, טוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה
 שְׁבִכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ כְּבֹלוּ הַחֲזוֹר
 הַעוֹלָם לְתַהוּ וּבְהוּ, וְגֹרֵם עֵנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

ג. אם מתחיל ללמוד היום וזה"ק מתקן את העבר שלא למד

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם תִּדְרָשׁא הָאָרֶץ דְּרָשׁא וְכו' (בראשית א יא),
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, וְהִרִי קָרָא לוֹ יִבְשָׁה,

מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך למד תשובה לכל בני העולם, שאם אדם יחזר בתשובה, מוריד לה המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ, ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה המים וימים, זהו שכתוב (שם י) ויקרא אלהים לייבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה כתוב בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל אחד למינהו, אלו הנשמות שנגזרו מכסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל אחד הוציא למינהו את כל אחד פראוי. עץ פרי - זה תלמיד חכם, עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד פראוי (כל אחד הוציא למינו).

ד. הת"ח שנסמיתו גדולה, פוגם יותר אם אינו לומד זוהר

ועוד, עץ פרי - זה העמוד האמצעי, עשה פרי - זה צדיק, אשר זרעו בו על הארץ - זו השכינה, שכל הזרעים נכללים בה, וכאן המצוה של פריה ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו שכתוב לא תהו בראה לשבת יצרה, ומי שמתפטר מפריה ורביה, באלו החזיר את אותה ארץ יבשה, ומונע ממנה ברכות, כל אחד לפי דרגתו, מי שפוגם למטה פוגם למעלה את המקום שנגזרה נשמתו.

תיקוני זוהר תיקון מ"ח

תקון שמונה וארבעים

סגולה נפלאה מרבנו האר"י זיע"א

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תֵּר"י, שֵׁם שֶׁב"ת, כְּגוֹן זֶה, בְּרֵאשִׁית
 - בְּר"א שֶׁת"י, וְהֵן שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, עֲלֵיהֶם
 נֶאֱמַר (שמות לא): "וַשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת
 אֶת הַשַּׁבָּת" וְגוֹמֵר, שְׁתֵּי פְעָמִים הַזְכִּיר כָּאֵן שַׁבָּת, כְּנֶגֶד
 הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה. "לְדַרְתָּם", מֵהוּ
 לְדַרְתָּם? אֵלָּא זָכָא הוּא מִי שְׁעוֹשֶׂה לָהֶם דִּירָה בְּשַׁבָּת
 בְּשְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, וּמַתְּפִנֶה מִשֵּׁם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא חֲלוּל
 שַׁבָּת, 'בְּרִית עוֹלָם', זֶה צְדִיק, שְׁשׂוּרִים שְׁנִיָּהִם עָלָיו,
 אֶחָד לְמַלְא אֹתוֹ, וְאֶחָד לְהַתְּמַלֵּא מִמֶּנּוּ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הֵם כְּנֶגֶד שְׁתֵּי כְּלָיוֹת - פְּנִימִיּוֹת נִצָּח וְהוֹר, בְּנִים
 לְיִשְׂרָאֵל סְבָא - עֲמוּד הָאֲמֻצְעִי - תְּפָאֶרֶת, שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנֵג
 שַׁבָּת "וְנִהְרַר יוֹצֵא מֵעֵד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּ'ן" (בראשית
 ב.י). וְנִהְרַר, יֵשׁ נִהְרַר וְיֵשׁ נִהְרַר, יֵשׁ נִהְרַר הַנִּקְרָא נִהְרַר פְּלִגְיוֹ,
 וְיֵשׁ נִהְרַר הַנִּקְרָא נַחַל קְדוּמִים, עֵדֶן עֲלִיּוֹן עָלָיו נֶאֱמַר
 (ישעיה סד) "עֵינִן לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלְתָּד", זֶה הַנִּהְרַר
 הוּא אֹת ו', הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא אֹת א', וְעוֹבֵר
 בֵּין אָבָא - חֲכָמָה וְאָמָא - בִּינָה וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת
 שְׁנָה, וּמְבִיעַ עַד צְדִיק - יְסוּד שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, וּמִשֵּׁם

מִשְׁקָה לְגִנָּה - מְלָכוֹת, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. זְכַאי
 הוּא מִי שֶׁשׁוֹמֵר דִּירָה לְשַׁבַּת, שֶׁהוּא הַלֵּב, שְׁלֹא יִתְקַרֵּב
 שָׁם עֵצֶב הַמַּחֹל וְכַעַם הַמְּרָה שֶׁהִיא אִשׁ הַגֵּיהֶנֶם,
 שְׁעָלֶיהָ נֹאמַר (שְׁמוֹת ל"ה): "לֹא תִבְעְרוּ אִשׁ בְּכָל
 מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", וְכֵן הוּא וְדַאי, שְׁכָל מִי
 שְׁכּוֹעֵם כְּאֵלוֹ מְדַלֵּק אֶת הָאִשׁ שֶׁל הַגֵּיהֶנֶם. אֲרַבְעִים
 מְלָאכוֹת חֲסֵר אַחַת, הֵן כְּנֶגֶד אֲרַבְעִים מְלָקִיּוֹת חֲסֵר
 אַחַת בְּשַׁבַּת, וְהֵם עֲשָׂרָה שְׁלָקָה אָדָם, וְעֲשָׂרָה לְחֹהָ,
 וְעֲשָׂרָה לְנַחֵשׁ, וְתִשְׁעָה לְאֲדָמָה, וּבְגִלְלָה זֶה אָמְרוּ בְּעֵלֵי
 הַמִּשְׁנָה אֵין לֹקִין בְּשַׁבַּת, שְׂאֵלוֹ הַמְּלָאכוֹת הֵן נְחֻשְׁבוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד מְלָקִיּוֹת. יִצְיָאוֹת הַשַּׁבַּת שְׁתַּיִם, הֵם
 עֲקִירָה וְהַנְּחָה, שְׁעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּבַת אַחַת, מִי שְׁעוֹקֵר
 חֶפֶץ מִמְּקוֹמוֹ וּמְנִיחַ אוֹתוֹ מְחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמְרִשׁוֹתוֹ,
 כְּאֵלוֹ עָקֵר אֶת אֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהַנְּיִחַ
 אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נְכַרְיָה. מִי שְׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם לְעַקוֹר
 נְשָׁמְתוֹ מְרִשׁוֹת שְׁלָה וּמְנִיחָה בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת, שֶׁהִיא
 מְרָה וּמַחֹל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל שְׁנַעֲקֵרוּ מֵאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל
 וּגְלוּ לְאַרְצֵי נְכַרְיָה, שֶׁהִיא רִשׁוֹת הַרְבִּיבִים, וְכֵן הוּא מִי
 שְׁמוֹעֵל בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ שְׁלוֹ וּמַעֲבִיר כַּח לְרִשׁוֹת
 נְכַרְיָה. שַׁבְּתָא"י הוּא טַחֹל, חֲמ"ה, - אִשָּׁה רָעָה וּמְרָה,
 שַׁבְּתָא"י עָלְיוֹ נֹאמַר: "וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם", מַיִם אֵין
 בּוֹ אֲבָל נְחֻשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעֵב וְצָמְאוֹן

וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וְחִשְׁכָּה וְעֶרְפָּל - אֶפְלָה, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנַיִם בְּכַל, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, וְהוּא דְבוּר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אָסוּר בְּשַׁבָּת, וְכֹאשֶׁר לֹא מוֹצֵאת מְקוֹם לְשֵׁרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְּׁפָחָה שֶׁל אֲבֵרָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבַרְתִּי אֲנִי בְּרַחַת". מְחוּל עָלָיו נֶאֱמַר: "שֶׁל נַעֲלִיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ", נֵעַל מִטַּנָּף שֶׁל טַפָּה סְרוּחָה, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבָּת, וְעָלָיו אוֹמְרַת הַשְּׁכִינָה: "פִּשְׁמֵתִי אֶת בְּתַנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָכָה אִטְנַפִּים", וּמִפְּנֵי זֶה צָרִיךְ בֶּן אָדָם בְּשַׁבָּת לְשַׁנּוֹת בְּלְבוּשִׁים, בְּנִיר וּבִמְאֻכָּלִים, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֶּדֶשׁ, וְכֹל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּשַׁבָּת, וְכֹל הַגּוֹרֵעַ מִפְּסִידִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְרָה חֵם וְשָׁלוֹם וְכֹל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּשַׁבָּת.

כשהנך מקדיש דקה בלבד ללמוד דף זהר ומצטרף ל-250.000 לומדי הזוהר הקדוש נחשב כאלו אתה מסיים 250.000 פעמים כל ספר הזוהר!!! - ויתקבלו תפלותיך ומשאלות לבך, כי התנאי לקבלת התפלות וקריאת שמע הוא למוד בזוהר כל יום (תיקוני' תיקון מ"א). על כן כל אדמו"ר, ראש ישיבה, רב עיר, רב שכונה, רב בית מדרש, מגיד שיעור של דף היומי, מלמד תינוקות של בית רבן טהורים, יקח בחשבון איזה נחת רוח הוא יכול לעשות להקב"ה, ולהציל את עם ישראל מכל הצרות בלומדו זוהר הקדוש דקה אחת עם הצבור, וכך כל עם ישראל יכנסו בתבת נח, וינצלו ממלחמת גוג ומגוג, כמו שכתב הזוה"ק, רבי חיים וויטאל, והרמח"ל ז"ע, ועיין עוד "אור הזוהר".

פתיחה אליהו הנביא

לקבלת התפלה. (עבודת הקודש מורה באצבע סוף סימן י'). והרי"ח הטוב כתב, שבאמירתה מסוגל לברור ניצוצי הקדושה (בא"ח, פ' בהר סוף ההקדמה).

כתב הרמ"ק: טוב לומר תפלת פתח אליהו זכור לטוב הנזכרת בריש ספר תיקוני הזוהר (סדר רבי שבתאי מראשקוב). וכתב החיד"א, אשר קבלו רבנן קדישי, שהיא מסגלת

פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב וְאָמַר. רבוֹן הָעוֹלָמִים שְׁאֵתָה הוּא אֶחָד לְבָד, וְלֹא בְּחֻשְׁבוֹן הַמְּסַפְּרִים. אֵתָה הוּא עֲלִיּוֹן מֵעַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים, נִעְלָם מֵעַל כָּל נִעְלָמִים. וְאִין מַחְשְׁבָה אוֹ תַּפְיֶסָה בְּךָ לְהַשִּׁיגְךָ כָּלֵל. אֵתָה הוּא שְׁהוֹצֵאת וְגַלִּית עֶשֶׂר תְּקוּנִים, וְקוֹרְאִים לָהֶם עֶשֶׂר סְפִירוֹת, לְהַנְהִיג בָּהֶם עוֹלָמוֹת סְתוּמִים שְׁאִינָם נִגְלִים וְעוֹלָמוֹת הַנִּגְלִים. וּבָהֶם אֵתָה מַתְּכֶסָה מִבְּנֵי אָדָם, וְאֵתָה הוּא שְׁקוֹשֵׁר אוֹתָם וּמַיְחֵד אוֹתָם. וּמִפְּנֵי שְׁאֵתָה מִבְּפָנִים, כָּל מִי שְׁמַבְדִּיל וּמַפְרִיד אֶחָד מִחֻבְרוֹ, מֵאלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, נַחֲשָׁב לוֹ כְּאֵלוֹ הוּא מַפְרִיד בְּךָ. וְאֵלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הֵם הוֹלְכִים כְּסֻדְרָם, אֶחָד אַרְוֶה, וְאֶחָד קֶצֶר, וְאֶחָד בִּינוּנִי. וְאֵתָה הוּא שְׁמַנְהִיג לָהֶם. וְאִין מִי שְׁמַנְהִיג לָךְ, לֹא מִלְמַעְלָה וְלֹא מִלְמַטָּה וְלֹא מִכָּל צַד שְׁהוּא. לְבוֹשִׁים תִּקְנֶת לָהֶם, שְׁמָהֶם פּוֹרְחִים נְשָׁמוֹת לְבַנֵי אָדָם, וְכַמָּה גּוֹפִים תִּקְנֶת לָהֶם, שְׁנִקְרְאוּ גּוֹפִים כָּלִפִּי הַלְבוּשִׁים שְׁמַכְסִים עֲלֵיהֶם, וְנִקְרְאִים בְּתַקוּן הַזֶּה. הַחֶסֶד זְרוּעַ יְמִין. גְּבוּרָה זְרוּעַ שְׁמָאל. תַּפְאֶרֶת כְּנֻגַד הַגּוֹף. נִצְחַ וְהוּד כְּנֻגַד שְׁנֵי רִגְלָיִם. יְסוּד – שְׁלִימוֹת הַגּוֹף, וְהוּא אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ. מַלְכוּת נִקְרְאת פֶּה, תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה קוֹרְאִים לָהּ. מִדַּת הַחֻכְמָה הִיא הַמַּחַת, הִיא הַמַּחְשְׁבָה שְׁבַפְּנִים. מִדַּת הַבִּינָה הִיא הַלֵּב, וּבָהּ הַלֵּב מְבִין, וְעַל אֵלוֹ שְׁנֵיהֶם [הַחֻכְמָה וְהַבִּינָה] נֶאֱמַר, הַנְּסִתְרוּת לֵה' אֱלֹקֵינוּ. כְּתוּר עֲלִיּוֹן, הוּא כְּתוּר מַלְכוּת, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמַר מַגִּיד

מראשית אחרית, והוא הראש שמניחים עליו תפלין, ובנשמה הפנימית מאיר שם אות יוד ואות הא ואות ואו ואות הא, שהוא דרך אצילות, והוא משקה את האילן בזרועותיו וענפיו, כמים שמשקים את האילן, ומתרבה ומתגדל באותה ההשקאה.

רבוץ העולם, אתה הוא עליון על כל העליונים, וסבת כל הסבות, ואתה משקה את הספירות שנקראים אילן, בנביעת המעין, ואותו אור המעין הוא כנשמה לגוף, שהוא חיים לגוף. ובה אין דמיון, ואין דמות מכל הספירות והנבראים הפנימיים והחיצוניים. ובראת שמים וארץ. והוצאת מהם שמש, וירח, וכוכבים ומזלות. ובראך בראת אילנות ודשאים, וגן עדן, ועשבים, וחיות ועופות ודגים ובהמות ובני אדם. להפיר ולהודיע בהם עליונים, ואיך יתנהגו בהם עליונים ותחתונים, ואיך נכרים ונודעים עליונים ותחתונים, ואין מי שיודע ומשיג באין סוף ברוך הוא כלל. ובלעדי אורו יתברך, אין יחוד בעליונים ותחתונים, ואתה נפר ונודע אדון על כלם, ולכל ספירה לכל אחד יש שם ידוע, ובשמות הספירות נקראים המלאכים. ואתה אין לך שם ידוע, שאתה הוא ממלא ומחיה את כל הספירות הנקראים בשמות. ואתה הוא המשלים וממלא את כולם וכאשר אתה מסיר את השפעתך מהם, ישארו כל השמות כגוף בלי נשמה. אתה הוא חכם ולא על ידי החכמה הידועה בספירות, אתה הוא מבין ולא על ידי הבינה הידועה בספירות. אין לך מקום קבוע וידוע, אלא הנהגתך להודיענו תקיפה וחזקה לבני אדם. ולהראות להם איך מתנהג העולם בדין וברחמים, שהם צדק ומשפט כפי מעשי בני אדם. דין הוא הגבורה. משפט הוא העמוד האמצעי. צדק היא המלכות הקדושה. מאזני צדק, שני עמודי האמת. הין צדק, היא אות ברית. הכל להראות

איך מתנהג העולם אבל לא שיש לה צדק הידוע שהוא דין ולא משפט הידוע שהוא רחמים, ולא מכל אלו המדות כלל.

קום רבי שמעון ויתחדשו סודות עליונים על ידך שהרי רשות נתנה לה לגלות רזים נסתרים על ידיך, מה שלא נתן רשות לגלות לשום בן אדם עד עתה. קם רבי שמעון פתח ואמר: לה ה' הנהגות הגדולה, חסד והגבורה, והתפארת, והנצח, וההוד. כי כל – יסוד, בשמים ובארץ. לה ה' הממלכה – מלכות. והמתנשא לכל לראש. עליונים שמעו, אלו ישני חברון, והרועה הנאמן, התעוררו משנתכם. "הקיצו ורננו שוכני עפר", הם אלו אותם הצדיקים, שהם מחלק השכינה שנאמר בה, "אני ישנה ולבי ער", ואינם קרויים מתים אלא ישנים, ובשביל זה נאמר בהם, "הקיצו ורננו" וגו', משה הרועה הנאמן, אתה והאבות. התעוררו לשמח ולעורר את השכינה שהיא ישנה בגלות, שעד עתה, הצדיקים כלם רדומים, ושינה בעיניהם. מיד נתנה השכינה שלש קולות, לנגד הרועה הנאמן, ואמרת לו: קום הרועה הנאמן. שהרי עליך נאמר "קול דודי דופק", אצלי בארבע אותיות שלו, ויאמר בהם בכחם, פתחי לי אחותי רעייתי יונתי תמתי". שהרי כתוב: "תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך" שהרי ראשי מלא טל ומדוע מלא טל? אלא אמר הקדוש ברוך הוא, את השכינה חשבת, שמיום שנחרב בית המקדש, שעליתי לבית המקדש של מעלה, ועליתי לישובי – ירושלים של מעלה? אין זה כף, שבאמת לא עליתי לביתי כל זמן שאת בגלות! הרי לה סימן, "שראשי נמלא טל" והא היא השכינה בגלות, השלמות שלה והחיים שלה הוא בסוד טל, וזה הוא סוד אות יו"ד אות ה"א אות נא"ו ואות ה"א היא השכינה שאינה בחשבון ט"ל, אלא אות יוד אות הא ואות נא"ו עלים האותיות לחשבון ט"ל, שהשם הזה ממלא את השכינה

ממעין הנובע של כל המקורות העליונים, מיד קם הרועה הנאמן והאבות הקדושים עמו. עד כאן סוד היחוד.

ויהי רצון מלפני ה' העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. שיתמשך טל העליון ממנו להשפיע ולמלאות הראש של זעיר אנפין ולהמשיך שפע לשדה תפוחין הקדוש בהארת פנים ברצון ובשמחת הכל. ויתמשך מלפני ה' "העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים, ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. רצון ורחמים חזן, וחסד, בהארה עליונה, ברצון, ושמחה, עלי ועל כל בני ביתי, ועל כל הקרובים אלי, ועל כל ישראל עמו. ויפדה אותנו מכל הצרות הרעות שבאות לעולם, ויכין וינתן לנו מזון ופרנסה טובה בלי צרה ומצוקה, מהמזל העליון, שכל המזונות ממנו משתלשלים. ויצילנו מעין הרע, ומחרב מלאך המות, ומהדין של גיהנום. ויתן לנו, ולכל נפשותנו, חן וחסד, וחיים ארכים, ומזונות ברווח, ורחמים, מלפניו, אמן כן יהי רצון. אמן ואמן.

אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות, למעלה שפאשר הרצון העליון למעלה למעלה, עומד על אותו הרצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולם. הראש הסתום ביותר למעלה ואותו הראש הוציא מה שהוציא, ולא נודע, והאיר מה שהאיר, והכל בהעלם. ורצון המחשבה העליונה, לרדף אחריו לקבל הארה ממנו. כעין מסך אחד נפרס, ומתוך אותו המסך על ידי רדיפת זו המחשבה העליונה מגיע ולא מגיע עד אותו המסך ומזה האיר מה שהאיר וכשקבלה אותה המחשבה העליונה היה עתיק מאיר באור סתום שלא נודע וזו המחשבה לא ידע ואינו משיג גודל האור, אז הבה אותו האור שהוא סוד המחשבה שלא נודעה הבה בהארת מסך העומד והאיר ממה שאינו ידוע ומשג, ולא נודע ולא התגלה

ואז זה האור של המחשבה שלא נודעה הִכָּה פֶּעַם ב' בְּהָאֶרֶת
הַמְסֻךְ הַעוֹמֵד וְעַל יְדֵי זֶה הָאִירוּ כּוֹלָם כְּאֶחָד וְנַעֲשׂוּ וְנִתְקַנּוּ
תְּשֻׁעָה הִיכְלוֹת וְאֵלוֹ הִהִיכְלוֹת אֵינָם אִירוֹת וְאֵינָם בְּבַחֲיִנַת
רוּחַ וְאֵינָם בְּבַחֲיִנַת נְשָׁמוֹת וְלֹא יֵשׁ מִי שְׁעוֹמֵד בָּהֶם בְּבַחֲיִנַת
חַיָּה. הַרְצוֹן שֶׁל כָּל תְּשֻׁעַת הָאִירוֹת, שְׁעוֹמְדִים כָּלָם בְּכַח
הַמְחַשְׁבָּה שֶׁהוּא אֶחָד מֵהֶם בְּחֻשְׁבוֹנָם כּוֹלָם רוֹצִים לְרַדְף
אֲחֵרֵיהֶם בְּזִמְן שְׁעוֹמְדִים בְּמַחְשְׁבָה וְאֵינָם מְשִׁיגִים אוֹתוֹ וְלֹא
נֹדַע לָהֶם כָּלָל וְאֵלוֹ לֹא קִיָּמִים לֹא בְּרָצוֹן וְלֹא בְּמַחְשְׁבָה
הַעֲלִיּוֹנָה תּוֹפְסִים בָּהּ מַעֲט הָאֶרֶץ וְלֹא תּוֹפְסִים. בְּאֵלוֹ נִמְצְאִים
כָּל סוּדוֹת הָאֲמוּנָה וְכָל אוֹתָם הָאִירוֹת מְסוּד הַמְחַשְׁבָּה
הַעֲלִיּוֹנָה, מִשָּׁם וּלְמַטָּה כּוֹלָם נִקְרָאִים בְּעֶרְכָם אֵין סוּף. עַד
כָּאֵן מְגִיעִים הָאִירוֹת בְּדַקּוֹת וְלֹא מְגִיעִים, וְלֹא נֹדְעִים
מֵהוֹתָם, אֵין כָּאֵן הַשְּׂגָה שֶׁל רָצוֹן וְלֹא הַשְּׂגָה שֶׁל מַחְשְׁבָה
כְּאֲשֶׁר מְאִירָה הַמְחַשְׁבָּה וְלֹא נֹדַע לוֹ מִי מְאִיר אֶז מִתְלַבֵּשׁ
וְנִעְלָם בְּתוֹךְ בֵּינָה וּמְאִירִים לְמִי שְׂרָאוּי לְהָאִיר וּמִתְחַבֵּר זֶה
עִם זֶה עַד שְׁנִכְלָלִים וְנִחְשָׁבִים כּוֹלָם לְאֶחָד וּבְסוּד הַקְּרִבָּן
כְּאֲשֶׁר עוֹלָה עֲשֵׁן הַקְּטֹרֶת, כּוֹלָם נִקְשָׁרִים זֶה בְּזֶה וּמְאִירִים זֶה
בְּזֶה, אֶז עוֹמְדִים כּוֹלָם בְּסוּד עֲלִיָּה וְהַמְחַשְׁבָּה עוֹלָה
וּמִתְעַטֶּרֶת בְּאֵין סוּף. זֶה הָאִוֹר שְׂמְאִירָה מִמֶּנּוּ מַחְשְׁבָה עֲלִיּוֹנָה
(שְׁלֹא נֹדַע בָּהּ כָּלָל) נִקְרָא אֵין סוּף וּמִמֶּנּוּ נִמְצָא וְנִאֲצֵל וּמְקִיָּם
וּמְאִיר לְמִי שְׂמְאִיר וְעַל סוּד זֶה הַכֹּל עוֹמֵד, אֲשֶׁרֵי וְזָךְ חֲלָקִים
שֶׁל הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.